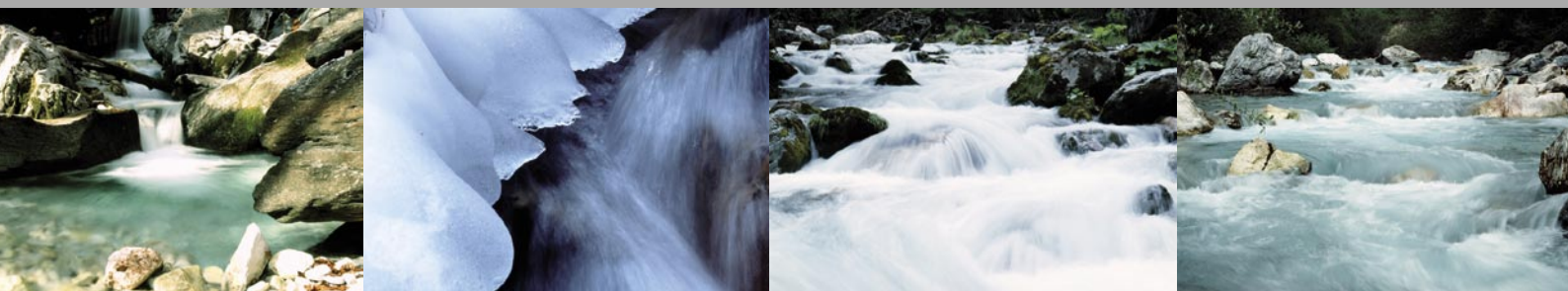

Годишен извештај 2006

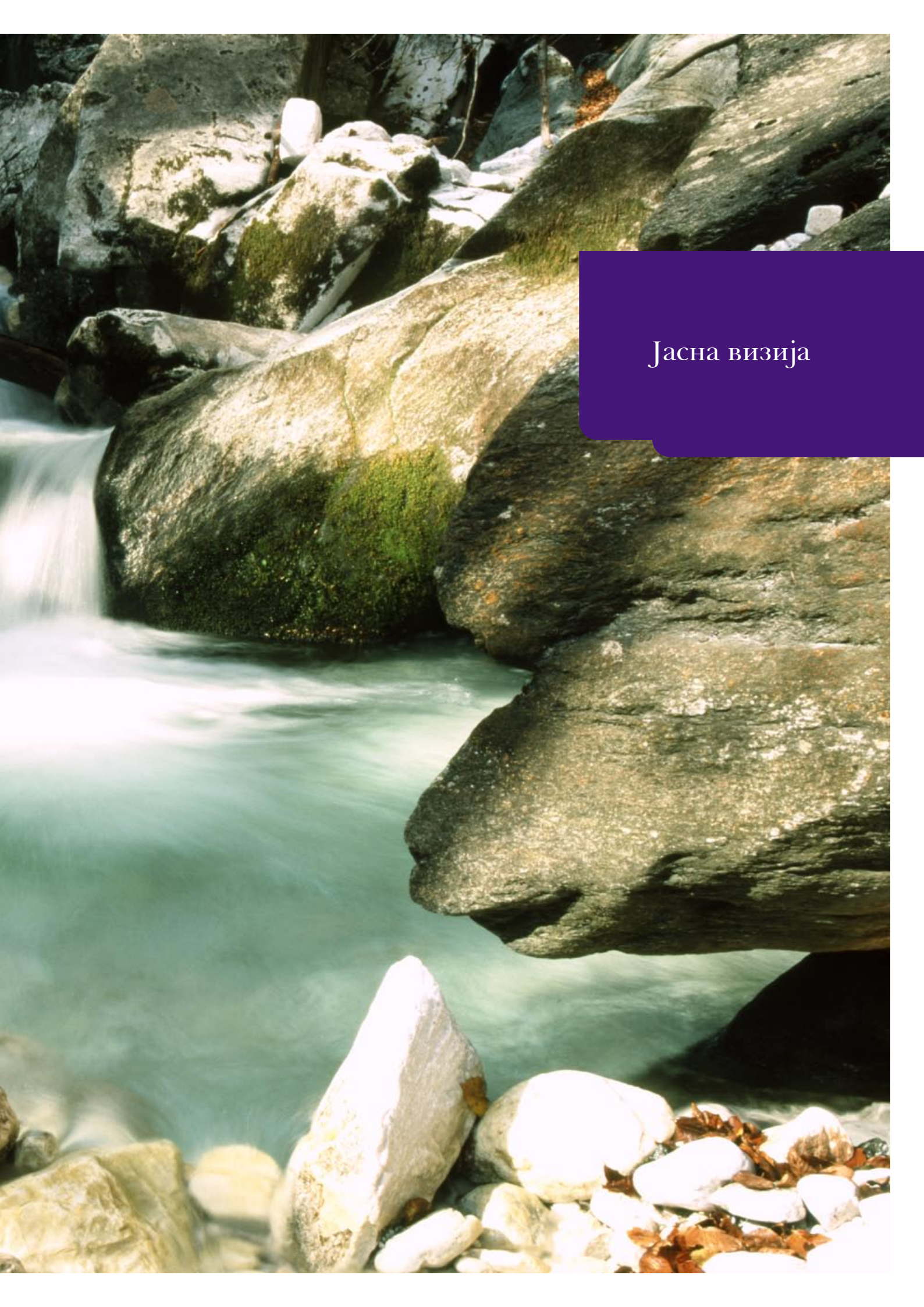
NLB Тутунска банка

Годишен извештај 2006

Содржина

7	Профил на Банката
8	Финансиски показатели
12	Обраќање на Првиот генерален директор
16	Менаџерска структура
17	Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура
22	Преглед на финансиските резултати на Банката за 2006 година
24	Управување со ризици
26	Работа со население (retail)
28	Мрежа на експозитури
30	Корпоративно банкарство
32	Банкарски услуги
33	Развојни проекти
34	Внатрешна ревизија
	Центар за обезбедување законитост во работењето (Compliance Office)
35	Човечки ресурси
36	Организациона шема
41	Консолидирани финансиски извештаи за годината којашто завршува на 31 декември 2006
105	Консолидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување за годината којашто завршува на 31 декември 2006

A photograph of a river flowing over mossy rocks. The water is a milky turquoise color, and the rocks are dark grey and covered in green moss. In the foreground, there are white and light-colored rocks and some brown leaves. A purple rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing the text "Јасна визија" in white.

Јасна визија

Профил на Банката

НЛБ Тутунска банка АД Скопје е водечка банкарска институција во Република Македонија, со постојан тренд на пораст и позитивни резултати од основањето до денес. Основана е во 1985 година, а од 1993 година на пазарот во Македонија работи како комерцијална банка што ги извршува сите финансиски и банкарски услуги за клиентите во земјата и во странство. Банката спаѓа во групата на големи банки и според вкупната нето актива е трета по големина банкарска институција во Република Македонија.

Стратешки партнери на Банката се NLB d.d. Љубљана, LHB Internationale Handelsbank AG Франкфурт и NLB InterFinanz AG Цирих, односно НЛБ Групацијата. Во вкупниот капитал на Банката, НЛБ Групацијата учествува со 81,36%, а останатиот дел од 18,64% е во сопственост на домашни и странски правни и физички лица. Членството во НЛБ Групацијата како и новиот корпоративен имиџ за Банката подразбира нов квалитет во работењето што овозможува трансфер на знаење, искуство, технологија и пристап до странските пазари на капитал.

НЛБ Тутунска банка е една од најуспешните банки во Групацијата. Успехот на Банката се должи на имплементацијата на високи стандарди на квалитет во работењето, на модерната инфраструктура на информатичката технологија, успешната пазарна стратегија, како и на професионалниот менаџмент, зајакнати со брендот на НЛБ.

Стратешка определба на Банката е да го поддржува и финансира развојот на мали и средни претпријатија, коишто се субјекти со висок потенцијал да прераснат во носители на економскиот развој. Банката е значаен учесник во сите финансиски случувања во Република Македонија и промотор на македонскиот бизнис на меѓународните пазари, преку што директно влијае врз развојот на националната економија.

Со понуда на современи продукти и имплементиран систем за управување на односите со клиентите, Банката има значаен удел во кредитирање на населението, придонесува во ширење на културата на користење платежни картички во Македонија и развој на е-банкарството.

Банката инвестира во развој на современа деловна мрежа што ја сочинуваат 24 модерни експозитури, распространети низ цела територија на Република Македонија. Експозитурите се организирани како мали банки, со комплетна понуда на продуктен асортиман и претставуваат база за унапредување на работењето со население и МСП (retail).

Банката е активна на пазарот на капитал од 1996 година преку својата брокерска кука НЛБ Тутунска брокер АД Скопје, која воедно е и основач на Македонската берза на хартии од вредност.

НЛБ Тутунска банка заедно со NLB d.d. Љубљана се сопственици и основачи на Друштвото за управување со пензиски фондови - Нов пензиски фонд АД Скопје.

Потврда за успешното работење на НЛБ Тутунска банка се бројните меѓународни и национални награди, меѓу кои најистакнати се признанието за **Банка на годината во Македонија** за 2003-та и 2006-та доделено од финансискиот магазин "The Banker", како и признанијата од Finance Central Europe за **Најдобра банка по бруто профит во Македонија** за 2002, 2003, 2004 и 2006 година и **Најдобра банка според поврат на капиталот (ROE)** во 2005 година.

Мисија на Банката

Нашата цел е да бидеме помеѓу водечките финансиски институции во земјата.

Да обезбедиме повисоко ниво на квалитет на услугите, современа понуда на нови продукти и градење на традицијата на Банката.

Преку ефикасноста и економичноста во работењето да оствариме профит.

Финансиски показатели

Табела 1: Избрани финансиски показатели за Банката врз основа на неконсолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија

	во илјади МКД		
Приходи (за периодот)	2006	2005¹	2004
Нето приходи од камати	1.182.374	935.977	635.444
Нето приходи од провизии	361.433	325.308	302.530
Добивка пред резервации и оданочување	944.355	760.847	571.423
Добивка пред оданочување	484.110	416.909	325.097
Нето добивка за периодот	406.082	361.291	291.208
Состојба (на крај на година)	2006	2005¹	2004
Вкупна актива	29.460.698	22.440.242	16.477.917
Кредити на комитенти	15.707.331	11.659.229	8.437.697
Депозити на комитенти	18.542.382	12.737.369	10.034.198
Позајмици од банки	5.959.529	6.037.506	3.011.503
Капитал и резерви	2.833.279	2.760.064	2.580.885
Акционерски капитал	1.883.351	1.883.351	1.883.351
Оперативни показатели²	2006	2005	2004
ROA поврат на вкупна актива (брuto)	1,87%	2,14%	2,29%
ROA поврат на вкупна актива (нето)	1,56%	1,86%	2,05%
ROE поврат на капиталот (брuto)	20,63%	18,13%	14,59%
ROE поврат на капиталот (нето)	16,83%	15,41%	12,94%
Нето каматна маргина ³	4,44%	4,56%	4,48%
Акционерски капитал / вкупна актива	6,39%	8,39%	11,43%
Капитална адекватност	12,17%	14,44%	16,91%
Cost / Income Ratio	45,76%	46,52%	45,59%
Факти и бројки	2006	2005	2004
Број на акционери	532	295	208
Број на акции	693.866	693.866	693.866
Дивиденда по акција (во МКД)	537	484	336
Дивиденда / Номинална вредност на акција	54%	48%	34%
Дивиденда / Акционерски капитал	19,78%	17,83%	12,38%
Нето добивка / Број на акции	585	521	420
Број на вработени	436	359	298
Експозитури	24	22	22
Официјален курс на НБРМ (на крај на година)	2006	2005	2004
ЕУР 1 = МКД	61,17	61,18	61,31
УСД 1 = МКД	46,45	51,86	45,07

Забелешка:

- 1) Врз основа на примената на IFRS во Македонија, извршена е рекласификација на одделните позиции во билансот на состојба и билансот на успех
- 2) Оперативните показатели се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Банката
- 3) Нето каматната маргина за 2006 и 2005 година е пресметана врз основа на просечна состојба на бруто активата намалена за износот на комисионото работење и ФЗП

Табела 2: Избрани финансиски показатели за Групата на НЛБ Тутунска банка врз основа на консолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија

	во илјади МКД		
Приходи (за периодот)	2006	2005¹	2004
Нето приходи од камати	1.185.901	937.200	633.862
Нето приходи од провизии	379.997	343.734	313.227
Добивка пред резервации и оданочување	972.824	781.413	595.195
Добивка пред оданочување	508.235	422.481	348.869
Нето добивка за период	427.533	365.839	314.980
Состојба (на крај на година)	2006	2005¹	2004
Вкупна актива	29.580.932	22.533.701	16.544.262
Кредити на комитенти	15.707.331	11.659.229	8.437.697
Депозити на комитенти	18.546.295	12.745.816	10.043.639
Позајмици од банки	5.959.529	6.037.506	3.011.503
Капитал и резерви	2.944.040	2.841.762	2.640.576
Оперативни показатели²	2006	2005	2004
ROA поврат на вкупна актива (брuto)	1,95%	2,16%	2,45%
ROA поврат на вкупна актива (нето)	1,64%	1,87%	2,21%
ROE поврат на капиталот (брuto)	20,94%	17,94%	15,51%
ROE поврат на капиталот (нето)	17,13%	15,24%	13,86%
Факти и бројки	2006	2005	2004
Број на вработени	440	363	301
Експозитури	24	22	22
Официјален курс на НБРМ (на крај на година)	2006	2005	2004
ЕУР 1 = МКД	61,17	61,18	61,31
УСД 1 = МКД	46,45	51,86	45,07

Забелешка:

- 1) Врз основа на примената на IFRS во Македонија, извршена е рекласификација на одделните позиции во билансот на состојба и билансот на успех
- 2) Оперативните показатели се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Групата

Табела 3: Избрани финансиски показатели за Банката врз основа на неконсолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување

	во илјади МКД		
Приходи (за периодот)	2006	2005¹	2004
Нето приходи од камати	1.182.374	935.977	660.480
Нето приходи од провизии	361.433	325.308	271.494
Добивка пред резервации и оданочување	944.301	754.889	530.654
Добивка пред оданочување	482.305	419.032	284.328
Нето добивка за периодот	404.277	363.096	250.439
Состојба (на крај на година)	2006	2005¹	2004
Вкупна актива	29.450.265	22.436.504	16.492.528
Кредити на комитенти	15.707.331	11.659.229	8.548.023
Депозити на комитенти	18.542.382	12.737.369	10.075.897
Позајмици од банки	5.959.529	6.037.506	3.025.767
Капитал и резерви	2.822.846	2.755.322	2.550.969
Акционерски капитал	1.883.351	1.883.351	1.883.351
Оперативни показатели²	2006	2005	2004
ROA поврат на вкупна актива (брuto)	1,86%	2,15%	2,00%
ROA поврат на вкупна актива (нето)	1,56%	1,87%	1,76%
ROE поврат на капиталот (брuto)	20,63%	18,21%	12,68%
ROE поврат на капиталот (нето)	16,81%	15,47%	11,05%
Акционерски капитал / вкупна актива	6,23%	8,17%	11,12%
Капитална адекватност	12,17%	14,44%	16,91%
Cost / Income Ratio	45,76%	47,06%	49,47%
Факти и бројки	2006	2005	2004
Број на акционери	532	295	287
Број на акции	693.866	693.866	693.866
Дивиденда по акција (во МКД)	537	484	336
Дивиденда / Номинална вредност на акција	54%	48%	34%
Дивиденда / Акционерски капитал	20,32%	18,32%	12,72%
Нето добивка / Број на акции	583	523	361
Број на вработени	436	359	298
Експозитури	24	22	22
Официјален курс на НБРМ (на крај на година)	2006	2005	2004
ЕУР 1 = МКД	61,17	61,18	61,31
УСД 1 = МКД	46,45	51,86	45,07

Забелешка:

- 1) Врз основа на примената на IFRS во Македонија, извршена е рекласификација на одделните позиции во билансот на состојба и билансот на успех
- 2) Оперативните показатели се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Банката

Табела 4: Избрани финансиски показатели за Групата на НЛБ Тутунска банка врз основа на консолидирани ревидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување

	во илјади МКД		
Приходи (за периодот)	2006	2005¹	2004
Нето приходи од камати	1.185.901	937.201	664.898
Нето приходи од провизии	379.997	343.733	282.191
Добивка пред резервации и оданочување	972.865	774.838	835.458
Добивка пред оданочување	506.525	422.467	309.277
Нето добивка за период	425.823	367.984	275.388
Состојба (на крај на година)	2006	2005¹	2004
Вкупна актива	29.570.501	22.528.443	16.551.880
Кредити на комитенти	15.707.331	11.659.229	8.548.023
Депозити на комитенти	18.546.295	12.745.816	10.085.415
Позајмици од банки	5.959.529	6.037.506	3.025.767
Капитал и резерви	2.933.607	2.836.925	2.609.566
Оперативни показатели²	2006	2005	2004
ROA поврат на вкупна актива (брuto)	1,94%	2,16%	2,17%
ROA поврат на вкупна актива (нето)	1,63%	1,88%	1,93%
ROE поврат на капиталот (брuto)	20,92%	17,92%	13,65%
ROE поврат на капиатлот (нето)	17,11%	15,32%	12,03%
Факти и бројки	2006	2005	2004
Број на вработени	440	363	301
Експозитури	24	22	22
Официјален курс на НБРМ (на крај на година)	2006	2005	2004
ЕУР 1 = МКД	61,17	61,18	61,31
УСД 1 = МКД	46,45	51,86	45,07

Забелешка:

- 1) Врз основа на примената на IFRS во Македонија, извршена е рекласификација на одделните позиции во билансот на состојба и билансот на успех
- 2) Оперативните показатели се пресметани врз основа на просечна состојба на капиталот и активата на Групата

Обраќање на Првиот генерален директор

Почитувани акционери, дами и господа,

За НЛБ Тутунска банка 2006 беше исклучително успешна година, во која покрај извонредните финансиски резултати остваривме повеќе капитални проекти кои се од стратешко значење за Банката.

Финансиските резултати на Банката се традиционално добри, потврдувајќи го приматот на НЛБ Тутунска банка како акцелератор на растот на македонскиот банкарски сектор во последните пет години.

Банката и оваа година оствари пораст на бизнисот во сите сегменти на работењето, пораст на клиентската база и зголемување на пазарното учество.

Во 2006 година беа остварени:

- билансна сума од 29.460.698 илјади МКД (481,6 мил. ЕУР) или пораст на потенцијалот од 31%
- пораст на депозитите за 45,6%
 - од нефинансиски правни лица за 44,6%
 - од население за 46,8%
- пораст на пласманите за 34,7%
 - кај нефинансиски правни лица за 25,8%
 - кај население за 66,2%
- нето добивка од 406.082 илјади МКД (6,6 мил. ЕУР) или пораст од 12,4%
- 585 МКД добивка по акција (9,6 ЕУР) или пораст од 12%
- поврат на капиталот ROE (бруто) од 20,63%
- поврат на активата ROA (бруто) од 1,87%
- адекватност на капиталот од 12,17%
- cost / income ratio од 45,76%

Покрај редовните финансиски активности, Банката работеше на повеќе проекти кои долгорочно ќе го унапредат работењето и ќе ја збогатат понудата на продукти и услуги:

- Имплементиравме ново интегрално софтверско решение кое претставува основа за развој на новите продукти наменети за retail сегментот, а истовремено е подигнат и степенот на автоматизацијата на процесите со што се обезбедува брза и квалитетна услуга во мрежата на НЛБ Тутунска банка.
- Го завршивме ребрендирањето на Банката, зајакнувајќи го домашниот бренд со квалитетот на брендот на НЛБ Групација, со што ги истакнуваме сите предности кои ги носи членството во Групацијата.
- Добивме лиценца за работа со VISA картички како полноправен член на VISA International, кои ќе бидат понудени на пазарот во почетокот на 2007 година. Со тоа палетата на картички ќе се збогати со четири нови продукти: Visa Electron, Visa Classic, Visa Business и Visa Gold.
- Беше потпишан нов Договор за синдициран заем со ЕБРД за дополнителни 55 мил. ЕУР, кој ќе биде пласиран по мошне поволни каматни услови во стопанството и дел во retail сегментот.
- Успешно го завршивме проектот картички за вработени во јавна администрација, со кој се добиени 20.682 нови корисници.

Сето ова беше заокружено со добивањето на престижната награда од финансиското списание The Banker за Банка на годината во Македонија за 2006 година, која ја добиваме по втор пат како признание на повеќегодишното успешно работење, како и наградата од Finance Central Europe за Најдобра банка по бруто профит за 2006 година.

Почитувани акционери,

Во 2006 година Банката ги оствари поставените таргети во сите сегменти од работењето. Таргетите за наредната година се уште поамбициозни во поглед на зголемување на вкупниот потенцијал на Банката, зголемување на депозитната база и штедењето, проширување на деловната мрежа, збогатување на продуктното портфолио со нови продукти за retail сегментот, како и остварување на висока профитабилност и задоволство на акционерите.

Ѓорѓи Јанчевски
Прв генерален директор

A photograph of a waterfall cascading over dark, jagged rocks. The water is captured with a motion blur effect, creating a sense of continuous flow. The scene is dimly lit, with the water appearing in shades of blue and white against the dark background. A solid purple rectangular box is positioned on the right side of the image, containing the text.

Корпоративно управување

Менаџерска структура

РАБОТОВОДЕН ОРГАН

Ѓорѓи Јанчевски
Прв генерален директор

Митре Колишевски
Втор генерален директор

Љубе Рајевски
Генерален директор

Томе Перински
Генерален директор

СЕКТОР ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

СЕКТОР ЗА РАЗВОЈ И ЛОГИСТИКА

СЕКТОР ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ,
ФИНАНСИИ И СРЕДСТВА

СЕКТОР ЗА РАБОТА СО
СТРАТЕШКИ КОМИТЕНТИ

ДЕЛОВНА МРЕЖА-ДЕЛОВЕН СЕКТОР

СЕКТОР ЗА ПЛАТЕН ПРОМЕТ И
ЛОГИСТИКА НА ПРОДАЖБАТА

СЕКТОР ЗА РАБОТА СО ГОТОВИНА И
ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

Тихомир Трајковски, Директор

Јорданка Грујоска, Директор

Стојна Стојкоска, Директор

Љиљана Настоска, Директор
Драган Пановски, Помошник директор

Антонио Аргир, Помошник директор

Слаѓана Белева, Помошник директор

Душко Спиковски, Директор

Корпоративно управување, акционерски капитал и сопственичка структура

НЛБ Тутунска банка има транспарентна хиерархиска структура која јасно го определува нивото на одговорност и овластувања, како и линиите на контроли и проверки при секојдневното извршување на задачите. Односите помеѓу различните носители на управување и раководење: Собранието на акционери, членовите на Управниот одбор и Работоводниот орган, се утврдени со Статутот на Банката. Со Банката се управува преку статутарно утврдени органи со права и обврски кои се предвидени во Законот за банки и Законот за трговски друштва, и тоа:

- **Собрание на Банката:** во текот на 2006 година одржана е една редовна седница на Собранието на Банката, на која беа потврдени резултатите од работењето на Банката за 2005 година и предлогот на Управниот одбор за распределба и употреба на добивката за 2005 година. На седницата се усвоени Деловната политика на Тутунска банка АД Скопје за 2006 година и Стратешките насоки за развојот и работењето на Тутунска банка АД Скопје за периодот 2006-2008 година, како и измени и дополнувања на Статутот на Банката со кои меѓудругото, се изврши промена на називот од „Тутунска банка АД Скопје“ во „НЛБ Тутунска банка АД Скопје“
- **Управен одбор:** заради усогласување со Политиката за управување и надзор на НЛБ Групаацијата за 2006 година, на Годишното собрание на акционери се изврши промена во бројот и составот на членовите на Управниот одбор. Управниот одбор на Банката го сочинуваат пет членови со мандат од четири години. Во текот на 2006 година Управниот одбор на Банката одржа 13 седници на кои полноправно одлучуваше.

Претседател:

Г-дин Матеј Нарат

Nova Ljubljanska banka d.d. Љубљана

Заменик претседател:

Г-дин Алојз Јамник

Nova Ljubljanska banka d.d. Љубљана

Членови:

Г-дин Борис Закрајшек

LHB Internationale Handelsbank AG Франкфурт

Г-дин Јанко Гедрих

Овластено лице на Управата на

Nova Ljubljanska banka d.d. Љубљана

Г-дин Коста Кипровски

Тутунски комбинат АД Скопје

- **Работоводен орган-Генерални директори:** се состои од четири генерални директори кои ги именува Управниот одбор на Банката. Во текот на 2006 година Работоводниот орган одржа 31 седница на кои полноправно одлучуваше.
- **Одбор за управување со ризици:** заради усогласување со Политиката на управување и надзор на НЛБ Групаацијата, на 21 април 2006 година направена е промена во составот на членовите на Одборот за управување со ризици на Банката. Мандатот на членовите трае четири години. Во текот на 2006 година, Одборот за управување со ризици одржа 35 седници на кои полноправно одлучуваше.
- **Одбор за ревизија:** се состои од три члена кои ги именува Собранието на Банката. Во текот на 2006 година, Одборот за ревизија на Банката одржа пет седници на кои полноправно одлучуваше.
- **Надзорен одбор врз информативниот систем на Банката:** формиран е врз основа на регулативата на НБРМ, Базелските принципи и меѓународните стандарди за сигурност на информативниот систем. Надлежностите и одговорностите на Одборот се делегирани од страна на Управниот одбор на Банката.

Заради поголема ефикасност во секојдневното управување, Работоводниот орган на Банката работеше преку повеќе работни тела-одбори, преку кои поопширно се следат поодделни подрачја од работењето на Банката и тоа:

- **Одбор за развој**
- **Одбор за управување со средства и обврски (ALCO)**
- **Кредитен одбор**

АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

Вкупниот капитал на Банката на 31.12.2006 година изнесува 2.833.279 илјади МКД, од кои:

- 693.866 илјади МКД, акционерски капитал
- 968.422 илјади МКД, акциска премија
- 632.315 илјади МКД, задржана добивка
- 444.089 илјади МКД, резерви и
- 94.587 илјади МКД, ревалоризациони резерви.

Во однос на 31.12.2005 година, вкупниот капитал е зголемен за 2,7% врз основа на распределба на дел од добивката од 2005 година и искажувањето на ефектот од вреднувањето по пазарна вредност на хартиите од вредност на Банката, согласно примената на IFRS. Резервниот фонд на Банката, согласно постојните законски прописи и Одлуката на Управниот одбор на Банката, е зголемен за 28.459 илјади МКД.

Акционерскиот капитал на Банката на 31.12.2006 година го сочинуваат 643.645 обични неоткупливи акции со право на глас и 50.221 приоритетни неоткупливи акции без право на глас и со приоритет при наплата на дивидендата. Вкупниот број на акции изнесува 693.866, со номинална вредност од 1000 денари по акција.

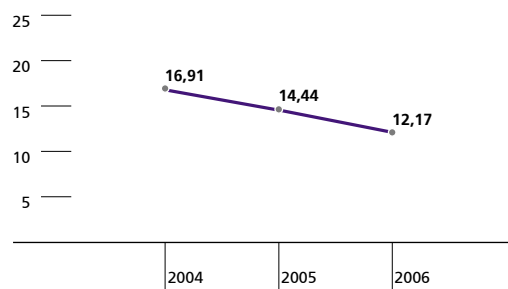
Гарантниот капитал на Банката заклучно со 31.12.2006 година изнесува 2.624.244 илјади МКД (31.12.2005 година, 2.322.500 илјади МКД).

Капиталната адекватност заклучно со 31.12.2006 година изнесува 12,17% и е над законскиот минимум од 8%.

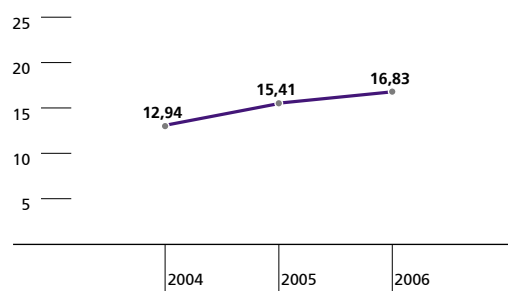
Во 2006 година Банката оствари поврат на капиталот (ROE) од 16,83% и поврат на активата (ROA) од 1,56%.

Заклучно со 31.12.2006 година бројот на акционери во Банката изнесува 532, од кои 394 се физички лица, а 138 правни лица. На крајот на 2006 година десетте најголеми акционери во Банката поседуваат 90,27% од вкупните акции.

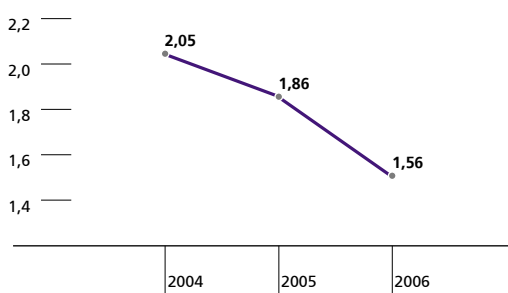
Адекватност на капиталот %

ROE, поврат на капиталот по оданочување %

ROA, поврат на активата по оданочување %

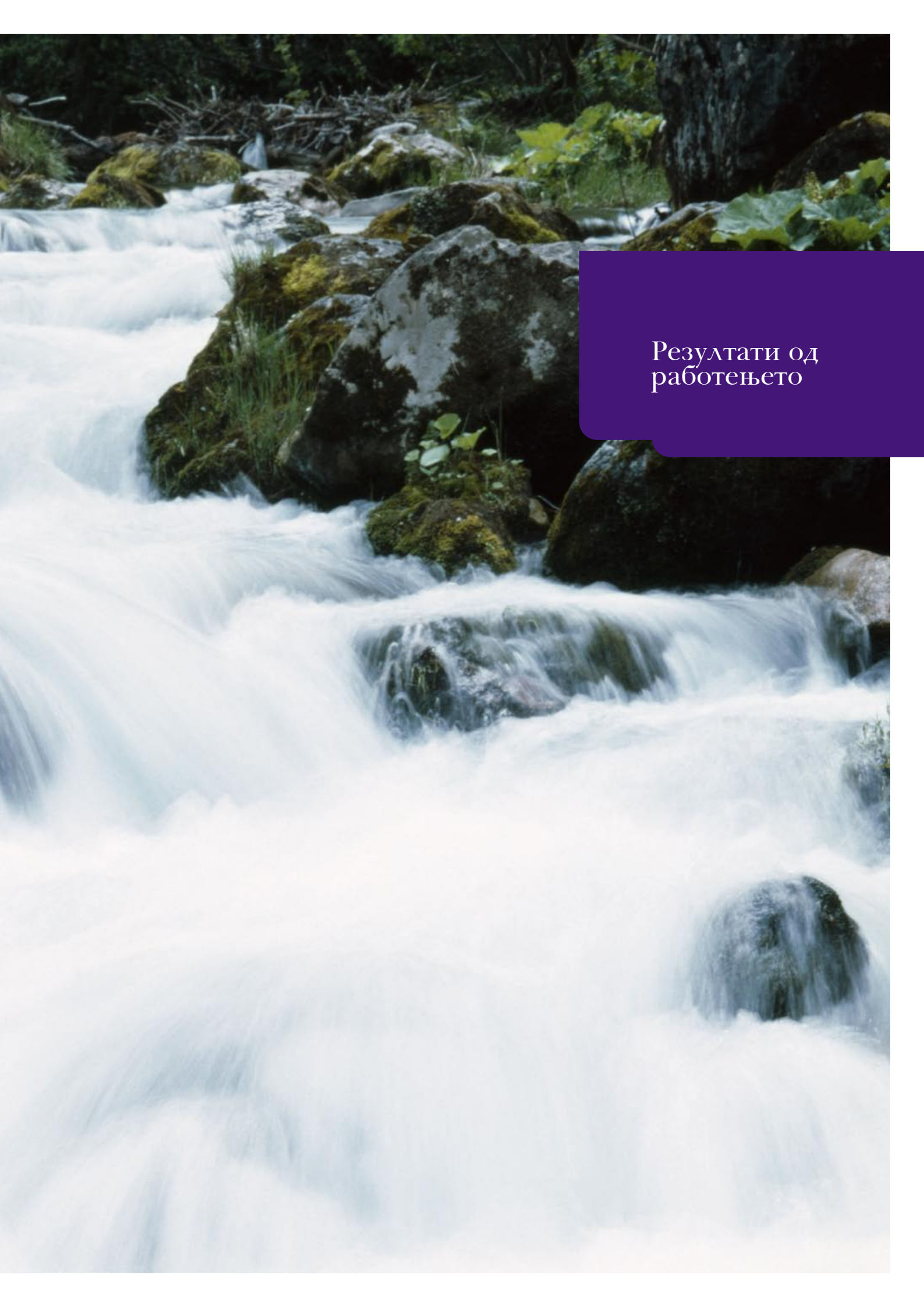
Структура на акционери на Банката на
31.12.2006 година

**Акционери % учество според број
на обични акции**

LHB AG Франкфурт	35,21
NLB InterFinanz AG Цирих	30,15
NLB d.d. Љубљана	18,09
Hrvatska Poštanska Banka d.d. Загреб	5,47
Сокомак АД Битола	1,28
Останати (под 1%)	9,81

Во 2006 година со Одлука на Собранието на акционери на Банката беше исплатена дивиденда во износ од 335.831.144 МКД, односно 484 МКД по акција. Врз основа на Законот за хартии од вредност, Банката се води во Регистарот на акционерски друштва со посебни обврски за известување, кој е во надлежност на Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија. Банката на транспарентен начин објавува периодични финансиски извештаи и други значајни информации во врска со работењето, управувањето и правните односи со трети лица.

Резултати од
работењето

Преглед на финансиските резултати на Банката за 2006 година

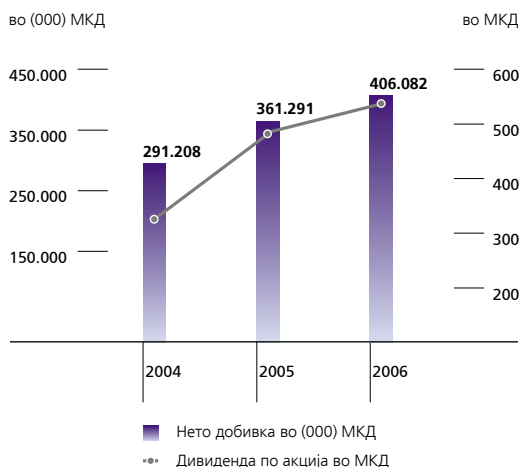
Анализата на финансиските резултати на Банката за 2006 година се базира на ревидираните финансиски извештаи изготвени согласно законските регулативи кои се применуваат во Република Македонија. Во делот на финансиското известување, согласно постојните законски прописи, Банката ги применува Меѓународните стандарди за финансиско известување (IFRS) кои се објавени и прифатени во Македонија.

2006-та е исклучително успешна година за Банката, како во поглед на надминување на планираниот обем на активности по сите сегменти, така и во поглед на профитабилноста.

Во 2006 година остварена е добивка од дејноста во износ од 944.355 илјади МКД или 24% повеќе во однос на 2005 година.

Нето добивката изнесува 406.082 илјади МКД или 12,4% повеќе во однос на 2005 година.

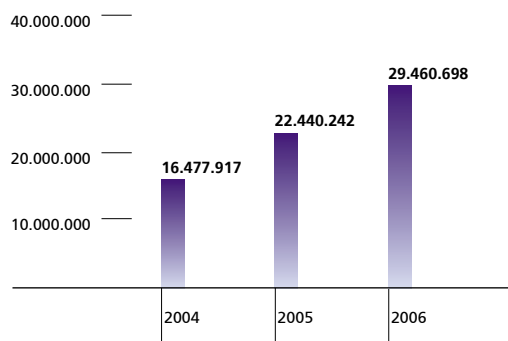
Нето добивка

Истовремено, Банката оствари нето билансна сума од 29.460.698 илјади МКД што претставува годишен пораст од 31%.

Нето билансна сума

во (000) МКД

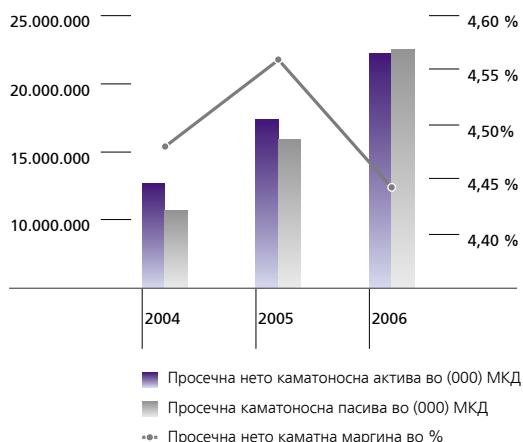
Нето добивката по акција изнесува 585 МКД или 12,4% над минатогодишната, а повратот на капиталот (ROE) е 16,83%. Банката за 2006 година ќе исплати дивиденда од 537 МКД по акција или 53,7% од номиналната вредност на акциите.

Најголем дел од добивката на Банката е креиран од редовните извори: камати и провизии.

Нето каматните приходи изнесуваат 1.182.374 илјади МКД или 26% повеќе во однос на 2005 година. Порастот на каматните приходи произлезе од зголемувањето на каматоносната актива при истовремено намалување на активните каматни стапки, заради што просечната нето каматна маргина се намали на 4,44% што претставува пад од 2,6% во однос на остварената нето каматна маргина во 2005 година. Просечната нето каматоносна актива на Банката во 2006 година се зголеми за 28% во однос на 2005 година.

Каматоносна актива и пасива

во (000) МКД

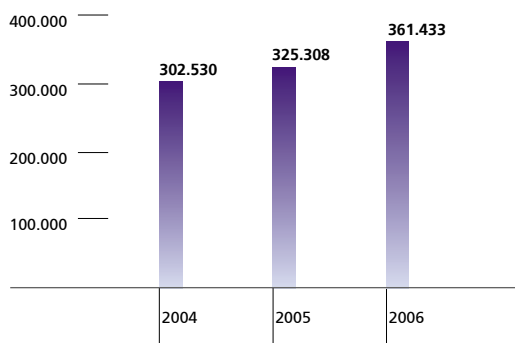

Кај каматните приходи најголемо учество имаат приходите од камати по кредити на правни лица и население, како и приходите од камати на хартии од вредност.

Банката оствари нето приходи од провизии во износ од 361.433 илјади МКД, кои се поголеми за 11% во однос на 2005 година како резултат на зголемениот обем на операции во сите сегменти: платен промет во земјата и со странство, документарно-гаранциско работење, услуги за клиенти и кредитно работење, картично работење, е-банкарство и услуги на кеш-центарот.

Нето приходи од провизии

во (000) МКД

Врз основа на капиталните вложувања во финансиски и нефинансиски правни лица, Банката во 2006 година оствари приходи од акции во износ од 688 илјади МКД.

Остварени се нето позитивни курсни разлики во износ од 135.869 илјади МКД што е за 14% повеќе во однос на 2005 година.

Нето приходите од тргувањето со хартии од вредност во 2006 година изнесуваат 1.246 илјади МКД.

Останатите приходи изнесуваат 59.347 илјади МКД и главно произлегуваат од наплатата на главнина од сомнителни и спорни побарувања.

Банката продолжи со политиката на рационалност на трошоците во согласност со потребите на работењето, бројот на вработени и цените на пазарот. Во 2006 година беа остварени 796.602 илјади МКД расходи од тековно работење. Остварен е cost/income ratio од 45,76%, додека оперативните трошоци во вкупната актива на Банката учествуваа со 3,07% и беа покриени со некаматни приходи во висина од 70%.

Банката во 2006 година издвои вкупни резервации за ризични пласмани во износ од 460.245 илјади МКД или 33,8% повеќе во однос на 2005 година, што кореспондира со порастот на кредитното портфолио и значителниот пораст на вонбилансните активности во текот на годината, при задржан квалитет на пласманите.

Управување со ризици

Банката применува високо конзервативна политика во поглед на антиципирање на ризиците во работењето, преку поставување и функционирање на ефикасен систем за нивно интегрирано управување. Тоа овозможи да се оствари задоволително ниво на капитална адекватност, висока наплативост на пласманите и заштита од непредвидени случувања и евентуални закани за неостварување на планираната политика.

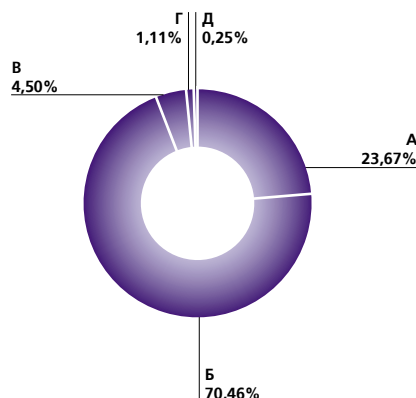
Со цел да се обезбеди квалитетно и сеопфатно управување со ризиците, Банката функционира преку две посебни тела-одбори: Одбор за управување со ризици и Одбор за управување со средства и обврски на Банката – ALCO. Управувањето со ризиците во Банката е поделено на две области: управување со кредитен ризик и управување со некредитни ризици.

Управувањето со **кредитниот ризик** вклучува постојана анализа на кредитното портфолио на Банката во поглед на секторската диверзификација и концентрација на кредитното портфолио, анализа и оценка на финансиските перформанси на клиентите преку континуирано следење на редовноста во исполнувањето на обврските и издвојување на задоволително ниво на резервации за пласманите. Покриеноста на вкупното кредитно портфолио со вкупниот фонд на резервации за потенцијални загуби изнесува 9,58%, што покажува дека просечното ниво на потенцијални загуби одговара на квалитетот на вкупното портфолио од Б ризична категорија.

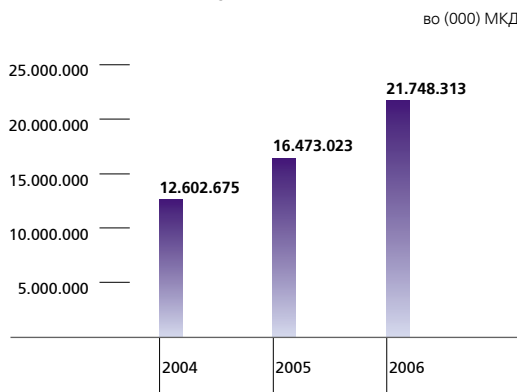
За квалитетот на кредитното портфолио укажува и податокот дека 94,14% од портфолиото се средства пласирани кај клиенти во А и Б ризична категорија. Покриеноста на пласманите кај клиенти во В, Г и Д ризична категорија со вкупниот фонд на потенцијални загуби на крајот на 2006 година изнесува 163,43%.

Ако се земе во предвид развојот на финансиските пазари во Македонија во наредниот период, особено пазарот на капитал, пазарот на краткорочни хартии од вредност, инвестиционите фондови, развојот на пазарот со хипотеки и работењето со финансиски деривати, Банката посебно внимание посветува

Структура на вкупното кредитно портфолио по ризични категории

Движење на вкупното кредитно портфолио на кое се пресметуваат резервации

на управувањето со **некредитните ризици**: ликвидносен ризик, каматен ризик, валутен ризик и оперативен ризик.

- Во насока на управување со ликвидносниот ризик Банката се стреми да одржува рамнотежа меѓу континуитетот на финансирањето на активностите и флексибилноста, преку употреба на обврски со различен период на доспевање. Банката континуирано го проценува ликвидносниот ризик со идентификување и следење на промените на потребните средства кои се неопходни за реализирање на целите на работењето, поставени со стратегијата на Банката. Како дел од политиката за

управување со ликвидносниот ризик, Банката одржува портфолио на високоликвидни средства.

Согласно прописите на НБРМ, Банката применува Политика за управување со ликвидносниот ризик врз основа на утврдена методологија за пресметка на стабилно ниво на депозити.

- Активностите на Банката во однос на управувањето со каматниот ризик се однесуваат на оптимизација на нето приходите од камати со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловната стратегија на Банката.
- Заради управување со валутниот ризик, Банката постојано ја следи својата нето изложеност по одделни валути, притоа одржувајќи оптимално ниво на потребни средства преку купување и продажба на девизи. Во таа насока Банката применува Политика за управување со девизниот ризик која користи методологија за пресметка на девизните лимити и континуирано оптимизирано следење и управување со девизната позиција на Банката.
- Во текот на 2006 година Банката започна со примена на концептот за управување со оперативните ризици, во согласност со стандардите на НЛБ Групацијата, како и одредбите кои произлегуваат од Basel II стандардите. Имплементацијата на управувањето со оперативните ризици подразбира креирање на посебен систем за следење на потенцијалните штетни настани на сите организациски нивоа. До крајот на 2007 година ќе се заокружи целокупниот систем на управување со оперативните ризици според барањата кои произлегуваат од Базелските стандарди.

Работа со население (retail)

Во текот на 2006 година Банката забележа исклучително позитивни резултати и го зголеми обемот на клучните активности во работењето со населението.

Фокусот на своето работење Банката го насочи кон проширување на продуктното портфолио за населението, како и во поглед на воведување кадровски, организациски и технолошки промени:

- Воведување на нови продукти за населението;
- Проширување на деловната мрежа;
- Воведување на агентски начин на продажба на продуктите за население;
- Постепено воведување на концептот за личен третман на VIP клиентите преку пилот експозитура;
- Зголемување на бројот на вработени во деловната мрежа.

Продуктно портфолио и понуда на нови продукти

Следејќи ги пазарните трендови, потенцијалот на пазарот и потребите на клиентите, во текот на 2006 година Банката го збогати своето портфолио со нови кредитни продукти за населението: потрошувачки кредити, VIP кредити и кредити за пензионерите. Паралелно со воведувањето на нови продукти, Банката ги намали каматните стапки на постојните кредити и воведо нови поволности во поглед на провизиите, роковите на отплата и обезбедувањето.

Во текот на 2006 година, со цел освојување на поголем број на клиенти, Банката пристапи кон развој и зголемување на продажбата преку воведување на агентски начин на продажба како и со понуда на поврзани производи, преку комбинирање на продукти, цени и услуги.

Во текот на годината, Банката интензивно беше вклучена и во микрокредитирањето на мали и средни претпријатија, индивидуални трговци, занаетчии и земјоделци преку одобрување на кредити од кредитните линии: KfW, МРФП и ИФАД. За да се зголеми обемот на овие кредити, Банката ги намали каматните стапки и воведо нови поволности, а при тоа се зголеми и бројот на експозитури

кои се вклучени во сервисирањето на овие кредити.

Деловни активности во retail сегментот

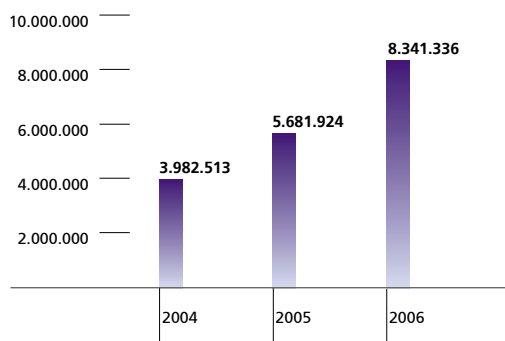
НЛБ Тутунска банка во континуитет бележи прогрес во банкарството на мало. Банката е дисперзирана на пазарот и достапна во 24 експозитури и 17 градови во Република Македонија.

Во текот на 2006 година отворена е нова експозитура во Скопје - Стара чаршија, се изврши проширување и реорганизација на постојните и превземени се подготвителни активности за отворање на нови експозитури. Експозитурите се организирани како мали банки, со комплетна понуда на сите продукти и услуги од продуктното портфолио на Банката.

Депозитното работење во текот на 2006 година бележи пораст кај сите штедно-депозитни продукти на Банката. Вкупните депозити на физички лица заклучно со 31.12.2006 година изнесуваат 8.341.336 илјади МКД, што претставува пораст од 2.659.412 илјади МКД или 47% во однос на 2005 година. Од вкупните депозити, 68,3% се девизни депозити. Од аспект на рочноста, 61,4% се орочени, а остатокот од 36,8% се однесува на депозити по видување.

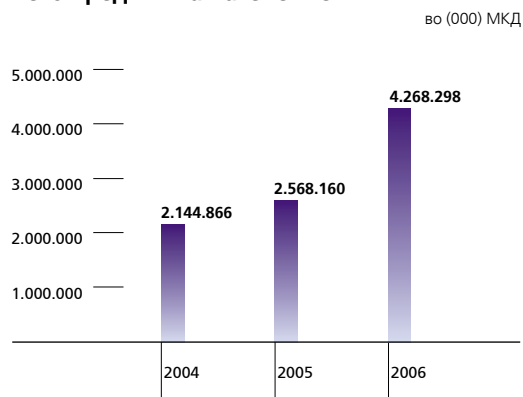
Депозити на население

во (000) МКД

Нето кредитите на население во 2006 година достигнаа 4.268.298 илјади МКД, што претставува пораст од 66% во однос на 2005 година. Од аспект на рочноста 14,6% од вкупните кредити на населението се краткорочни кредити, а остатокот се однесува на долгорочните пласмани. Гледано по продукти, најголемо учество во вкупно пласираните кредити имаат станбените кредити (37,06%), потрошувачките кредити со различна рочноста (35,68%) и хипотекарните кредити (11,63%).

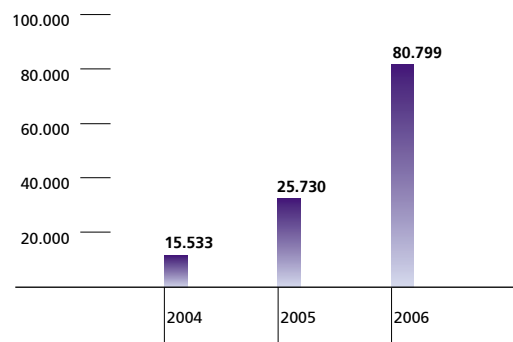
Нето кредити на население

Во делот на **картичното работење** во текот на 2006 година беа остварени значителни резултати, како по основ на зголемена продажба, така и по основ на успешното спроведување на проектот картички за вработените од јавната администрација. За потребите на проектот, Банката изготви и понуди „Виолетов пакет“, еден од најконкурентните пакет продукти на пазарот. Реализацијата на овој проект е успешна при што се придобиеа голем број нови клиенти-корисници на платежни картички.

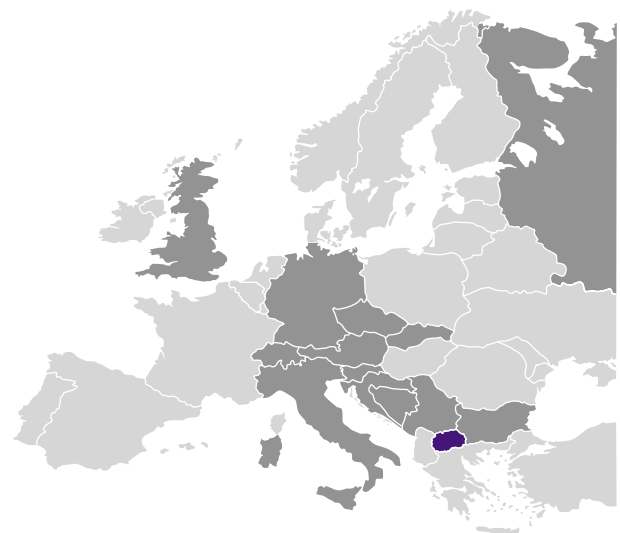
На крајот на 2006 година, бројот на издадени картички на НЛБ Тутунска банка изнесува 80.799 што претставува пораст од 214% во однос на 2005 година.

Вкупен број на активни платежни картички на НЛБ Тутунска банка

Паралелно е зголемена и мрежата на банкомати со нови 23, при што Банката располага со вкупно 45 банкомати. Мрежата на продажни места каде што се користат картичките на Банката изнесува 1.089 ПОС-терминали и е зголемена за 896 ПОС-терминали во однос на 2005 година.

Мрежа на експозитури

СКОПЈЕ * Дирекција

12 Македонска бригада 20, 1000 Скопје
 тел: 02/ 31 05 674
 факс: 02/ 31 26 154
 e-mail: tb.direkcija@tb.com.mk

СКОПЈЕ * Карпош 3

Партизански одреди 66,
 ТЦ Лептокарија зграда бр. 8, 1000 Скопје
 тел: 02/ 30 69 770
 факс: 02/ 30 69 577
 e-mail: tb.karpos3@tb.com.mk

СКОПЈЕ * ГТЦ

Кеј 13 Ноември 3 ГТЦ, 1000 Скопје
 тел: 02/ 32 97 581
 факс: 02/ 32 26 665
 e-mail: tb.gtc@tb.com.mk

СКОПЈЕ * Аеродром

Бул. Јане Сандански 26/9, 1000 Скопје
 тел: 02/ 24 03 627
 факс: 02/ 24 03 630
 e-mail: tb.aerodrom@tb.com.mk

СКОПЈЕ * Центар

Васил Главинов 3/5, 1000 Скопје
 тел: 02/ 32 19 535
 факс: 02/ 32 19 530
 e-mail: tb.centar@tb.com.mk

СКОПЈЕ * Стара Чаршија

Битпазарска 58, 1000 Скопје
 тел: 02/ 32 93 053
 факс: 02/ 32 93 058
 e-mail: tb.stara_carsija@tb.com.mk

СКОПЈЕ * Собрание

Градски сид блок 2, 1000 Скопје
 тел: 02/ 31 07 630
 факс: 02/ 31 14 289
 e-mail: tb.sobranie@tb.com.mk

СКОПЈЕ * ФОН

Антон Попов 66, 1000 Скопје
 тел: 02/ 25 80 144
 факс: 02/ 25 80 145

ТЕТОВО

Илинденска 18, 1220 Тетово
тел: 044/ 356 705
факс: 044/ 331 566
e-mail: tb.tetovo@tb.com.mk

ГЕВГЕЛИЈА

Маршал Тито бб, 1840 Гевгелија
тел: 034/ 215 441
факс: 034/ 215 241
e-mail: tb.gevgelija@tb.com.mk

ГОСТИВАР

Борче Јовановски бб, 1230 Гостивар
тел: 042/ 221 330
факс: 042/ 221 494
e-mail: tb.gostivar@tb.com.mk

СТРУМИЦА

Благој Мучето 4, 2400 Струмица
тел: 034/ 326 780
факс: 034/ 334 468
e-mail: tb.strumica@tb.com.mk

ПРИЛЕП

Бул. Гоце Делчев бб, 7500 Прилеп
тел: 048/ 419 755
факс: 048/ 419 756
e-mail: tb.prilep@tb.com.mk

ВАЛАНДОВО

Моша Пијаде 2, 2460 Валандово
тел: 034/ 383 355
факс: 034/ 383 355
e-mail: tb.valandovo@tb.com.mk

БИТОЛА

Јосиф Христовски бб,
зграда грозд, ламела 5, 7000 Битола,
тел: 047/ 202 756
факс: 047/ 202 757
e-mail: tb.bitola@tb.com.mk

РАДОВИШ

Гоце Делчев 2, 2420 Радовиш
тел: 032/ 633 771
факс: 032/ 633 771
e-mail: tb.radovis@tb.com.mk

ОХРИД

Туристичка бб, 6000 Охрид
тел: 046/ 251 360
факс: 046/ 251 350
e-mail: tb.ohrid@tb.com.mk

КОЧАНИ

Трговски Центар блок 17, 2300 Кочани
тел: 033/ 276 910
факс: 033/ 276 910
e-mail: tb.kocani@tb.com.mk

СТРУГА

Маршал Тито бб, хотел Белград, 6330 Струга,
тел: 046/ 782 765
факс: 046/ 784 399
e-mail: tb.struga@tb.com.mk

ШТИП

Тошо Арсов бб, 2000 Штип
тел: 032/ 387 920
факс: 032/ 387 922
e-mail: tb.stip@tb.com.mk

КУМАНОВО

Маршал Тито бб, 1300 Куманово
тел: 031/ 475 240
факс: 031/ 438 424
e-mail: tb.kumanovo@tb.com.mk

НЕГОТИНО

Маршал Тито бб, 1440 Неготино
тел: 043/ 364 010
факс: 043/ 362 657
e-mail: tb.negotino@tb.com.mk

ВЕЛЕС

Маршал Тито 80, 1400 Велес
тел: 043/ 221 911
факс: 043/ 221 282
e-mail: tb.veles@tb.com.mk

КАВАДАРЦИ

Илинденска 81, 1430 Кавадарци
тел: 043/ 400 436
факс: 043/ 400 437
e-mail: tb.kavadarci@tb.com.mk

Корпоративно банкарство

Корпоративното банкарство завзема најголем удел во активностите на Банката и е главен носител на растот на бизнисот. Банката практикува концепт на интегрирано управување на односите со корпоративните клиенти, што овозможува повисок квалитет во деловниот однос со спознавање на севкупните потреби на правните лица и можност за нивно финансиско советување. За корпоративните клиенти Банката започна да врши и вкрстена понуда на продукти и услуги, што овозможува креирање на пакет продукти за поединечни клиенти.

Инвестиционо-кредитни активности

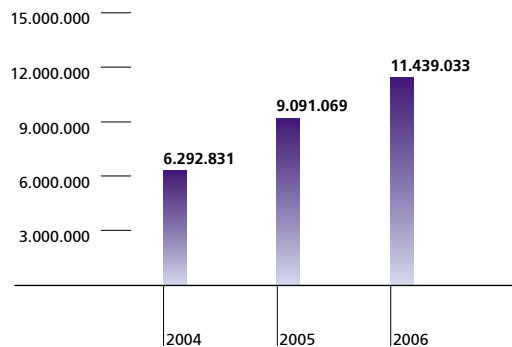
Во 2006 година Банката го зголеми обемот на кредитните активности преку привлекување нови комитенти и воведување нови продукти, при непроменет квалитет на кредитното портфолио.

Како позначајни проекти остварени во 2006 година беа аранжирањето на Втор синдициран заем со ЕБРД во висина од 55 мил. ЕУР за финансирање на мали и средни претпријатија (МСП) и население. Втор позначаен проект реализиран во текот на годината е директниот Договор за кредит со Европска Инвестициона Банка (ЕИБ) во висина од 10 мил. ЕУР за финансирање на МСП, со гаранциска поддршка издадена од NLB d.d. Љубљана. Со цел да се зголеми адекватноста на капиталот на Банката, аранжиран е и Субординиран заем во висина од 5,5 мил. ЕУР, преку NLB InterFinanz Цирих.

Вкупните пласмани по кредити кај нефинансиските правни лица во 2006 година изнесуваат 11.439.033 илјади МКД, што претставува пораст од 26% во однос на 2005 година. Со тоа Банката го зголеми пазарното учество во доменот на корпоративното кредитирање од 18% во 2005 година, на 21,4% во 2006 година.

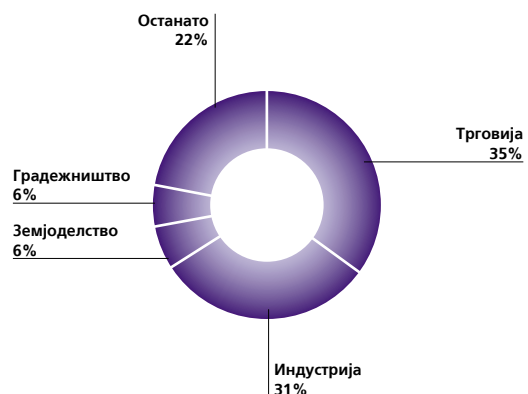
Пласмани на нефинансиски правни лица

во (000) МКД

Во поглед на рочноста, 39% од пласираните кредити се краткорочни, додека 61% се долгорочни кредити. Во споредба со 2005 година, рочната структура е поместена во корист на краткорочните кредити. Средствата од кредитите беа пласирани во квалитетни проекти на постојни и нови клиенти, од кои најголем дел за проекти од областа на трговијата (35%), индустријата (31%), градежништвото (6%), земјоделството (6%) и останати дејности (22%).

Концентрација на кредитниот ризик според сектори

Пласираните кредити беа обезбедени од повеќе постојни домашни и странски извори, а дополнително се работеше на обезбедување на нови поволни кредитни линии и гарантни механизми за обезбедување на пласманите. Најголем дел од средствата беа пласирани од:

1. Сопствени извори на Банката (65%)
2. НЛБ Групација (13%)
3. ЕБРД (10%)
4. ЕИБ (5%)
5. Останати извори (7%)

Во текот на 2006 година Банката користеше средства од повеќе странски кредитни линии наменети за финансирање развојни проекти на мали и средни претпријатија од приватниот сектор, и тоа:

1. Кредитна линија од Европска Банка за Обнова и Развој;
2. Кредитна линија од Европска Инвестициона Банка (ЕИБ);
3. Кредити за поддршка на МСП од извори обезбедени од НЛБ Групација;
4. Кредитен програм за развој на мали и средни претпријатија преку Македонска банка за поддршка на развојот (МБПР);
5. Кредитен Програм преку Македонска банка за поддршка на развојот (МБПР) и Советот на Европската развојна банка;
6. Кредитна линија од МБПР за финансирање на извозот;
7. Кредити од кредитниот програм за мали и средни претпријатија од Кредитна линија на KfW (револвинг фонд);
8. Италијанска кредитна линија преку МБПР;
9. Револвинг фонд од кредитна линија на Меѓународна банка за обнова и развој (МБОР) за развој на приватниот сектор;
10. Кредити од кредитниот програм за микро и мали претпријатија од Германската кредитна линија - КМБ;
11. Кредитен програм финансиран со средства од програмата на ЕАР за мали и средни претпријатија;
12. Кредитна линија преку Македонска развојна фондација за претпријатија;
13. Проект за финансиски услуги во земјоделството во Република Македонија поддржан од ИФАД.

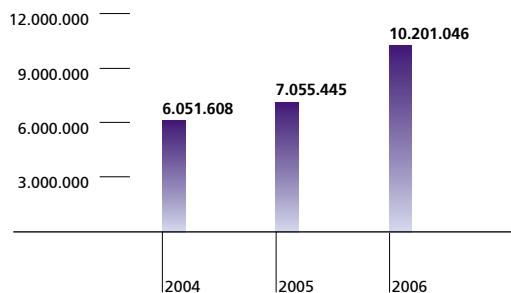
Депозитно работење

Во делот на депозитното работење остварени се исклучително поволни резултати што е последица на активностите за привлекување на што поголем број поголеми домашни бонитетни компании, како и стекнувањето на нови клиенти.

Вкупните средства на нефинансиските правни лица пласирани во Банката заклучно со 31.12.2006 година изнесуваат 10.201.046 илјади МКД, што во споредба со 2005 година претставува пораст од 44,6%.

Депозити на нефинансиски правни лица

во (000) МКД

Банкарски услуги

Банката нуди услуги за правни и физички лица во сите сегменти од работењето. Клиентите во Банката се опслужуваат од едно место, со што се овозможува поголем преглед врз севкупното работење на секој клиент и можност за подобро комбинирање на продуктите и услугите. Посочениот начин на услуга овозможува да се креира квалитетна и конкурентна понуда прилагодена на потребите на клиентот.

Документарно-гаранциско работење

Во делот на документарно-гаранциското работење остварени се значителни резултати преку одобрување на гаранции и акредитиви за малиот и среден бизнис, за извозните аранжмани, како и за поддршка на тендерските учества на поголемите македонски компании во домашни и меѓународни проекти.

Во текот на 2006 година беа издадени вкупно 1.468 нови денарски и девизни гаранции во вкупен износ од 6.139 милиони МКД, што претставува пораст од 39,2% во однос на 2005 година. Вкупниот број на новоиздадени акредитиви изнесува 846, во вкупен износ од 3.243 милиони МКД, што во споредба со 2005 година претставува пораст од 19%.

Комисиони услуги

Банката нуди комисиони услуги за правни и физички лица. Притоа, управува со средствата во име и за сметка на правните и физичките лица, кои понатаму се пласираат претежно во вид на ненамески кредити за претпријатија и хартии од вредност за клиентите.

НЛБ Тутунска банка активно учествуваше во купувањето на државни хартии од вредност (записи и обврзници) за сметка на клиентите, чија состојба со 31.12.2006 изнесува 596.460 илјади МКД, или 25% од вкупно запишаните државни хартии од вредност на ниво на држава.

Платен промет во земјата и во странство

Во текот на 2006 година во доменот на платниот промет во земјата остварен е вкупен промет од 435,8 милијарди МКД, или пораст од 26,4 % во однос на 2005 година. Вкупниот

број на сметки изнесува 15.839, што во однос на 2005 година претставува пораст од 19,2%, а истовремено бројот на налози во однос на изминатата година се зголеми за 7,25%.

Во вкупниот меѓубанкарски промет остварен во текот на 2006 година, Банката учествува со 20,05%. Кај платниот промет со странство, во 2006 година остварен е вкупен промет од 81,3 милијарди МКД, или пораст од 21,1% во однос на 2005 година. Во текот на годината беа отворени 863 нови девизни сметки.

Работа со готовина

Во овој сегмент на Банката се извршуваат услуги за процесирање на готовина, како и набавка, чување и дистрибуирање на вредносници. Банката врши купопродажба, транспортирање и обезбедување на готовина за други деловни банки, за правни субјекти и за странски претставништва и амбасади.

Тргување со долгорочни хартии од вредност

Банката преку својата брокерска куќа НЛБ Тутунска брокер, на клиентите им овозможува да го остварат својот интерес на пазарот на капитал во Македонија, со консултантски услуги и информации за избор на најповолни понуди за инвестирање на нивните средства во долгорочни хартии од вредност.

Електронско банкарство

Во доменот на електронското работење, во текот на 2006 година, Банката оствари промет од 38.156 милиони МКД, што во споредба со 2005 година претставува пораст од 49,4%. Реализирани се вкупно 309.937 електронски налози на правни лица или пораст од 41,6% во однос на 2005 година. Бројот на компании кои ги користат услугите за електронско работење, е зголемен за 33,5%.

Со цел да привлече поголем број корисници, Банката ги намали провизиите и го прошири продуктното портфолио на електронското работење со два нови пакети.

Во 2006 година, воведен е и проектот за електронско плаќање кај физичките лица, кој целосно ќе се имплементира во 2007 година.

Развојни проекти

Согласно поставените цели на развој, и во насока на позиционирање на банка - предводник на македонскиот пазар на финансиски институции, НЛБ Тутунска банка во 2006 година реализира повеќе проекти од стратешко значење. Меѓу нив како најзначајни се издвојуваат проектот за промена на името и целосната графичка слика – ребрендирање и проектот за воведувањето на новиот банкарски софтвер на Рехим.

Проектот ребрендирање, односно проектот за промена на називот и воведувањето на новата трговска марка, произлезе од програмата за развој на НЛБ Групацата и потребата да се зајакнат нејзините препознатливост и углед.

Со реализација на проектот се промени називот на Банката во НЛБ Тутунска банка и започна процесот на ребрендирање. Тоа придонесе да се прифати нова брендинг филозофија за Банката и да се истакне вредноста на брендот како нејзин невидлив капитал. Процесот наметна нов имиџ и квалитет во работењето на Банката. Се воведо новата архитектура на трговски марки, нови стандарди и нов комплетен графички имиџ на визуелните комуникации. Со имплементацијата на новиот бренд дојде до корпоративно диференцирање и истакнување на компаративните предности на Банката.

Новата архитектура на брендот го подвлекува силното локално име на банката “Тутунска банка” во корелација со широкиот опсег и експертиза на интернационалниот партнер НЛБ. На тој начин, новиот комплетен имиџ ја поврзува локалната традиција на Банката со новата брзорастечка НЛБ Групацата. Притоа споделуваме идентични корпоративни вредности и деловни принципи.

Новиот корпоративен идентитет, со карактеристичниот имиџ на средствата за комуникација и со слоганот “Знам зошто”, ефикасно не одделува од конкуренцијата и не поставува во одлична корелација со корисниците на нашите услуги.

Вториот развоен проект реализиран во 2006 година е **воведувањето на новото интегрално софтверско решение на Рехим**. Во реализација на проектот беа вклучени

професионални кадри од интерните ресурси на Банката со различни деловни профили. Благодарение на посветеноста на сите членови вклучени во проектот, Банката во период од неполни девет месеци го мигрира целокупното работење на новиот софтвер и истиот го стави во продукција.

Новото интегрално софтверско решение ќе овозможи забрзан деловен развој на Банката и експанзија на пазарот, како и повисоко технолошко ниво, зголемена системска контрола, следење на активностите, автоматизација на процесите и воведување на повисоки стандарди на сигурност.

Истовремено се создаде основа за понатамошен квантитативен и квалитативен раст, преку збогатување на понудата со нови продукти и услуги и висока прилагодливост на Банката кон промените и барањата на пазарот.

Првата придобивка од воведувањето на новиот софтвер се почувствува пред крајот на 2006 година, кога на проектот на Владата на Република Македонија за картички за вработените од јавната администрација, НЛБ Тутунска банка оствари одличен пазарен удел и придоби голем број нови клиенти.

Внатрешна ревизија

Внатрешната ревизија во НЛБ Тутунска банка АД Скопје е организирана како независен организационен дел, функционално и организациски издвоен од останатите делови на Банката, непосредно одговорен на Управниот одбор на Банката.

Основната цел на работењето на внатрешната ревизија е да обезбеди објективна и независна оценка за адекватност и ефикасност на системот на внатрешните контроли, на точноста на сметководствената евиденција и финансиските извештаи, на усогласеноста на внатрешните политики и процедури на Банката со позитивната законска регулатива, на општата ефикасност во работењето на Банката и управувањето со ризици.

Во текот на 2006 година Секторот за внатрешна ревизија изврши вкупно 23 планирани и 4 вонредни ревизорски прегледи, тековно го следеше извршувањето на препораките дадени од Секторот за внатрешна ревизија, како и препораките дадени од Екстерниот ревизор и Народна Банка на Република Македонија.

Ревизиите се извршени во следните сегменти од работењето:

1. Усогласеност на работата на Банката со законската регулатива и интерните политики и процедури;
2. Депозитно работење со правни и физички лица;
3. Кредитна функција;
4. Девизно работење со правни и физички лица;
5. Трезорско работење;
6. Работа со население, мали и средни препријатија во деловната мрежа;
7. Информативна технологија;
8. Работењето на НЛБ Тутунска брокер АД Скопје;
9. Работењето на Нов пензиски фонд АД Скопје.

Центар за обезбедување законитост во работењето (Compliance Office)

На почетокот на 2006 година, врз основа на барањата на Базелските стандарди и најдобрата банкарска пракса, во постојната организациона структура на Банката се вовеле нова организациона единица - Центар за обезбедување законитост во работењето (Compliance Office).

Основната функција на Центарот е да обезбеди независно следење, проценка и известување за изложеноста на Банката на ризици од неусогласеност со законската регулатива, регулаторните барања, стандарди и норми на етичко однесување, и тоа во доменот на:

- Управување и надзор над системот за сигурност на информации и заштита на лични податоци на Банката;
- Управување и планирање со системот на деловен континуитет во работењето на Банката;
- Управување и надзор над Програмата за спречување на перење на пари;
- Управување и надзор над почитување на Кодексот на етика и стандардите на професионалното однесување во Банката.

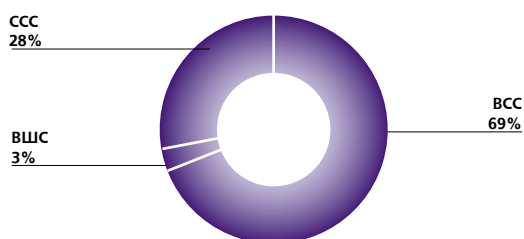
Човечки ресурси

НЛБ Тутунска банка го потенцира влијанието на своите вработени за постигнатиот успех во севкупното работење и создавањето на позитивниот имиџ за Банката.

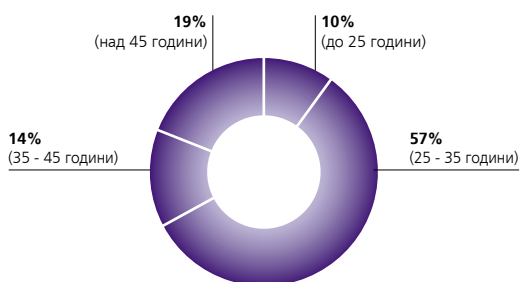
НЛБ Тутунска банка има вкупно 436 вработени, што претставува пораст од 21,45% во однос на бројот на вработени во 2005 година.

Од вкупниот број на вработени, 69% се со висока стручна спрема, а 67% се на возраст до 35 години.

Структура на вработените според реалната стручна спрема

Структура на вработените според возраста

Во текот на 2006 година тимот ангажиран за развојот на човечките ресурси работеше на повеќе развојни проекти, чија главна цел е мотивација, усовршување и оптимално искористување на потенцијалот на вработените во Банката.

Во насока на реализирање на овие цели беа организирани обуки, семинари и работилници, посебно издвојувајќи ја обуката на комерцијалистите на Банката на тема “Услуга кон купувачи”, како и обуката на раководителите за усовршување на нивните менаџмент вештини.

Како резултат на активностите воспоставени се:

- Систем на менторство и приправнички испити – за успешно воведување на нововработените кадри на Банката, за секој нововработен се одредува ментор кој се грижи за неговиот приправнички односно воведен период на работа.

Периодот на воведување на приправниците во работењето на Банката се заокружува со приправнички испит. Испитот се состои од стручен дел фокусиран на знаењето поврзано со конкретното работно место и општ дел кој се однесува на законската регулатива и интерните акти со кои е регулирано работењето на Банката.

- Анализа на капацитет на работни места

- во 2006 година повторно се спроведе Анализа на капацитетот на работни места во сегментот на Деловната мрежа, со цел утврдување на оптимално и максимално ниво на искористеност на работните места и дефинирање на критериуми за вработување на нови кадри базирано на резултатите од анализата.

- Банкарско школо на НЛБ Тутунска банка – во 2006 година започна функционирањето на банкарското школо чија примарна улога е организирање на систем на тренинзи за вработените со цел подигнување на нивото на компетентност. Во оваа насока беа реализирани интерни и екстерни обуки на различни теми на кои присуствуваа повеќе од 300 вработени.

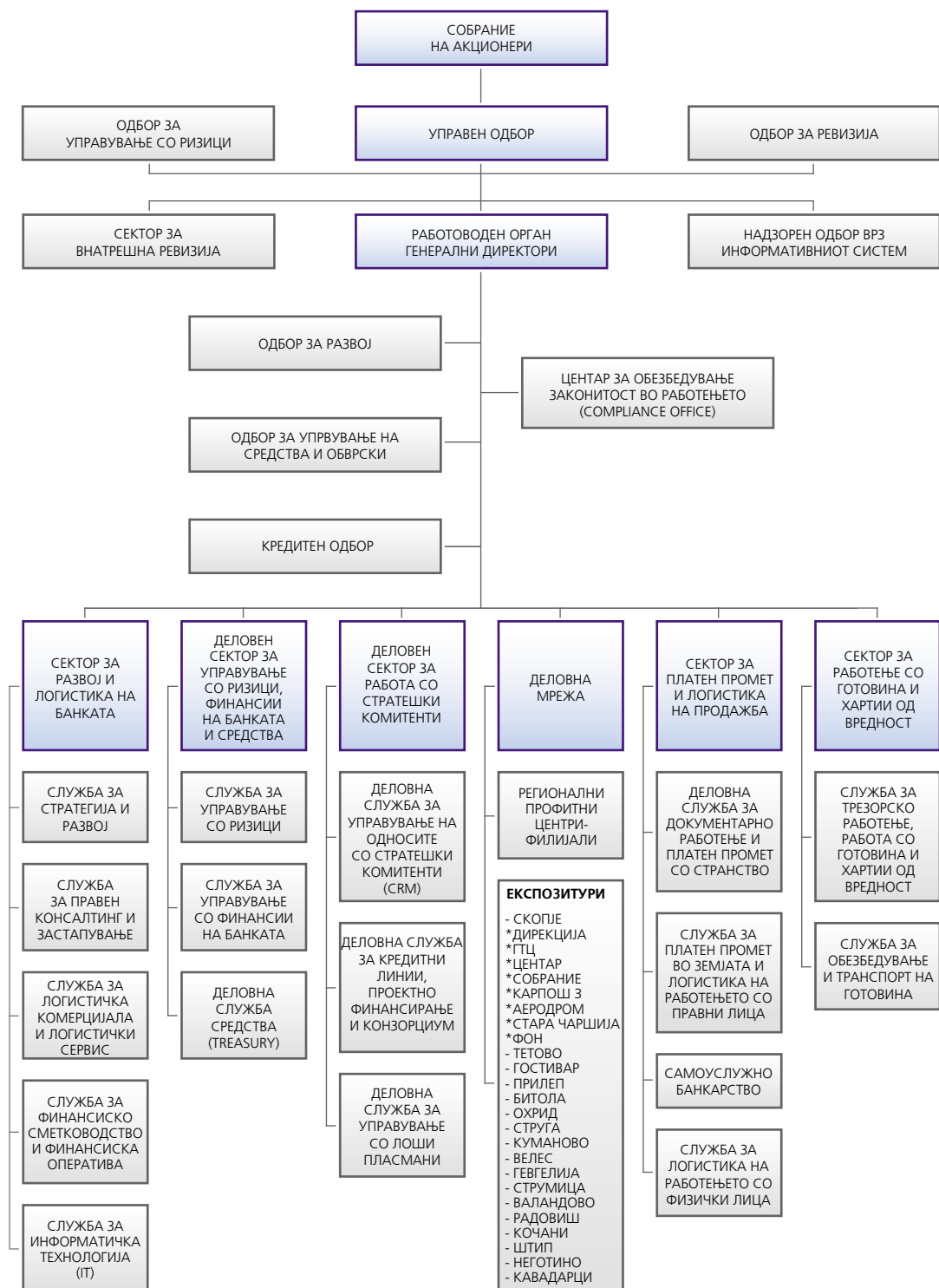
- Интерна берза на трудот – со цел да се стимулираат вработените со посебен потенцијал, започна да се применува систем на пополнување на работни места по пат на интерни огласи и интервјуа.

- E-library – со цел пренос на знаењето на вработените во Банката, стекнато преку посета на различни тренинзи и обуки, формирана е електронска библиотека од каде вработените имаат можност да пристапат до материјалите кои им се потребни.

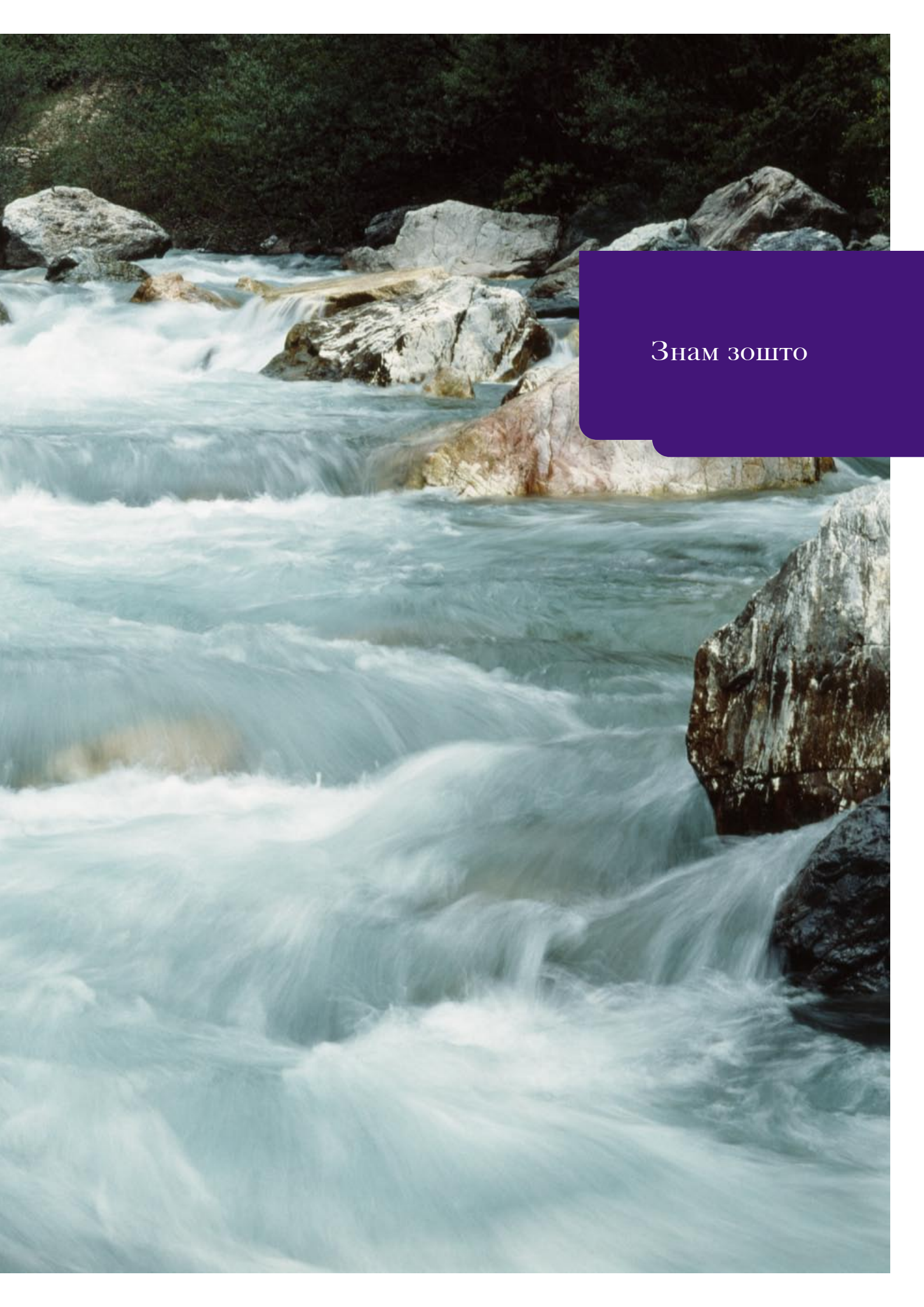
- E-documentation – од 2006 година, целокупната документација на вработените се води во електронска форма што овозможува ефикасна и достапна база на податоци за потребите на менаџментот и вработените во Банката.

- Студентски пракси – Во пресрет на стекнување практични знаења и искуства на напредните студенти од Универзитетот “Св.Кирил и Методиј” - Економски факултет од Скопје, Европскиот Универзитет-Факултет за економски науки од Скопје и Универзитетот Sheffield од Солун-Грција, во текот годината Банката организираше работна пракса на 170 студенти, кои работеа во различни сектори во Банката.

Организациона шема

Знам зошто

НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје
Консолидирани Финансиски Извештаи
за годината завршена на 31 декември 2006

Извештај на ревизорот до акционерите на НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје

Извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје („Банката“), кои се состојат од консолидираниот биланс на состојба на 31 декември 2006 година и консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за промените на капиталот и консолидираниот извештај за паричниот тек за годината тогаш завршена, како и осврт на значајните сметководствени политики и останатите белешки. Консолидираните финансиски извештаи на Банката за годината завршена на 31 декември 2005 беа ревидирани од друг ревизор, чијшто извештај издаден на 28 февруари 2006 година искажа мнение без резерва за консолидираните финансиски извештаи.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реално прикажување на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементирање и одржување на систем на интерни контроли соодветни за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи кои не содржат материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; и правне на сметководствени проценки кои се разумни на соодветните околности.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Банката за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Банката. Ревизијата исто така вклучува осврт на користените сметководствени принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во финансиските извештаи.

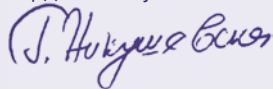
Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, консолидираните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат консолидираната финансиска состојба на Банката на 31 декември 2006 година, како и консолидираниот резултат од работењето и консолидираниот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со Сметководствените Стандарди прифатени во Република Македонија.

Скопје, 28 февруари 2007 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР НА РМ
Гордана Никушевска

КПМГ Македонија ДОО
ДИРЕКТОР
Ѓорѓи Чучук

Консолидиран биланс на успех

За годината завршена на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Приходи од камата	5	1.840.695	1.392.991
Расходи од камата	5	(654.794)	(455.791)
Нето приходи од камата		1.185.901	937.200
Приходи од провизии и надомести	6	458.270	417.395
Расходи од провизии и надомести	6	(78.273)	(73.661)
Нето приходи од провизии и надомести		379.997	343.734
Приходи од дивиденди	7	4.172	3.664
Нето приходи од тргување	8	1.246	25.356
Нето приходи од курсни разлики	9	135.885	119.079
Останати приходи од дејноста	10	72.887	24.706
Приходи од дејноста		1.780.088	1.453.739
Останати расходи од дејноста	11	(807.264)	(672.326)
Нето загуби поради оштетување	13	(461.765)	(342.418)
Расходи од дејноста		(1.269.029)	(1.014.744)
Добивка од дејноста		511.059	438.995
Дел од загубата на придружени претпријатија	23	(2.824)	(16.514)
Добивка пред оданочување		508.235	422.481
Данок од добивка	14	(80.702)	(56.642)
Нето добивка за годината		427.533	365.839

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран биланс на состојба

на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Актива			
Парични средства и депозити кај			
Народна Банка на Република Македонија	15	3.659.213	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	16	4.956.513	2.470.659
Финансиски инструменти за тргување	17	91.159	-
Пласмани во, и кредити на други банки	18	2.966.703	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	19	15.707.331	11.659.229
Останата актива	20	354.195	297.142
Други вложувања	21	1.145.280	982.690
Недвижности дадени под закуп	22	52.949	54.608
Вложувања во придружени претпријатија	23	40.790	28.628
Нематеријални средства	24	63.240	22.286
Недвижности, постројки и опрема	25	543.559	534.158
Вкупна актива		29.580.932	22.533.701
Обврски			
Депозити на банки и други			
финансиски организации	26	1.606.883	492.616
Депозити на други клиенти	27	18.546.295	12.745.816
Обврски по кредити	28	5.645.454	6.037.506
Субординирани обврски	29	314.075	-
Останати обврски	30	177.964	106.310
Посебна резерва за вонбилансни ставки	31	299.337	271.004
Обврски за данок од добивка		25.627	19.296
Одложени обврски за данок	32	21.257	19.391
Вкупно обврски		26.636.892	19.691.939
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	36	693.866	693.866
Премии од акции		968.422	968.422
Резерви		501.151	472.692
Ревалоризациони резерви		120.458	109.882
Задржана добивка		660.143	596.900
Вкупно капитал и резерви		2.944.040	2.841.762
Вкупно обврски и капитал и резерви		29.580.932	22.533.701

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 - 59 се одобрени од Управниот одбор на 28 февруари 2007 година и беа потпишани во нивно име од:

Втор генерален директор
Г-дин Митре Колишевски

Прв генерален директор
Г-дин Ѓорѓи Јанчевски

Консолидиран извештај за промените на капиталот

на 31 декември

во илјади МКД

	Акционе- рски капитал	Премии од акции	Задржана добивка	Законска резерва	Ревало- ризациона резерва	Вкупно капитал
Состојба на 1 јануари 2005	693.866	968.422	564.609	413.679	-	2.640.576
Нето добивка за годината	-	-	365.839	-	-	365.839
Дивиденди	-	-	(232.966)	-	-	(232.966)
Распределба во резерви	-	-	(59.013)	59.013	-	-
Награда на членови на Управен Одбор, Работоводен Орган и вработени	-	-	(41.569)	-	-	(41.569)
Резерва од вреднување по објективна вредност	-	-	-	-	109.882	109.882
Состојба на 31 декември 2005	693.866	968.422	596.900	472.692	109.882	2.841.762
Состојба на 1 јануари 2006	693.866	968.422	596.900	472.692	109.882	2.841.762
Нето добивка за годината	-	-	427.533	-	-	427.533
Дивиденди	-	-	(335.831)	-	-	(335.831)
Издвојување во законска резерва	-	-	(28.459)	28.459	-	-
Резерва од вреднување по објективна вредност	-	-	-	-	10.576	10.576
Состојба на 31 декември 2006	693.866	968.422	660.143	501.151	120.458	2.944.040

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран извештај за паричниот тек

на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Паричен тек од основна дејност			
Добивка пред оданочување		508.235	422.481
Корегирана за:			
Амортизација на:			
Недвижности, постројки и опрема	25	66.441	61.821
Нематеријални средства	24	8.656	5.728
Недвижности дадени под закуп	22	1.659	1.660
Расходувани недвижности, постројки и опрема		1.791	15.681
Загуба поради оштетување	13	461.765	342.418
Загуба поради оштетување на средства добиени во замена за спорни и сомнителни побарувања	11	8.910	11.869
Приходи од дивиденди	7	(4.172)	(3.664)
Приходи од камати	5	(1.840.695)	(1.392.991)
Расходи од камати	5	654.794	455.791
Наплатени камати		1.779.223	1.332.284
Платени камати		(627.667)	(395.781)
Добивка од дејности пред промените на деловната актива		1.018.940	857.297
(Зголемување)/намалување во деловната актива			
Ограничени сметки		(1.481)	1.323
Депозити кај НБРМ		(390.630)	(250.058)
Пасмани во, и кредити на други банки		1.240.966	434.791
Кредити и аванси дадени на останати клиенти		(4.435.526)	(3.412.452)
Останата актива		(69.732)	(158.990)
Зголемување/(намалување) на деловната пасива			
Депозити на банки и други финансиски организации		1.124.048	37.600
Депозити на други клиенти		5.774.635	2.660.923
Останата пасива		71.654	(1.044)
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		4.332.874	169.390
Платен данок од добивката		(73.498)	(37.346)
Нето паричен тек од основната дејност		4.259.376	132.044

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран извештај за паричниот тек (продолжение)

на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Паричен тек од инвестициона дејност			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(77.633)	(84.474)
Набавка на нематеријални средства		(49.610)	(4.486)
Вложувања во хартии од вредност		(796.959)	(444.332)
Примени дивиденди		4.172	3.664
Нето паричен тек од инвестициона дејност		(920.030)	(529.628)
Паричен тек од финансирање			
Зголемување на субординирани обврски		314.075	-
Зголемување на обврските по кредити		5.927.413	7.623.944
Намалување на обврски по кредити		(6.330.529)	(4.655.714)
Платени дивиденди		(335.831)	(232.966)
Нето паричен тек од финансирање		(424.872)	2.735.264
Нето зголемување на паричните средства и паричниот еквивалент		2.914.474	2.337.680
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари	37	4.009.253	1.671.573
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември		6.923.727	4.009.253

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1. Општи информации

НЛБ Тутунска банка АД – Скопје („Банката“) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија. Банката е подружница на Групацијата на Нова Љубљанска Банка („НЛБ“) која поседува 83,4% (2005: 78,2%) од акциите со право на управување.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:
Ул. Булевар Дванаесетта македонска бригада бр. 20 Скопје - Аеродром
1000 Скопје,
Република Македонија.

Консолидираните финансиски извештаи на Банката на и за годината завршена на 31 декември 2006 се состојат од финансиските извештаи на Банката и нејзината подружница НЛБ Тутунска брокер А.Д. Скопје, (заеднички именувани како „Групата“) и на уделот на Групата во придруженото претпријатие Нов Пензиски Фонд АД Скопје.

Проект ребрендирање

Проектот за промена на името и целосната графичка слика на НЛБ Тутунска банка во 2006 година произлезе од програмата за развој на НЛБ Групацијата. Постапката се одвиваше во следниве фази:

- Промена на името во НЛБ+постојното име (НЛБ Тутунска банка);
- Промена на статутот, пререгистрација во суд;
- Потпишан Лиценцен договор помеѓу NLB dd Љубљана и НЛБ Тутунска банка за отстапување на трговската марка; и
- Почеток на употреба на новите стандарди:
 - Воведување на нови деловни средства;
 - Воведување на нови маркетиншки средства;
 - Промена на надворешното означување на деловните објекти;
 - Прва корпоративна промотивна акција потпишана со новиот идентитет на трговската марка; и
 - Воведување на нови компјутерски темплејти.

Позначајните активности на Групата се одобрување кредити, примање депозити, обезбедување странски кредитни линии, обавување платен промет со странство и во земјата и посредување при обезбедувањето на девизни средства за нејзини комитенти.

1. Општи информации (продолжение)

Директори

Имињата на директорите кои работеа на раководни места во текот на финансиската година се прикажани во продолжение:

Прв генерален директор	Ѓорѓи Јанчевски
Втор генерален директор	Митре Колишевски
Генерален директор	Љубе Рајевски
Генерален директор	Томе Перински
Директор на сектор за внатрешна ревизија	Тихомир Трајковски
Директор на сектор за управување со ризици, финансии на банката и средства	Стојна Стојкоска
Директор на сектор за работа со стратешки комитенти	Љиљана Настоска
Директор на сектор за развој и логистика на банката	Јорданка Грујоска
Директор на сектор за работа со готовина и хартии од вредност	Душко Спиковски
Помошник Директор на сектор за платен промет и логистика на продажбата	Слаѓана Белева
Помошник Директор на деловен сектор - деловна мрежа	Антонио Аргир

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр.94/2004, бр.11/2005 и бр.116/2005).

(б) Основи за мерење

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени според историска вредност освен за:

- Финансиските инструменти за тргување кои што се мерат по објективна вредност и
- Средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2. Основа за изготвување (продолжение)

(в) Функционална и известувачка валута

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во денари, кои се функционална валута на Банката. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи и се применувани конзистентно од друштвата во Групата.

(а) Основи за консолидација

(i) Подружници

Подружници се оние друштва кои се управувани (контролирани) од Банката. Контролата постои кога Банката има моќ, директно или индиректно, да управува со финансиските и деловните политики на подружниците за да се добие одредена корист од тие активности. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните извештаи од моментот на започнувањето до моментот на завршувањето на контролата врз нив.

(ii) Придружени претпријатија

Придружено претпријатие е претпријатие во кое Банката има значајно влијание во одлуките за финансиските и оперативните политики на претпријатието, но не и контрола над тие политики. Вложувањата во придруженото претпријатие се евидентираат со промена на методата на главнина. Консолидираните финансиски извештаи го вклучуваат уделот на Банката во вкупните признаени добивки и загуби на придруженото претпријатие според методата на главнина од датумот кога значајното влијание почнува па сè до датумот кога значајното влијание престанува. Доколку уделот на Банката во загубата на придруженото претпријатие ја надминува сметководствената вредност на вложувањето, вложувањето се сведува на вредност нула и се престанува со признавање на идни загуби.

Идните загуби се земаат во предвид само до степенот до којшто Групата презела обврски или извршила плаќања во име на придруженото претпријатие.

(iii) Трансакции елиминирани при консолидација

Сметките и трансакциите, како и било какви нереализирани добивки кои произлегуваат од меѓусебните односи се елиминирани при изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи. Нереализираните добивки и загуби коишто произлегуваат од трансакции со придруженото претпријатие кое се евидентира со метод на главнина се елиминираат од вложувањето до степенот на учество на Групата во придруженото претпријатие.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(а) Основи за консолидација (продолжение)

(iii) Трансакции елиминирани при консолидација (продолжение)

Нереализираните загуби се елиминираат на ист начин како и нереализираните добивки, но само до степенот доколку не постојат докази за оштетување.

(б) Трансакции во странска валута

Деловните промени во странска валута се искажуваат според курсот важечки на денот на деловната промена. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојба, а печалбите и загубите произлезени според оваа основа се книжат во билансот на успех.

Девизните средства со кои што работи Групата се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2006 и 2005 година беа како што следи:

	2006	2005
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,17	61,18
1 УСД	46,45	51,86

(в) Камата

Приходите и расходите по основ на камата се прикажани како пресметани приходи и расходи на основа на сите каматоносни побарувања и обврски. Приходите и расходите од камата се пресметани и наплатени во согласност со законските прописи на Република Македонија или со договор помеѓу доверителот и должникот.

Исправка се прави кога наплатата на пресметаните камати е сомнителна и спорна.

Приходот од камата на сите средства за тргување се смета дека е незначителен за активностите на Групата за тргување и е презентираан заедно со другите промени во објективната вредност на средствата за тргување во нето приходи од тргување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Провизии и надомести

Приходите од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги што ги извршува Групата вклучувајќи менувачко работење, издавање на гаранции, отворање на акредитиви, платен промет во земјата и странство, надоместите примени од клиентите по основ на посредување при купопродажба на хартии од вредност, извршување на работи на берзата или надвор од неа за туѓа сметка и други услуги. Приходите од надомести и провизии се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

Расходите од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги што ги добива Групата и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

(д) Нето приходи од тргување

Нето приходите од тргување ги вклучуваат добивките и загубите поврзани со финансиските средства и обврски за тргување и ги вклучуваат сите реализирани и нереализирани промени во објективната вредност, каматите, дивидендите и курсните разлики.

(ѓ) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во билансот на успех кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето.

(е) Приходи од наемнини

Приходот од наемнини од недвижностите дадени под закуп се признаваат во билансот на успех по пропорционална метода во времетраењето на закупот.

(ж) Даноци

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Данокот од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка на денот на билансот на состојба, и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок се признава со користење на методата на билансот на состојба и произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и износите ползувани за даночни цели.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ж) Даноци (продолжение)

Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава само за износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложените даночни средства се намалуваат за износот за кој повеќе не е веројатно дека може да биде искористен.

(з) Финансиски средства и обврски

(i) Признавање

Групата почетно ги признава кредитите и побарувањата, депозитите, обврските по кредити и субординираните обврски на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групата станува страна во договорните одредби на инструментот.

(ii) Депризнавање

Групата ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Групата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iii) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојбата само кога Групата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции како што се активностите за тргување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства и обврски (продолжение)

(iv) Принцип на мерење според амортизирана вредност

Амортизирана вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износот според којшто финансиското средство или обврска се мерат при почетното признавање, намален за отплатите на главнината, плус или минус акумулираната амортизација на било која разлика помеѓу почетно признаениот износ и износот при достасувањето, намалена за евентуалните загуби поради оштетување.

(v) Принцип на мерење според објективна вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти се базира на нивната котирана пазарна цена на денот на билансот на состојба, без било какви одбитоци за трансакциони трошоци.

(vi) Загуби поради оштетување

Средствата на Групата се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за ненаплатливост. Ако постои ваква индикација се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување е износот за којшто сметководствената вредност на дадено средство го надминува неговиот надоместлив износ. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех.

Кредити и аванси одобрени од Групата

Кредитите и авансите одобрени од Групата се прикажани намалени за општата и специфичната посебна резерва. Општиот елемент на посебната резерва се однесува на оние постојни загуби кои, иако сеуште не биле поодделно идентификувани, од поранешното искуство е извесно дека постојат на крајот на било која година во кредитното портфолио на Групата. Специфичниот елемент на посебната резерва се однесува на оние кредити кои биле поодделно прегледани и посебно идентификувани како сомнителни или спорни врз основа на редовни проверки на преостанатите салда, за да се намалат овие кредити и аванси до нивниот наплатлив износ. За кредитите за коишто се знае дека се ненаплативи и се исцрпени сите правни можности и е одредена конечната загуба, се отпишуваат директно.

Износот на наплатените претходно отпишани побарувања се признава како приход во билансот на успех во моментот на наплата.

Ако во наредниот период загубите поради оштетување се намалуваат и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се појавил после дополнителната исправка, ослободувањето на посебната резерва се признава во билансот на успехот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства и обврски (продолжение)

(vi) Загуби поради оштетување (продолжение)

Финансиски средства кои се премеруваат според објективна вредност директно низ капиталот

Надоместливиот износ на сопственичките инструменти е нивната објективна вредност. Надоместливиот износ на должничките инструменти кои повторно се мерат според објективната вредност е сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани според тековната пазарна каматна стапка.

Доколку постои објективен доказ за оштетеност на финансиско средство чиешто промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот и загубите во објективната вредност во минати периоди биле признаени директно во капиталот, тогаш кумулативната нето загуба којашто била признаена директно во капиталот треба да се отстрани од капиталот и да се признае во нето добивката или загубата за периодот. Кога средство чиешто промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот и во минати периоди биле признаени зголемувања на објективната вредност директно во капиталот е оштетено, зголемувањата на објективната вредност признаени директно во капиталот се анулираат до износот на оштетување на средството. Дополнителната загуба од оштетување се признава во билансот на успех.

Доколку во последователен период објективната вредност или надоместливиот износ на финансиското средство се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случил по признавањето на загубата поради оштетување во билансот на успех, загубата треба да се анулира низ нето добивката или загубата за периодот.

(с) Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричниот еквивалент ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, депозитите во Народна Банка на Република Македонија ("НБРМ"), како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, вклучувајќи ги и благајничките и државните записи со кои може да се тргува на секундарен пазар.

(и) Финансиски средства за тргување

Финансиски средства за тргување се оние кои што биле стекнати главно со цел за продажба во блиска иднина или се чуваат како дел од портфолио кое се управува заедно, со цел остварување профит на краток рок.

Финансиските средства за тргување почетно се признаваат и последователно се мерат по објективна вредност во билансот на состојба. Сите промени во објективната вредност се признаваат како дел од нето приходите од тргување во билансот на успех. Финансиските средства за тргување не се рекласификуваат последователно на нивното иницијално признавање.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Финансиски средства за тргување (продолжение)

Финансиските средства за тргување се состојат од должнички инструменти, државни записи и државни обврзници.

(ј) Кредити и побарувања одобрени од Групата

Кредитите и побарувањата одобрени од Групата се оние кредити и побарувања со кои се обезбедуваат парични средства на клиентот и се разликуваат од оние кои се креираат со намера за остварување на профит на краток рок. Кредитите и побарувањата одобрени од Групата се состојат од кредити и аванси дадени на банки и останати клиенти.

Кредитите и побарувањата одобрени од Групата се проценуваат по амортизирана вредност намалена за посебната резерва за сомнителни и спорни побарувања.

(к) Вложувања

Вложувањата почетно се искажуваат по нивната набавна вредност, којашто е објективна вредност на дадениот надоместок за истите, зголемена за директните трансакциони трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација.

(и) Вложувања чувани-до-достасаност

Средствата чувани-до-достасаност се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои Групата има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Средствата чувани-до-достасаност се проценуваат по амортизирана вредност намалена за посебната резерва за сомнителни и спорни побарувања. Амортизираната вредност се пресметува со примена на методата на ефективна каматна стапка. Оние коишто немаат фиксно доспевање треба да се мерат според набавната вредност.

Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани-до-достасаност далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани-до-достасаност како расположливи-за-продажба, а Групата нема да може да класификува вложувања како чувани-до-достасаност во тековната и следните две години.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(к) Вложувања (продолжение)

(ii) Вложувања расположливи-за-продажба

Вложувања расположливи за продажба се финансиски средства кои не се чуваат заради тргување, кои не се одобрени од Групата, ниту се чуваат до периодот на достасување. Инструментите расположливи за продажба ги вклучуваат должничките инструменти и вложувањата во акции.

Вложувањата расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност, со исклучок за финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, коишто се мерат по набавна вредност намалена за загубите поради оштетување.

Приходот од камата се признава во билансот на успех. Приходот од дивиденда се признава кога на Групата ќе и биде утврдено правото да се прими плаќањето.

Промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се евидентираат во капиталот се додека вложувањата не се продадени или оштетени кога износот признаен во капиталот се носи во билансот на успех.

(л) Недвижности, постројки и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите, постројките и опремата се искажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување (види сметководствена политика њ).

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите, постројките и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Групата и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(к) Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот полезен век на траење. На недвижностите, постројките и опремата не им се пресметува амортизација сè до нивното ставање во употреба.

Годишните стапки на амортизација се како што следи:

	2006	2005
	%	%
Згради	2,5	2,5
Мебел и опрема	10 до 25	10 до 25

(м) Недвижности дадени под закуп

Недвижностите дадени под закуп вклучуваат згради во сопственост на Групата кои се чуваат за да се заработуваат наемнини или за зголемување на вредноста на капиталот или за двете заедно. Недвижностите дадени под закуп почетно се мерат според нивната набавна вредност, вклучувајќи ги и трошоците на трансакцијата.

Класификацијата на недвижностите дадени под закуп се базира на критериумот дека недвижностите во најголем дел се чуваат за да се заработат наемнини во споредба со недвижностите кои Групата ги користи за сопствени потреби.

По почетното признавање Групата ги мери недвижностите дадени под закуп според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување, доколку има.

Амортизацијата на недвижностите дадени под закуп се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан полезен век на траење, кој е приближно еднаков на полезниот век на траење на слични средства вклучени во недвижности, постројки и опрема.

Годишните стапки на амортизација се како што следи:

	2006	2005
	%	%
Згради	2,5	2,5

Приходот од наемнини од недвижностите дадени под закуп се признава согласно со сметководствената политика f.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(н) Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства се искажани според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување (види сметководствена политика њ)

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се обезбедува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот полезен век на траење. На нематеријалните средства не им се пресметува амортизација сè до нивното ставање во употреба.

Годишните стапки на амортизација се како што следи:

	2006	2005
	%	%
Софтвер	20	20
Патенти и лиценци	20	20
Останато	20	20

(њ) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Групата, освен одложените даночни средства, се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или за единицата која генерира пари, а на која ѝ припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместувачкиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(њ) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства (продолжение)

Надоместлив износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради оштетување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

(о) Депозити, обврски по кредити и субординирани обврски

Депозитите, обврските по кредити и субординираните обврски претставуваат главен извор за финансирање на активностите на Групата.

Депозитите, обврските по кредити и субординираните обврски почетно се искажуваат по нивната набавна вредност, која што е објективна вредност на примениот надомест, зголемена во трансакционите трошоци.

Последователно се мерат по амортизирана вредност.

(п) Резервирања

Резервирање се признава во билансот на состојба кога Групата како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Групата за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно ризиците, специфични за обврската.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(p) Користи за вработените (продолжение)

(i) Планови за дефинирани придонеси

Групата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколу Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати користи за вработените

Групата искажува обврски врз основа на актуарската пресметка за отпремнина при одење во пензија, признанија и јубилејни награди.

(c) Акционерски капитал

(i) Приоритетни акции

Приоритетните акции, кои не се откупливи, се прикажуваат како капитал.

(ii) Откуп на сопствени акции

Кога Групата откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот. Откупените акции се класифицираат како трезорски акции и претставуваат негативна ставка во вкупниот капитал.

(т) Споредбени податоци

Каде што беше неопходно, споредбените податоци се сменети за да се усогласат со презентацијата во тековната година.

4. Обелоденување на управувањето со ризик

Оваа секција ги претставува изложеноста на Групата на ризик и ги опишува методите кои раководството ги користи да го контролира ризикот. Најважните видови финансиски ризик на кои Групата е изложена се:

- кредитниот ризик,
- ризикот на ликвидност и
- пазарниот ризик.

Пазарниот ризик ги опфаќа валутниот ризик, ризикот од каматни стапки и ризикот од цената на капиталот.

(а) Кредитен ризик

Групата е изложена на кредитен ризик преку кредитните и инвестиционите активности и во случаите каде што има улога на посредник во име на клиентите или на трети страни, или пак издава гаранции.

Ризикот од ненаплата на побарувањата од клиентите се следи на континуирана основа. Заради управување со висината на кредитниот ризик, Групата соработува со клиенти со добар кредитен рејтинг и бара обезбедување.

Примарната изложеност на кредитен ризик настанува преку кредитите и авансите. Износот на кредитната изложеност е претставена преку сегашната вредност на средствата во билансот на состојба. Дополнително, Групата е изложена на вонбилансен кредитен ризик преку потенцијалните и превземените обврски (види белешка 31).

Концентрацијата на кредитен ризик (билансна или вонбилансна) која произлегува од финансиските инструменти постои за група на клиенти кога тие имаат слични економски карактеристики, кои би предизвикале промените во економските и други околности подеднакво да влијаат врз нивните способности за исполнување на договорните обврски. Групата нема значителна концентрација на кредитниот ризик по поодделен клиент.

Најзначајните концентрации на кредитен ризик се по локација и тип на клиент за кредитите и авансите одобрени од Групата, превземените обврски за кредитирање и издадените гаранции.

Максималната изложеност на кредитниот ризик е презентирана преку сегашната вредност на финансиските средства во билансот на состојба.

Политика на Групата е да бара соодветно обезбедување од одредени клиенти пред да бидат префрлени средствата од одобрените кредити. Гаранциите и акредитивите се исто така предмет на строга кредитна проценка пред да бидат одобрени.

Обезбедувањето за кредитите, гаранциите и акредитивите вообичаено е во форма на парични средства, банкарски гаранции и гаранции од првокласни компании, недвижен имот, залихи или друга сопственост.

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(а) Кредитен ризик (продолжение)

Географска концентрација на средствата и обврските

Состојба на 31 декември 2006	Вкупно средства	Вкупно обврски	Потенцијални обврски
Република Македонија	25.673.323	20.614.707	4.883.804
Земји членки на ЕУ	2.224.283	4.856.680	555
Земји во Европа кои не се членки на ЕУ	938.862	734.630	57.406
Други земји	84.716	131.539	86
	28.921.184	26.337.556	4.941.851
Состојба на 31 декември 2005			
Република Македонија	17.233.522	15.000.497	3.289.406
Земји членки на ЕУ	4.046.958	4.373.895	-
Земји во Европа кои не се членки на ЕУ	618.493	46.543	-
Други земји	23.676	-	-
	21.922.649	19.420.935	3.289.406

(б) Ризик од ликвидност

Ризикот на ликвидноста се појавува при севкупното финансирање на активностите на Групата и во управувањето со позициите. Тој го вклучува ризикот од неможноста да се обезбедат средства со соодветен рок на доспевање и каматни стапки и ризикот од неможност да се ликвидира одредено средство по разумна цена и во соодветен временски период.

Групата има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку широк спектар на инструменти вклучувајќи депозити, обврски за кредити, субординирани обврски и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поединечни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Групата тежнее да одржува рамнотежа меѓу континуитетот во финансирањето и флексибилноста преку употреба на обврски со различен период на достасување. Групата континуирано го проценува ризикот на ликвидност со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во стратегијата на Групата.

Исто така како дел од стратегијата за управување со ризикот на ликвидност, Групата одржува портфолио на високоликвидни средства.

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(б) Ризик од ликвидност (продолжение)

Доспеаност на активата и пасивата

Анализата на вкупните средства и обврски на Групата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е прикажана подолу :

Состојба на 31 декември 2006	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Актива						
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија	3.659.213	-	-	-	-	3.659.213
Благајнички записи и државни записи	3.454.658	871.038	630.817	-	-	4.956.513
Финансиски инструменти за тргување	44.156	1.584	45.419	-	-	91.159
Пласмани во, и кредити на други банки	2.337.607	15.340	329.409	272.796	11.551	2.966.703
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	1.298.861	1.407.518	5.894.743	5.916.695	1.189.514	15.707.331
Останата актива	73.289	-	280.906	-	-	354.195
Други вложувања	16.581	-	203.844	641.033	283.822	1.145.280
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	40.790	40.790
	10.884.365	2.295.480	7.385.138	6.830.524	1.525.677	28.921.184
Обврски						
Депозити на банки и други финансиски организации	532.482	424.718	632.341	17.342	-	1.606.883
Депозити на други клиенти	10.061.770	5.107.193	2.521.474	562.370	293.488	18.546.295
Обврски по кредити	40.799	430.581	1.133.796	3.819.112	221.166	5.645.454
Субординирани обврски	-	-	-	-	314.075	314.075
Останати обврски	177.964	-	-	-	-	177.964
Обврски за данок од добивка	25.627	-	-	-	-	25.627
Одложени обврски за данок	21.257	-	-	-	-	21.257
	10.859.899	5.962.492	4.287.611	4.398.824	828.729	26.337.555
Рочна неусогласеност	24.466	(3.667.012)	3.097.527	2.431.700	696.948	2.583.629

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(б) Ризик од ликвидност (продолжение)

Доспеаност на активата и пасивата (продолжение)

Состојба на 31 декември 2005	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Актива						
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија	1.623.121	-	-	664.805	-	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	2.311.027	75.105	84.527	-	-	2.470.659
Пласмани во, и кредити на други банки	3.632.747	156.946	353.678	34.861	18.143	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	992.943	924.473	4.125.825	4.982.178	633.810	11.659.229
Останата актива	44.621	7.827	244.694	-	-	297.142
Други вложувања	11.287	-	101.760	441.702	427.941	982.690
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	28.628	28.628
	8.615.746	1.164.351	4.910.484	6.123.546	1.108.522	21.922.649
Обврски						
Депозити на банки и други финансиски организации	437.892	24.000	30.724	-	-	492.616
Депозити на други клиенти	7.686.788	887.048	3.742.813	187.136	242.031	12.745.816
Обврски по кредити	99.985	239.566	1.004.889	4.289.486	403.580	6.037.506
Останати обврски	106.310	-	-	-	-	106.310
Обврски за данок од добивка		19.296	-	-	-	19.296
Одложени обврски за данок	19.391	-	-	-	-	19.391
	8.350.366	1.169.910	4.778.426	4.476.622	645.611	19.420.935
Рочна неусогласеност	265.380	(5.559)	132.058	1.646.924	462.911	2.501.714

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(в) Пазарен ризик

(i) Каматен ризик

Групата е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства (вклучувајќи ги и вложувањата) и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки Групата е исто така изложена на основниот ризик кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки, како што се на пример каматната стапка на штедните влогови на населението и три или шест месечен ЛИБОР или ЕУРИБОР и различни видови на камати.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Групата.

Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на реагирање на сензитивноста на Групата на промените на каматните стапки. Генерално, Групата е осетлива на промените во средствата бидејќи за најголемиот дел на каматоносните средства и обврски Групата го задржува правото за истовремено менување на каматните стапки, како во активата така и во пасивата. Во услови кога се намалуваат каматните стапки, ќе се намалат и каматните маргини како резултат на тоа што каматните стапки на обврските ќе се намалат со понизок процент во споредба со каматните стапки на средствата. И покрај тоа, Групата секогаш внимава да не се намали каматната маргина. Како и да е, крајниот ефект ќе зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, опкружувањето и стапката на инфлација.

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

Анализата на вкупните средства и обврски на Групата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до следниот датум на кој може да се променат каматните стапки е прикажана подолу:

Состојба на 31 декември 2006	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Не камато- носни	Вкупно
Актива							
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Р. Македонија	1.356.407	-	-	-	-	2.302.806	3.659.213
Благајнички записи и државни записи	3.428.250	863.567	630.817	-	-	33.879	4.956.513
Финансиски инструменти за тргување	44.156	-	45.419	-	-	1.584	91.159
Пласмани во, и кредити на други банки	2.336.806	13.848	326.285	262.905	11.551	15.308	2.966.703
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	4.424.256	3.235.668	3.769.906	2.486.713	1.137.203	653.585	15.707.331
Други вложувања	-	-	203.813	565.439	257.189	118.839	1.145.280
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	-	40.790	40.790
	11.589.875	4.113.083	4.976.240	3.315.057	1.405.943	3.166.791	28.566.989
Обврски							
Депозити на банки и други финансиски организации	270.762	416.370	632.341	17.342	-	270.068	1.606.883
Депозити на други клиенти	9.790.210	5.043.437	2.521.474	562.370	293.488	335.316	18.546.295
Обврски по кредити	1.391.766	3.523.497	293.736	323.194	44.426	68.835	5.645.454
Субординирани обврски	-	314.075	-	-	-	-	314.075
	11.452.738	9.297.379	3.447.551	902.906	337.914	674.219	26.112.707
Нето каматен ризик 2006	137.137	(5.184.296)	1.528.689	2.412.151	1.068.029	2.492.572	2.454.282

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

Состојба на 31 декември 2005	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Не камато- носни	Вкупно
Актива							
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Р. Македонија	578.132	-	-	-	-	1.709.794	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	2.311.027	75.105	84.527	-	-	-	2.470.659
Пласмани во, и кредити на други банки	3.628.228	157.103	353.365	34.861	18.143	4.675	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	578.455	3.803.869	3.524.384	2.789.982	606.516	356.023	11.659.229
Други вложувања	11.287	-	101.760	441.702	350.245	77.696	982.690
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	-	28.628	28.628
	7.107.129	4.036.077	4.064.036	3.266.545	974.904	2.176.816	21.625.507
Пасива							
Депозити на банки и други финансиски организации	321.907	24.000	30.724	-	-	115.985	492.616
Депозити на други клиенти	7.451.695	1.806.399	2.823.462	187.136	242.031	235.093	12.745.816
Обврски по кредити	188.433	2.293.254	1.125.830	2.139.820	232.397	57.772	6.037.506
	7.962.035	4.123.653	3.980.016	2.326.956	474.428	408.850	19.275.938
Нето каматен ризик 2005	(854.906)	(87.576)	84.020	939.589	500.476	1.767.966	2.349.569

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(ii) Валутен ризик

Групата се изложува на валутен ризик преку трансакциите во странска валута. Групата е убедена дека нето изложеноста се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на девизи заради надоместување на краткорочни отстапувања.

Состојба на 31 декември 2006

	ЕУР	УСД	МКД	Останати	Вкупно
Монетарни средства					
Парични средства и депозити кај					
Народна Банка на Република Македонија	1.881.009	165.184	1.178.978	434.042	3.659.213
Благајнички записи и државни записи	-	-	4.956.513	-	4.956.513
Финансиски инструменти за тргување	-	-	91.159	-	91.159
Пласмани во, и кредити на други банки	1.633.456	1.332.447	800	-	2.966.703
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	10.394.177	35.998	4.875.271	401.885	15.707.331
Останата актива	25.265	2.310	325.633	987	354.195
Други вложувања	918.676	1	226.603	-	1.145.280
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	40.790	-	40.790
	14.852.583	1.535.940	11.695.747	836.914	28.921.184
Монетарни обврски					
Депозити на банки и други финансиски организации	889.309	54.571	558.839	104.164	1.606.883
Депозити на други клиенти	9.584.771	1.498.614	7.324.659	138.251	18.546.295
Обврски по кредити	5.418.067	94.330	23.421	109.636	5.645.454
Субординирани обврски	-	-	-	314.075	314.075
Останати обврски	5.917	466	171.487	94	177.964
Обврски за данок од добивка	-	-	25.627	-	25.627
Одложени обврски за данок	-	-	21.257	-	21.257
	15.898.064	1.647.981	8.125.290	666.220	26.337.555
Нето позиција	(1.045.481)	(112.041)	3.570.457	170.694	2.583.629

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(ii) Валутен ризик (продолжение)

Состојба на 31 декември 2005

	ЕУР	УСД	МКД	Останати	Вкупно
Монетарни средства					
Парични средства и депозити кај					
Народна Банка на Република Македонија	1.215.589	93.109	715.491	263.737	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	-	-	2.470.659	-	2.470.659
Пласмани во, и кредити на други банки	3.159.816	1.012.075	24.484	-	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	7.375.200	72.676	4.211.353	-	11.659.229
Останата актива	8.155	5	288.982	-	297.142
Други вложувања	859.047	-	123.643	-	982.690
Вложувања во придружени претпријатија	28.628	-	-	-	28.628
	12.646.435	1.177.865	7.834.612	263.737	21.922.649
Монетарни обврски					
Депозити на банки и други финансиски организации	121.758	56.508	304.331	10.019	492.616
Депозити на други клиенти	6.903.656	1.094.674	4.641.117	106.369	12.745.816
Обврски по кредити	5.771.993	116.812	148.701	-	6,037,506
Останати обврски	2.281	-	103.987	42	106.310
Обврски за данок од добивка	-	-	19.296	-	19.296
Одложени обврски за данок	-	-	19.391	-	19.391
	-	-	-	-	-
	12.799.688	1.267.994	5.236.823	116.430	19.420.935
Нето позиција	(153.253)	(90.129)	2.597.789	147.307	2.501.714

(iii) Ризик од цената на капиталот

Ризикот од цената на капиталот е веродостојноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останати инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или индексот на цените на капиталот. Примарната изложеност на цената на капиталот произлегува од вложувањата во акции со кои не се тргува, а кои се предмет на ризикот од промената на цената на капиталот.

Групата управува со ризикот од промена на цената на капиталот преку одржување на диверзифицирано портфолио на вложувања во акции.

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)

(в) Пазарен ризик (продолжение)

(iv) Објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој средствата можат да се заменат или обврските да се подмират по пазарни услови. Објективната вредност се базира на проценка од страна на менаџментот според профилот на средствата и обврските.

Следнава табела ја прикажува набавната вредност и објективната вредност на финансиските средства и обврски кои не се презентирани во билансот на состојба по објективна вредност.

	Набавна вредност		Објективна вредност	
	2006	2005	2006	2005
Финансиски средства				
Пласмани во, и кредити на други банки	2.966.703	4.196.375	2.966.703	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	15.707.331	11.659.229	17.948.051	12.767.458
Финансиски обврски				
Депозити на банки и други финансиски организации	1.606.883	492.616	1.606.883	492.616
Депозити на други клиенти	18.546.295	12.745.816	18.546.295	12.745.816
Обврски по кредити	5.645.454	6.037.506	5.645.454	6.037.506

Пласмани во, и кредити на други банки

Пласманите во, и кредитите на други банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите и депозитите орочени прекуноќ е иста со нивната книговодствена вредност поради нивната краткорочност.

Кредити и аванси дадени на останати клиенти

Кредитите и авансите дадени на останати клиенти се прикажани по амортизирана вредност намалени за посебната резерва за сомнителните и спорни побарувања. Објективната вредност на кредитите и авансите со флукуираща каматна стапка е приближна на нивната набавна вредност. Проценетата објективна вредност на кредитите и авансите со фиксна каматна стапка представува дисконтиран износ од проценетите идни парични текови кои се очекува да се примат. Со цел да се утврди објективната вредност проценетите идни парични текови се дисконтираат користејќи ги каматните стапки кои преовладуваат на денот на изготвување на билансот на состојба.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства кои ги вклучуваат паричните средства и паричните еквиваленти поради нивната природа и краткорочен карактер се смета дека е апроксимативна на нивната книговодствена вредност.

4. Обелоденување на управувањето со ризик (продолжение)**(в) Пазарен ризик (продолжение)****(iv) Објективна вредност (продолжение)****Депозити и обврски по кредити**

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е нивната книговодствена вредност на денот на изготвување на билансот на состојба.

Обврските по кредити имаат главно варијабилни каматни стапки и поради променливоста на каматните стапки книговодствена вредност не е материјално различна од нивната објективна вредност.

5. Нето приходи од камати

	2006	2005
Приходи од камати		
Население	405.554	304.856
Претпријатија	1.275.458	953.016
Домашни банки и други финансиски организации	36.569	19.906
Странски банки	123.114	115.213
	1.840.695	1.392.991
Расходи од камата		
Население	173.966	101.404
Претпријатија	207.962	167.150
Домашни банки и други финансиски институции	19.846	20.524
Странски банки	253.020	166.713
	654.794	455.791
Нето приходи од камата	1.185.901	937.200

6. Нето приходи од провизии и надомести

	2006	2005
Приходи од провизии и надомести		
Население	74.242	85.116
Претпријатија	340.062	312.026
Банки	27.611	9.779
Останато	16.355	10.474
	458.270	417.395
Расходи од провизии и надомести		
Останати финансиски организации	18.611	15.631
Банки	58.575	56.897
Останато	1.087	1.133
	78.273	73.661
Нето приходи од провизии и надомести	379.997	343.734

7. Приходи од дивиденди

	2006	2005
Вложувања во хартии од вредност	4.172	3.664
	4.172	3.664

8. Нето приходи од тргување

	2006	2005
Нето (расходи)/приходи од тргување	(159)	25.356
Приходи од камата од средства за тргување	1.405	-
	1.246	25.356

9. Нето приходи од курсни разлики

	2006	2005
Позитивни курсни разлики	1.195.894	1.142.644
Негативни курсни разлики	(1.060.009)	(1.023.565)
	135.885	119.079

10. Останати приходи од дејноста

	2006	2005
Приходи од наемнини	8.942	8.955
Капитална добивка	4.436	130
Наплатени отпишани побарувања	26.469	1.450
Неисплатен дел од награди за вработени	5.787	-
Нето приходи од продажба на средства расположливи за продажба	12.773	8.475
Останато	14.480	5.696
	72.887	24.706

11. Останати расходи од дејноста

	2006	2005
Трошоци за вработените (белешка 12)	397.954	345.296
Административни и маркетинг трошоци	182.778	103.472
Премии за осигурување на депозити	47.840	32.230
Премии за осигурување на средства	15.631	17.472
Амортизација на недвижности, постројки и опрема	66.441	60.855
Амортизација на нематеријални средства	8.657	6.695
Амортизација на недвижности дадени под закуп	1.659	1.659
Актурски пресметки за отпремнини	7.713	4.568
Загуба поради оштетување на средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	8.910	11.869
Расходи по судско извршување	164	19.309
Трошоци за кирии	37.357	25.495
Останато	32.160	43.406
	807.264	672.326

12. Трошоци за вработените

	2006	2005
Плати	178.341	149.771
Надоместоци за храна и превоз	16.555	13.635
Даноци и придонеси	133.770	112.980
Регрес за годишен одмор	4.580	3.683
Награда за членови на Управен одбор, Работоводен орган и вработени	60.700	61.780
Останато	4.008	3.447
	397.954	345.296

Просечниот број на вработени во 2006 година е 408 (2005: 325).

13. Нето загуби поради оштетување

	2006	2005
Посебна резерва за:		
Пласмани во, и кредити на други банки (белешка 18)	(592)	811
Кредити и аванси дадени на комитенти (белешка 19)	431.359	325.685
Останата актива (белешка 20)	2.896	-
Други вложувања (белешка 21)	(231)	6.561
Потенцијални и преземени обврски (белешка 31)	28.333	9.361
	461.765	342.418

14. Данок од добивка**Тековен данок / признаен во билансот на успех**

	2006	2005
Тековен данок		
Тековен данок	80.702	56.642
Вкупно	80.702	56.642

Усогласување со применетата даночна стапка

	2006	2006	2005	2005
Добивка пред оданочување		508.235		422.481
Данок од добивка	15,0%	76.463	15,0%	63.372
Расходи непризнаени за даночни цели	6,5%	33.229	3,0%	12.771
Даночно ослободени приходи	(2,2%)	(11.301)	(2,0%)	(8.570)
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	(3,6%)	(18.113)	(3,2%)	(13.408)
Данок од загуба од придружно претпријатие	0,1%	424	0,5%	2.477
	15,8%	80.702	13,3%	56.642

Данок од добивка признаен директно во капиталот

	2006	2005
Финансиски средства расположливи за продажба	1.866	19.391
	1.866	19.391

14. Данок од добивка (продолжение)**Усогласување со применетата даночна стапка (продолжение)**

Управата за јавни приходи е надлежна да врши целосна даночна контрола за годината којашто завршува на 31 декември 2006 година.

Обврските на Групата за данок на добивка се базираат на даночните извештаи кои таа ги поднесува на даночната контрола, а истите се сметаат за финализирани после извршена контрола од централните даночни власти или по истекот на 5 години од годината кога биле поднесени.

Менаџментот на Групата не е запознаен со настани кои би предизвикале потенцијални обврски по овој основ.

15. Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија

	2006	2005
Тековна сметка кај НБРМ	853.763	483.789
Парични средства во благајна	1.130.143	522.837
Тековни сметки кај домашни банки	20.532	38.334
Тековни сметки кај странски банки	596.264	578.132
Останати краткорочни средства	1.595	29
Вклучено во парични еквиваленти (белешка 37)	2.602.297	1.623.121
Ограничени сметки	1.481	-
Задолжителна резерва во девизи кај НБРМ	1.055.435	664.805
	3.659.213	2.287.926

15. Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија (продолжение)

Групата е должна да држи задолжителна резерва во денари и девизи кај Народна Банка на Република Македонија ("НБРМ").

Задолжителната резерва во денари во износ од МКД 760.143 илјади на ден 31 декември 2006 година претставува 10% од просечната месечна состојба на депозитите по видување, орочените депозити до 3 месеци и на депозитите орочени на 3 и повеќе месеци. Каматната стапка на средствата издвоени за задолжителна резерва во денари изнесува 2% (2005: 2%). Средствата за задолжителна резерва се чуваат на тековната сметка кај НБРМ и во благајната.

Задолжителната резерва во девизи на ден 31 декември 2006 година претставува 10% од просечните дневни состојби на сметките искажани во евра со примена на средниот курс на НБРМ кој важи на последниот ден на пресметката. На издвоените средства за задолжителна резерва во девизи Групата не добива камата. Банките се должни износот на пресметаната задолжителна резерва да го трансферираат во евра на сметката на Народна Банка кај Deutsche Bundesbank Frankfurt.

Ограничените сметки претставуваат издвоени средства по отворени акредитиви за сметка на коминентите на Групата.

16. Благајнички записи и државни записи

	2006	2005
Благајнички записи издадени од НБРМ	3.289.001	2.210.567
Државни записи до 90 дена	1.032.429	175.565
Вклучено во парични еквиваленти (белешка 37)	4.321.430	2.386.132
Државни записи над 90 дена чувани-до-достасаност	635.083	84.527
	4.956.513	2.470.659

Благајничките записи издадени од НБРМ се со рок на достасаност од 28 дена и со каматна стапка од 5,52% - 5,92% (2005: 8,20% - 10%) на годишно ниво. Во вкупниот износ на благајничките записи е содржана камата во износ МКД 7.471 илјади (2005: МКД 7.095 илјади).

Државните записи со рок на достасаност до 90 дена и над 90 дена се со каматна стапка од 5,99% - 8,80% (2005: 8,19% - 11,90%) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државните записи е содржана камата во износ од МКД 26.408 илјади (2005: 3.152 илјади).

17. Финансиски инструменти за тргување

	2006	2005
Државни записи	46.587	-
Државни обврзници	44.572	-
	91.159	-

17. Финансиски инструменти за тргување (продолжение)

Државните записи се со рок на достасаност од 90 дена до 1 година и со каматна стапка од 9% (2005: нема) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државите записи наменети за тргување содржана е камата во износ од МКД 1.169 илјади (2005: нема).

Државните обврзници се со рок на достасаност до 1 месец и со каматна стапка од 9% (2005: нема) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државните обврзници наменети за тргување е содржана камата во износ од МКД 415 илјади (2005: нема).

18. Пласмани во, и кредити на, други банки

	2006	2005
Кредити на други банки и финансиски институции	299.615	83.780
Пласмани во странски банки	2.631.617	4.114.420
Пласмани во домашни банки	36.704	-
	2.967.936	4.198.200
Посебна резерва	(1.233)	(1.825)
Пласмани во, и кредити на други банки намалени за посебната резерва	2.966.703	4.196.375

**Движење на посебната резерва на пласмани во,
и кредити на банки**

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	1.825	1.014
(Намалување)/зголемување на посебна резерва (белешка 13)	(592)	811
Состојба на 31 декември	1.233	1.825

Дадените кредити на други банки и финансиски институции се со каматна стапка од 5,7% - 8,75% (2005: 7% - 9%) на годишно ниво. Пласманите во странски банки се со каматна стапка од 3% - 5,52% (2005: 2,05% - 4,4%) на годишно ниво, а во домашни банки се со камата од 3,66% (2005: 7% - 9,5%) на годишно ниво.

На 31 декември 2006 година дел од пласманите во странски банки во износ од МКД 246.026 илјади (2005: МКД 413.721 илјади) претставуваат депозит во LHB Internationale Handelsbank – Франкфурт како обезбедување по кредити земени од истата банка (види белешка 28).

19. Кредити и аванси дадени на останати клиенти

	Краткорочни		Долгорочни	
	2006	2005	2006	2005
Население	717.632	421.211	4.041.462	2.449.416
Претпријатија	5.020.516	3.692.131	7.655.390	6.436.603
Јавен сектор	43.822	-	-	-
	5.781.970	4.113.342	11.696.852	8.886.019
Посебна резерва	(704.016)	(533.091)	(1.067.475)	(807.041)
Тековна достасаност	3.523.168	2.462.990	(3.523.168)	(2.462.990)
Кредити и аванси намалени за посебната резерва	8.601.122	6.043.241	7.106.209	5.615.988

Каматната стапка на кредитите се движи од 2,6% - 25,45% (2005: 2,6%-25,45%) на годишно ниво.

Движење на посебната резерва на кредити и аванси дадени на останати клиенти:

Кредити	2006	2005
Состојба на 1 јануари	1.340.132	1.014.447
Зголемување на посебната резерва (белешка 13)	431.359	325.685
Состојба на 31 декември	1.771.491	1.340.132

Концентрација на кредитниот ризик според сектори:

	2006		2005	
		%		%
Трговија и финансии	4.475.227	25,6	5.165.460	39,7
Индустрија	3.879.126	22,2	3.367.252	25,9
Земјоделство	777.097	4,5	194.371	1,5
Градежништво	741.389	4,2	547.873	4,2
Население	4.831.253	27,6	2.875.217	22,1
Останато	2.774.730	15,9	849.188	6,6
Посебна резерва	(1.771.491)		(1.340.132)	
	15.707.331	100%	11.659.229	100%

19. Кредити и аванси дадени на останати клиенти (продолжение)**Географска анализа на дадените кредити:**

	2006	%	2005	%
Република Македонија	15.707.331	100	11.659.230	100

20. Останата актива

	2006	2005
Средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	280.908	259.636
Аванси	12.804	7.567
Останато	63.379	29.939
Посебна резерва	(2.896)	-
Останата актива намалена за посебната резерва	354.195	297.142

Движење на посебната резерва на останата актива:

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	-	-
Зголемување на посебната резерва (белешка 13)	2.896	-
Состојба на 31 декември	2.896	-

Средствата добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања се состојат од деловни простории, станови и опрема кои не се користат за редовното работење на Групата.

21. Други вложувања

	2006	2005
Расположливи за продавање:		
Државни обврзници	966.056	904.994
Државни записи	76.966	-
Акции:		
Банки и други финансиски организации:		
Комерцијална Банка А.Д. - Скопје	54.292	28.181
Табак осигурување А.Д. - Скопје	4.590	4.810
Македонска берза на долгорочни хартии од вредност	4.250	2.975
Централен депозитар за хартии од вредност	3.310	3.572
Клириншка куќа	10.110	9.870
Пазар на пари и краткорочни хартии од вредност	372	372
S.W.I.F.T.	596	596
MasterCard	1	-
Претпријатија:		
Југотутун – Скопје	138	138
Табак – Охрид	9.080	9.080
Алкалоид Скопје	-	4.325
Европа Скопје	-	1.307
Макпетрол Скопје	-	360
Топлификација Скопје	24.973	21.799
Пивара Прилеп	136	132
Посебна резерва	(9.590)	(9.821)
Вложувања намалени за посебната резерва	1.145.280	982.690

Движење на посебната резерва на вложувања

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	9.821	3.260
(Намалување)/зголемување на посебната резерва (белешка 13)	(231)	6.561
Состојба на 31 декември	9.590	9.821

21. Други вложувања (продолжение)

Движење на вложувањата во хартии од вредност

	2006	2005
Состојба на 1 Јануари	982.690	536.766
Зголемување	475.231	407.012
Вреднување по објективна вредност	12.442	129.271
Зголемување/(намалување) на посебна резерва	231	(6.561)
Продажба	(325.314)	(83.798)
Состојба на 31 декември	1.145.280	982.690

Државните обврзници расположливи за продажба се со следниве карактеристики:

- обврзници издадени од државата за заробено девизно штедење во износ од МКД 252.367 илјади (2005: МКД 229.013 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 20 полугодишни рати на 1 април и 1 октомври, почнувајќи од 1 април 2002 година до 1 октомври 2011 година;
- обврзници за денационализација (01) во износ од МКД 2.102 илјади (2005: МКД 2.366 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 20 полугодишни рати на 1 април и 1 октомври, почнувајќи од 1 април 2002 година до 1 октомври 2011 година;
- обврзници за денационализација (02) во износ од МКД 153.967 илјади (2005: МКД 170.828 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2004 година до 1 јуни 2013 година;
- обврзници за денационализација (03) во износ од МКД 191.715 илјади (2005: МКД 210.401 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2005 година до 1 јуни 2014 година;
- обврзници за денационализација (04) во износ од МКД 266.129 илјади (2005: МКД 246.439 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, започнувајќи од 1 јуни 2006 година до 1 јуни 2015 година;
- обврзници за денационализација (05) во износ од МКД 51.800 илјади (2005: нема) и со каматна стапка од 2% (2005: нема) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2007 година до 1 јуни 2016 година;
- континуирани долгорочни обврзници во износ од МКД 34.857 илјади (2005: МКД 34.660 илјади) и со каматна стапка од 9% (2005: 9%) годишна купонска камата. Каматата се отплатува во годишни рати на две години, а главницата на крајот на втората година. Каматата се отплатува во две рати на 3 мај 2006 година и 3 мај 2007 година, а главнината достасува еднократно на 3 мај 2007 година.

21. Други вложувања (продолжение)

Вкупната камата за обврзниците за старо девизно штедење, денационализација и континуираните долгорочни обврзници е во износ МКД 13.119 илјади (2005: МКД 11.287 илјади).

Државните записи се со рок на доспевање од 90 дена до 1 година и имаат каматна стапка 8,79% (2005: нема) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државните записи содржана е камата во износ од МКД 3.462 илјади.

22. Недвижности дадени под закуп

Вредноста на недвижностите дадени под закуп и соодветната амортизација на 31 декември 2006 година е прикажана подолу:

	2006
Набавна вредност	
Состојба на 1 јануари	66.369
Состојба на 31 декември	66.369
Амортизација	
Состојба на 1 јануари 2006	11.761
Амортизација за годината	1.659
Состојба на 31 декември 2006	13.420
Неотпишана вредност на 31 декември 2006	52.949
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	54.608

23. Вложувања во придружени претпријатија

	2006	2005
Нов Пензиски Фонд	40.790	28.628
Вложувања во придружени претпријатија намалени за посебната резерва	40.790	28.628

Вложувања на Групата во придружени претпријатија:

		% на учество	
	Земја	2006	2005
Нов Пензиски Фонд АД Скопје	Р.Македонија	49%	49%

Учеството на Групата во загубата на нејзиното придружено претпријатие евидентирано по методата на главнина за годината изнесуваше МКД 2.824 илјади (2005: МКД 16.514 илјади).

Финансиски информации за придруженото претпријатие – некоригирани за процентот на сопственост на Групата:

во илјада МКД					
	Средства	Обврски	Капитал	Приходи	Загуба
Нов Пензиски Фонд АД Скопје					
На 31 декември 2005	67.708	8.876	58.832	3.825	(33.702)
Нов Пензиски Фонд АД Скопје					
На 31 декември 2006	92.984	9.741	83.243	58.113	(5.762)

24. Нематеријални средства

Набавната вредност на нематеријалните средства и соодветната амортизација на 31 декември 2006 година е прикажана подолу:

	Софтвер	Права и лиценци	Останато	Инвести- ции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари 2006	14.491	16.513	8.302	-	39.306
Зголемувања	10.016	11.603	2.196	25.795	49.610
Пренос од инвестиции во тек	122	-	-	(122)	-
Оттуѓување и расходување	-	(75)	-	-	(75)
Состојба на 31 декември 2006	24.629	28.041	10.498	25.673	88.841
Амортизација					
Состојба на 1 јануари 2006	5.303	7.556	4.161	-	17.020
Амортизација	3.365	3.803	1.488	-	8.656
Оттуѓување и расходување	-	(75)	-	-	(75)
Состојба на 31 декември 2006	8.668	11.284	5.649	-	25.601
Неотпишана вредност на 31 декември 2006	15.961	16.757	4.849	25.673	63.240
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	9.188	8.957	4.141	-	22.286

25. Недвижности, постројки и опрема

Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата и соодветната амортизација на 31 декември 2006 година е прикажана подолу:

	Згради	Компјутери, мебел и опрема	Инвести- ции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2006	401.182	316.461	42.804	760.447
Зголемувања	-	75.674	1.959	77.633
Пренос од инвестиции во тек	29.548	250	(29.798)	-
Оттуѓување и расходување	-	(14.863)	-	(14.863)
Состојба на 31 декември 2006	430.730	377.522	14.965	823.217
Исправка				
Состојба на 1 јануари 2006	43.731	182.560	-	226.291
Амортизација за годината	10.413	56.028	-	66.441
Оттуѓување и расходување	-	(13.074)	-	(13.074)
Состојба на 31 декември 2006	54.144	225.514	-	279.658
Неотпишана вредност на 31 декември 2006	376.586	152.008	14.965	543.559
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	357.452	133.901	42.805	534.158

На 31 декември 2006 година Групата нема недвижности, постројки и опрема дадени под залог (2005: нема).

26. Депозити на банки и други финансиски организации

	2006	2005
Депозити по видување:		
Банки и штедилници	280.941	114.606
Осигурителни компании	21.824	52.022
Останати финансиски институции	57.972	9.813
Орочени депозити:		
Банки и штедилници	1.070.874	86.958
Осигурителни компании	16.550	117.000
Останати финансиски институции	158.722	112.217
	1.606.883	492.616

Каматните стапки на депозитите по видување на банки и останати финансиски институции изнесуваат од 1% - 1,5% (2005: од 1% - 9,7%) на годишно ниво, а каматните стапки на орочените депозити изнесуваат од 1% - 9,3% (2005: од 2% - 9,7%) на годишно ниво.

27. Депозити на други клиенти

	2006	2005
Јавни институции		
- депозити по видување	416.071	72.752
- орочени депозити	122.454	127.454
Претпријатија		
- депозити по видување	4.648.912	2.676.111
- орочени депозити	4.851.226	4.031.174
Население		
- депозити по видување	3.210.146	2.633.356
- орочени депозити	5.135.103	3.057.015
Ограничени депозити		
- претпријатија	162.383	147.954
	18.546.295	12.745.816

Каматните стапки на депозитите по видување изнесуваат од 0% - 1% (2005: од 0,75% - 1%) на годишно ниво, а каматните стапки на орочените депозити изнесуваат од 1% - 8,75% (2005: од 2% - 8,5%) на годишно ниво.

28. Обврски по кредити

	2006		2005	
	Кратко- рочни	Долго- рочни	Кратко- рочни	Долго- рочни
Домашни извори:				
- Македонска банка за поддршка на развојот (МБПР)	-	387.247	-	486.663
- Македонска развојна фондација за претпријатија (МРФП)	-	114.448	-	138.443
Странски извори:				
- ЕИБ	-	814.585	-	749.607
- ЕБРД	-	1.249.219	-	1.243.715
- НЛБ Групација	-	2.386.129	79.531	2.850.767
- ИЦДФ Тајван	-	94.330	-	118.762
- Светска банка	-	225.876	-	303.233
- ИФАД 2 и ИФАД1	-	159.418	-	66.785
- Адриа Банка Виена	-	214.202	-	-
Тековна достасаност	1.605.176	(1.605.176)	1.207.135	(1.207.135)
	1.605.176	4.040.278	1.286.666	4.750.840

28. Обврски по кредити (продолжение)

Каматните стапки на обврските по кредити се како што следи:

Извори на средства		Каматна стапка	
	2006		2005
Домашни извори:			
МБПР	3 месечен ЕУРИБОР + 1%, 4% - 8%		4,5% - 8%
МРФП	4,25 % - 6,3%		4,25% - 6,3%
Странски извори:			
ЕИБ	3 месечен ЛИБОР + 0,25%	3 месечен ЛИБОР + 0,25%	
ЕБРД	6 месечен ЕУРИБОР + 2,25 - 2,5%	6 месечен ЕУРИБОР + 2,25 -2,5%	
НЛБ – групација	ЕУРИБОР + 1,35% - 2,25% 3 месечен ЕУРИБОР 0,75 + 3,5%	ЕУРИБОР + 0,75% - ЕУРИБОР + 2,25%	
ИЦДФ Тајван	6 месечен ЛИБОР - 0,5%, 4%	6 месечен ЛИБОР - 0,5%	
Светска банка	6 месечен ЕУРИБОР + 2,75%		-
ИФАД 2 и ИФАД 1	1%		-
Адриа Банка Виена	3 месечен ЕУРИБОР + 1,85%		-

Услови и отплата на обврските

	Вкупно	Под 1 година	1-5 години	Над 5 години
Домашни извори:				
МБПР	387.247	87.189	267.244	32.814
МРФП	114.448	42.057	72.391	-
Странски извори:				
ЕИБ	814.585	164.709	570.538	79.338
ЕБРД	1.249.219	25.737	1.223.482	-
НЛБ - групација	2.386.129	940.360	1.445.769	-
ИЦДФ Тајван	94.330	14.321	49.237	30.772
Светска банка	225.876	62.863	84.771	78.242
ИФАД 2 и ИФАД1	159.418	53.738	105.680	-
Адриа Банка Виена	214.202	214.202	-	-
Вкупно	5.645.454	1.605.176	3.819.112	221.166

28. Обврски по кредити (продолжение)

Услови и отплата на обврските

Кредитите од Македонска банка за поддршка и развој, Македонска развојна фондација за претпријатија, ИФАД, ИЦДФ Тајван и Светска Банка се обезбедени со депонирани меници од НЛБ Тутунска банка АД.

Кредитот од ЕБРД има обезбедување Comfort Letter од NLB dd Љубљана.

Кредитот од ЕИБ има обезбедување Гаранција од NLB dd Љубљана.

Кредитот од ЛХБ Интернационал АГ Франкфурт во износ од МКД 246.026 илјади (2005: МКД 413.721 илјади), вклучен во кредити од НЛБ – групација, е со каматна стапка 3 месечен ЕУРИБОР +0,75% до 7,5% и е обезбеден со депозит (види белешка 18).

Синдициран кредит

НЛБ Тутунска банка АД на 19 декември 2006 година има склучено договор со ЕБРД на 55 милиони евра, со структура А/Б заем:

	Износ во ЕУР	Каматна стапка	Рок на враќање
Заем А	19.000.000	6 месечен Еурибор +1,45%	2 години со можност 1 год. пролонгација
Заем Б	36.000.000	6 месечен Еурибор +1,20%	1 година со можност 1 год. пролонгација

Групата по овој основ нема повлечено средства од ЕБРД.

Кредит од ЕИБ

НЛБ Тутунска Банка АД на 23 ноември 2006 година има склучено договор со ЕИБ на 10 милиони евра. Условите за секое поединечно влечење ќе бидат утврдени со повлекувањето на секоја транша. На 21 декември 2006 година Групата повлече износ од ЕУР 2.810.000 со следниве услови:

	Износ во ЕУР	Каматна стапка	Рок на враќање
Заем	2.810.000	3 месечен Еурибор + 0,073%	8 години со вклучени 2 години грејс

29. Субординирани обврски

	2006	2005
Субординиран кредит	314.075	-
	314.075	-

Субординираниот кредит од NLB InterFinanz е со каматна стапка е 3 месечен ЦХФ Либор + 3,25% и рок на достасување до 7 години. Конверзијата во капитал ќе биде утврдена со склучување на посебен Анекс Договор, по донесување на посебна одлука од релевантниот орган на Групата.

30. Останати обврски

	2006	2005
Обврски за предвремени уплати	74.336	4.310
Обврски за дивиденди	1.862	162
Обврски кон добавувачи	16.338	15.003
Обврски за пресметани награди на членови на Управен одбор, Работоводен орган и вработени	51.738	61.780
Обврски по актуарска пресметка	12.282	4.568
Останато	21.408	20.487
	177.964	106.310

31. Потенцијални и превземени обврски

Групата обезбедува банкарски гаранции и акредитиви за гарантирање на работењето на клиентите пред трети страни. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период до три години. Достасувањата не се концентрирани во ниту еден период.

Договорените износи на потенцијалните обврски се определени во следната табела по категории:

	2006	2005
Гаранции:		
- во МКД	1.138.040	991.582
- во странска валута	1.453.019	1.328.715
Акредитиви		
- во странска валута	798.828	503.101
Лимити на чекови и картички	1.551.964	466.008
	4.941.851	3.289.406
Посебна резерва за вонбилансни ставки	(299.337)	(271.004)
	4.642.514	3.018.402

31. Потенцијални и превземени обврски (продолжение)

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби сè до моментот кога преземените и потенцијални обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Голем дел од преземените и потенцијални обврски ќе достасаат без да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

Движење на посебната резерва за потенцијални и преземени обврски

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	271.004	261.643
Зголемување на посебната резерва (белешка 13)	28.333	9.361
Состојба на 31 декември	299.337	271.004

32. Одложени обврски за данок

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	19.391	-
Промени евидентирани во капиталот	1.866	19.391
Состојба на 31 декември	21.257	19.391
Одложените обврски за данок произлегуваат од следново:		
Одложени обврски за данок	21.257	19.391
Финансиски средства расположливи за продажба	21.257	19.391

33. Трансакции со поврзани субјекти

Во согласност со Законот за Банки како субјекти поврзани со Групата се: лица со посебни права и одговорности, акционери кои остваруваат влијание врз работењето на Групата преку директно или индиректно поседување на повеќе од 5% од акциите со право на управување, субјекти поврзани со претходно наведените субјекти како и субјект кој што остварува значителен интерес во друг субјект, во кој што Групата исто така остварува значителен интерес.

Групата е контролирана од Групацијата на Нова Љубљанска Банка ("НЛБ") која поседува 83,4% (2005: 78,2%) од акциите со право на управување.

Групата е вклучена во низа банкарски трансакции со поврзаните субјекти во рамките на своето нормално работење. Тоа вклучува кредити, депозити и обврски по кредити.

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

Обемот на трансакциите со поврзаните страни е даден во табелата подолу

За годината завршена на 31 декември 2006:

	Компанија – мајка и подружници	Придружени претпријатија
Биланс на успех		
Приходи од камати	42.298	-
Приходи од провизии и надомести	1.222	14
Расходи од камати	26.647	206
Расходи од провизии и надомести	7.962	-
Биланс на состојба		
Парични средства и парични еквиваленти		
Состојба на 1 јануари	75.327	-
Зголемување во текот на годината	70.336.378	-
Намалување во текот на годината	(70.373.921)	-
Состојба на 31 декември	37.784	-
Кредити		
Состојба на 1 јануари	2.487.591	-
Кредити одобрени во текот на годината	6.539.282	141
Вратени кредити во текот на годината	(8.476.943)	(141)
Состојба на 31 декември	549.930	-
Депозити		
Состојба на 1 јануари	285.559	12.267
Примени депозити во текот на годината	5.377.710	537.575
Повлечени депозити во текот на годината	(4.628.638)	(518.264)
Состојба на 31 декември	1.034.631	31.578
Обврски по кредити		
Состојба на 1 јануари	2.930.098	-
Кредити одобрени во текот на годината	2.185.795	-
Отплатени кредити во текот на годината	(2.415.689)	-
Состојба на 31 декември	2.700.204	-

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2006:

	Други поврзани страни
Биланс на успех	
Приходи од камати	366
Приходи од провизии и надомести	5.580
Расходи од камати	25.909
Расходи од провизии и надомести	8.620
Биланс на состојба	
Кредити	
Состојба на 1 јануари	5.534
Кредити одобрени во текот на годината	18.116
Вратени кредити во текот на годината	(19.384)
Состојба на 31 декември	4.266
Депозити	
Состојба на 1 јануари	641.202
Примени депозити во текот на годината	27.973.197
Повлечени депозити во текот на годината	(28.273.234)
Состојба на 31 декември	341.165

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2005:

	Компанија – мајка и подружници	Придружени претпријатија
Биланс на успех		
Приходи од камати	46.776	-
Приходи од провизии и надомести	490	151
Расходи од камати	85.230	72
Расходи од провизии и надомести	15.992	-
Биланс на состојба		
Парични средства и еквиваленти		
Состојба на 1 јануари	111.718	-
Зголемување во текот на годината	67.836.176	-
Намалување во текот на годината	(67.872.567)	-
Состојба на 31 декември	75.327	-
Кредити		
Состојба на 1 јануари	756.520	-
Кредити одобрени во текот на годината	48.799.693	-
Вратени кредити во текот на годината	(47.068.622)	-
Состојба на 31 декември	2.487.591	-
Депозити		
Состојба на 1 јануари	13.441	-
Примени депозити во текот на годината	2.845.239	246.559
Повлечени депозити во текот на годината	(2.573.121)	(234.292)
Состојба на 31 декември	285.559	12.267
Обврски по кредити		
Состојба на 1 јануари	1.534.907	-
Кредити одобрени во текот на годината	3.177.595	-
Отплатени кредити во текот на годината	(1.782.404)	-
Состојба на 31 декември	2.930.098	-

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)**За годината завршена на 31 декември 2005:**

	Други поврзани страни
Биланс на успех	
Приходи од камати	284
Приходи од провизии и надомести	682
Расходи од камати	18.272
Биланс на состојба	
Кредити	
Состојба на 1 јануари	6.139
Кредити одобрени во текот на годината	10.028
Вратени кредити во текот на годината	(10.635)
Состојба на 31 декември	5.532
Депозити	
Состојба на 1 јануари	562.232
Примени депозити во текот на годината	15.770.987
Повлечени депозити во текот на годината	(15.692.017)
Состојба на 31 декември	641.202
Останато	
Состојба на 1 јануари	18.000
Состојба на 31 декември	18.000

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)**Трансакции со клучниот менаџерски персонал**

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал на Групата се како што следува:

	2006	2005
Извршни директори	73.803	63.112
Неизвршни директори	3.064	5.116
	76.867	68.228

34. Значајни подружници

	Земја на основање	% на сопственост	
		2006	2005
НЛБ Тутунска брокер А.Д. Скопје	Република Македонија	100%	100%

35. Обврски по основ на работи во име и за сметка на правни лица и граѓани

	2006	2005
Правни лица	1.063.472	922.860
Физички лица	82.190	117.130
Останато	45.841	9.077
	1.191.503	1.049.067

Групата управува со средства во име и за сметка на правни лица и граѓани кои се пласираат во главно во вид на кредити на претпријатија без одредена намена. Овие средства се водат одвоено од средствата на Групата.

Активната и пасивната камата по основ на овие средства се книжи во корист или на товар на соодветните извори, а Групата не поднесува ризик во врска со тоа работење.

За своите услуги Групата наплатува надомест кој ги товари овие средства.

Привремените депозити кај Групата настануваат како резултат на разликата помеѓу моментот на примање на средствата од трети лица и нивното пласирање по пат на кредити.

36. Капитал и резерви

Акционерски капитал

	Обични акции		Приоритетни акции	
	2006	2005	2006	2005
Во број на акции				
На 1 јануари – целосно платени	643.645	643.645	50.221	50.221
На 31 декември - целосно платени	643.645	643.645	50.221	50.221

Одобрениот акционерски капитал на Групата се состои од 643.645 обични акции и 50.221 приоритетни акции. Номиналната вредност по акција изнесува МКД 1.000 или вкупно МКД 693.866 илјади.

Приоритетните акции даваат право на првенство во исплата на дивидендата и немаат право на глас. Еден глас во Собранието на Групата се добива за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Подолу се прикажани акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас:

% акции со право на глас

Акционер	2006	2005
LHB AG – Франкфурт	35,2%	35,2%
NLB InterFinanz AG - Цирих	30,1%	24,9%
Nova Ljubljanska banka d.d. - Љубљана	18,1%	18,1%
Hrvatska Poštanska Banka d.d. - Загреб	5,5%	-
Тутунски Комбинат А.Д. Куманово	-	9,5%

Резерви

Средствата на резервите се сопствени средства на Групата кои служат за покривање на загубите што произлегуваат од ризиците со кои се соочува Групата во своето работење. Според законската регулатива Групата треба да пресметува и издвојува 15% од нето добивката за годината за законска резерва се додека не се достигне износ еднаков од една петтина од основната главнина. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби од годишните завршни сметки, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, доколку таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со Законот за Трговски Друштва или со Статутот на Банката.

36. Капитал и резерви (продолжение)

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во фер објективната вредност на вложувањата расположливи-за-продажба сè до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба следниве дивиденди беа предложени од Управниот одбор на Групата. На крајот на годината, Групата нема прикажано обврски по овој основ во билансот на состојба.

	2006	2005
МКД 537 (2005: МКД 484) по обична акција	345.637	311.524
МКД 537 (2005: МКД 484) по приоритетна акција	26.969	24.307
	372.606	335.831

37. Парични еквиваленти

За потребите на паричниот тек, паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат следниве позиции со доспеаност помала од 90 дена:

	2006	2005
Парични средства и депозити кај НБРМ (белешка 15)	2.602.297	1.623.121
Благајнички записи и државни записи до 90 дена (белешка 16)	4.321.430	2.386.132
	6.923.727	4.009.253

38. Настан по денот на составување на билансот

На 30 декември 2006 година во Службен Весник број 139 беа објавени измени на Законот за Данок на добивка и Законот за Персонален данок на доход кои почнуваат да важат од 1 јануари 2007 година. Со измените Република Македонија воведува таканаречен рамен данок односно униформирана стапка и за данокот на добивка и за персоналниот данок на доход. Даночните стапки ќе изнесуваат 10% со исклучок на 2007 кога стапките ќе изнесуваат 12% (2005: Данок на добивка со примена на даночна стапка од 15% и Персонален данок на доход со примена на прогресивни даночни стапки од 15%, 18% односно 24%).

НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје

Неконсолидирани Финансиски Извештаи за годината завршена на 31 декември 2006

Биланс на успех

За годината завршена на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Приходи од камата	5	1.837.182	1.391.807
Расходи од камата	5	(654.808)	(455.830)
Нето приходи од камата		1.182.374	935.977
Приходи од провизии и надомести	6	439.341	398.607
Расходи од провизии и надомести	6	(77.908)	(73.299)
Нето приходи од провизии и надомести		361.433	325.308
Приходи од дивиденди	7	688	847
Нето приходи од тргување	8	1.246	25.356
Нето приходи од курсни разлики	9	135.869	119.055
Останати приходи од дејноста	10	59.347	16.231
Приходи од дејноста		1.740.957	1.422.774
Останати расходи од дејноста	11	(796.602)	(661.927)
Нето загуби поради оштетување	13	(460.245)	(343.938)
Расходи од дејноста		(1.256.847)	(1.005.865)
Добивка пред оданочување		484.110	416.909
Данок од добивка	14	(78.028)	(55.618)
Нето добивка за годината		406.082	361.291

Белешките кон неконсолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Биланс на состојба

На 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Актива			
Парични средства и депозити кај			
Народна Банка на Република Македонија	15	3.655.242	2.279.648
Благајнички записи и државни записи	16	4.956.513	2.470.659
Финансиски инструменти за тргување	17	91.159	-
Пласмани во, и кредити на други банки	18	2.966.703	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	19	15.707.331	11.659.229
Останата актива	20	354.126	296.269
Други вложувања	21	1.009.108	881.775
Недвижности дадени под закуп	22	52.949	54.608
Вложувања во подружници	23	30.864	30.248
Вложувања во придружени претпријатија	24	60.128	44.239
Нематеријални средства	25	62.797	22.204
Недвижности, постројки и опрема	26	513.778	504.988
Вкупна актива		29.460.698	22.440.242
Обврски			
Депозити на банки и други финансиски организации	27	1.610.137	496.517
Депозити на други клиенти	28	18.542.382	12.737.369
Обврски по кредити	29	5.645.454	6.037.506
Субординирани обврски	30	314.075	-
Останати обврски	31	175.043	102.317
Посебна резерва за вонбилансни ставки	32	299.337	271.004
Обврски за данок од добивка		24.299	19.296
Одложени обврски за данок	33	16.692	16.169
Вкупно обврски		26.627.419	19.680.178
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	36	693.866	693.866
Премии од акции		968.422	968.422
Резерви		444.089	415.630
Ревалоризациони резерви		94.587	91.623
Задржана добивка		632.315	590.523
Вкупно капитал и резерви		2.833.279	2.760.064
Вкупно обврски и капитал и резерви		29.460.698	22.440.242

Белешките кон неконсолидираните финансиски извештаи се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 – 61 се одобрени од Управниот одбор на 28 февруари 2007 година и беа потпишани во нивно име од:

Втор генерален директор
Г-дин Митре Колишевски

Прв генерален директор
Г-дин Ѓорѓи Јанчевски

НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје

**Консолидирани Финансиски Извештаи
изготвени во согласност со
Меѓународните стандарди за
финансиско известување
за годината завршена на 31 декември 2006**

Извештај на ревизорот до акционерите на НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје

Извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје („Банката“), кои се состојат од консолидираниот биланс на состојба на 31 декември 2006 година и консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за промените на капиталот, консолидираниот извештај за паричниот тек за годината тогаш завршена, како и осврт на значајните сметководствени политики и останати белешки. Финансиските извештаи на Банката за годината завршена на 31 декември 2005 беа ревидирани од друг ревизор, чиј што извештај издаден на 22 март 2006 година искажа мнение без резерва за тие финансиски извештаи.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и реално прикажување на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување. Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементирање и одржување на систем на интерни контроли соодветни за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи кои не содржат материјално значајни грешки, било како резултат на измама или ненамерно направени грешки; избор и примена на соодветни сметководствени политики; и правење на сметководствени проценки кои се разумни на соодветните околности.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Оваа ревизија ја извршивме во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и оценките на ризиците за значајни грешки во финансиските извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Банката за изготвување и реално прикажување на финансиските извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли кои се воспоставени во Банката. Ревизијата исто така вклучува осврт за адекватноста на користените сметководствени принципи и проценки направени од страна на раководството, како и оценка на целокупното прикажување на информациите во финансиските извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, консолидираните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат консолидираната финансиска состојба на Банката на 31 декември 2006 година како и консолидираниот резултат од работењето и консолидираниот паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

28 февруари 2007 година
Скопје

КПМГ

Консолидиран биланс на успех

За годината завршена на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Приходи од камата	5	1.840.695	1.392.991
Расходи од камата	5	(654.794)	(455.790)
Нето приходи од камата		1.185.901	937.201
Приходи од провизии и надомести	6	458.270	417.395
Расходи од провизии и надомести	6	(78.273)	(73.662)
Нето приходи од провизии и надомести		379.997	343.733
Приходи од дивиденди	7	4.172	3.664
Нето приходи од тргување	8	1.246	25.354
Нето приходи од курсни разлики	9	135.885	119.079
Останати приходи од дејноста	10	72.887	27.351
Приходи од дејноста		1.780.088	1.456.382
Останати расходи од дејноста	11	(807.223)	(681.544)
Нето загуби поради оштетување	13	(463.516)	(335.857)
Расходи од дејноста		(1.270.739)	(1.017.401)
Добивка од дејноста		509.349	438.981
Дел од загубата на придружени претпријатија	23	(2.824)	(16.514)
Добивка пред оданочување		506.525	422.467
Данок на добивка	14	(80.702)	(54.483)
Нето добивка за годината		425.823	367.984

Белешките прикажани на страниците од 8 - 61 се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран биланс на состојба

На 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Актива			
Парични средства и депозити кај			
Народна Банка на Република Македонија	15	3.659.213	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	16	4.956.513	2.470.659
Финансиски инструменти за тргување	17	91.159	-
Пласмани во, и кредити на други банки	18	2.966.703	4.196.375
Кредити и аванси дадени на клиенти	19	15.707.331	11.659.229
Останата актива	20	354.195	297.142
Други вложувања	21	1.145.280	987.865
Недвижности дадени под закуп	22	52.949	54.608
Вложувања во придружени претпријатија	23	40.790	28.628
Нематеријални средства	24	62.900	21.946
Недвижности, постројки и опрема	25	533.468	524.065
Вкупна актива		29.570.501	22.528.443
Обврски			
Депозити на банки и други финансиски организации	26	1.606.883	492.616
Депозити на други клиенти	27	18.546.295	12.745.816
Обврски по кредити	28	5.645.454	6.037.506
Субординирани обврски	29	314.075	-
Останати обврски	30	177.966	105.203
Поседна резерва за вонбилансни ставки	31	299.337	271.004
Обврски за данок од добивка		25.627	19.296
Одложени обврски за данок	32	21.257	20.077
Вкупно обврски		26.636.894	19.691.518
Акционерски капитал	36	693.866	693.866
Премии од акции		968.422	968.422
Резерви		622.169	587.020
Задржана добивка		649.150	587.617
Вкупно капитал и резерви		2.933.607	2.836.925
Вкупно обврски и капитал и резерви		29.570.501	22.528.443

Белешките прикажани на страниците од 8 - 61 се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 - 64 се одобрени од Управниот одбор на 28 февруари 2007 година и се потпишани во нивно име од:

Втор генерален директор
Г-дин Митре Колишевски

Прв генерален директор
Г-дин Ѓорѓи Јанчевски

Консолидиран извештај за промените на капиталот

на 31 декември

во илјади МКД

	Акционер-ски капитал	Премии од акции	Задржана добивка	Законска резерва	Ревалоризациона резерва	Вкупно капитал
Состојба на 1 јануари 2005	693.866	968.422	511.612	414.239	21.427	2.609.566
Нето добивка за годината	-	-	367.984	-	-	367.984
Резерва од вреднување по објективна вредност	-	-	-	-	92.341	92.341
Вкупно признаени приходи и расходи	-	-	367.984	-	92.341	460.325
Дивиденди	-	-	(232.966)	-	-	(232.966)
Издвојување во законска резерва	-	-	(59.013)	59.013	-	-
Состојба на 31 декември 2005	693.866	968.422	587.617	473.252	113.768	2.836.925
Состојба на 1 јануари 2006	693.866	968.422	587.617	473.252	113.768	2.836.925
Нето добивка за годината	-	-	425.823	-	-	425.823
Резерва од вреднување по објективна вредност	-	-	-	-	6.690	6.690
Вкупно признаени приходи и расходи	-	-	425.823	-	6.690	432.513
Дивиденди	-	-	(335.831)	-	-	(335.831)
Издвојување во законска резерва	-	-	(28.459)	28.459	-	-
Состојба на 31 декември 2006	693.866	968.422	649.150	501.711	120.458	2.933.607

Белешките прикажани на страниците од 8 - 61 се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран извештај за паричниот тек

на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Паричен тек од основната дејност			
Добивка пред оданочување		506.525	422.467
Коригирана за:			
Амортизација на недвижности, постројки и опрема	25	66.441	61.822
Амортизација на нематеријални средства	24	8.656	5.728
Амортизација на недвижности дадени под закуп	22	1.659	1.660
Расходувани недвижности, постројки и опрема		1.791	15.682
Загуба заради оштетување	13	463.516	335.857
Загуба поради оштетување на средства добиени во замена за спорни и сомнителни побарувања	11	8.910	11.869
Приходи од дивиденди	7	(4172)	(3.664)
Приходи од камати	5	(1.840.695)	(1.392.991)
Расходи од камати	5	654.794	455.790
Наплатени камати		1.779.223	1.332.284
Платени камати		(627.667)	(395.780)
Добивка од дејности пред промените на деловната актива		1.018.981	850.724
(Зголемување)/намалување во деловната актива:			
Ограничени сметки		(1.481)	1.323
Депозити кај НБРМ		(390.630)	(250.058)
Пласмани во, и кредити на други банки		1.240.966	434.791
Кредити и аванси дадени на останати клиенти		(4.435.526)	(3.412.452)
Останата актива		(69.732)	(158.978)
Зголемување/(намалување) на деловната пасива:			
Депозити на банки и други финансиски организации		1.124.048	37.600
Депозити на клиенти		5.774.635	2,660.923
Останата пасива		72,763	(1.044)
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочување		4.334.024	162.829
Платен данок			
Платен данок од добивката		(73.498)	(37.346)
Нето паричен тек од основната дејност		4.260.526	125.483
Паричен тек од инвестициона дејност			
Набавка на недвижности, постројки и опрема		(77.635)	(84.474)
Набавка на нематеријални средства		(49.610)	(4.486)
Вложување во хартии од вредност		(798.107)	(437.771)
Примени дивиденди		4.172	3.664
Нето паричен тек од инвестициона дејност		(921.180)	(523.067)

Белешките прикажани на страниците од 8 - 61 се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидиран извештај за паричниот тек (продолжение)

на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Паричен тек од финансирање			
Зголемување на субординирани обврски		314.075	-
Зголемување на обврски по кредити		5.927.413	7.623.944
Намалување на обврски по кредити		(6.330.529)	(4.655.714)
Платени дивиденди		(335.831)	(232.966)
Нето паричен тек од финансирање		(424.872)	2.735.264
Нето зголемување на паричните средства и паричниот еквивалент		2.914.474	2.337.680
Парични средства и паричен еквивалент на 1 јануари	37	4.009.253	1.671.573
Парични средства и паричен еквивалент на 31 декември		6.923.727	4.009.253

Белешките прикажани на страниците од 8 - 61 се составен дел од овие консолидирани финансиски извештаи.

Белешки кон консолидираните финансиски извештаи

1. Општи информации

НЛБ Тутунска банка АД – Скопје (“Банката”) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија. Банката е подружница на Групацијата на Нова Љубљанска Банка (“НЛБ”) која поседува 83,4% (2005: 78,2 %) од акциите со право на управување.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:
Ул. Булевар Дванесетта Македонска Бригада бр. 20 Скопје - Аеродром
1000 Скопје,
Република Македонија

Консолидираните финансиски извештаи на Банката на и за годината завршена на 31 декември 2006 се состојат од финансиските извештаи на Банката и нејзината подружница НЛБ Тутунска брокер А.Д. Скопје, (заеднички именувани како “Групата”) и на уделот на Групата во придруженото претпријатие Нов Пензиски Фонд АД Скопје.

Проект ребрендирање

Проектот за промена на името и целосната графичка слика на НЛБ Тутунска банка во 2006 година произлезе од програмата за развој на НЛБ Групацијата. Постапката се одвиваше во следниве фази:

- Промена на името во НЛБ пред постојното име (НЛБ Тутунска банка и НЛБ Тутунска брокер);
- Промена на статутот, пререгистрација во суд;
- Потпишан Лиценцен договор помеѓу NLB dd Љубљана и НЛБ Тутунска банка и НЛБ Тутунска брокер за отстапување на трговската марка; и
- Употреба на новите стандарди:
 - Воведување на нови деловни средства;
 - Воведување на нови маркетиншки средства;
 - Промена на надворешното означување на деловните објекти на Групата;
 - Прва корпоративна промотивна акција потпишана со новиот идентитет на трговската марка; и
 - Воведување на нови компјутерски темплејти.

Групата има големо овластување и ги извршува сите банкарски активности согласно законот и во нејзините позначајни активности спаѓаат одобрување кредити, примање депозити, посредување при обезбедување на девизни средства за нејзини комитенти, обавување платен промет со странство и во земјата и работа со население. Освен тоа таа обезбедува инструменти за финансирање на трговијата за претпријатијата со цел олеснување на извозот и увозот.

1. Општи информации (продолжение)

Директори

Имињата на директорите на Групата кои работеа на раководни места во текот на финансиската година и до денот на изготвување на овој извештај се прикажани во продолжение:

Прв Генерален Директор	Ѓорѓи Јанчевски
Втор Генерален Директор	Митре Колишевски
Генерален Директор	Љубе Рајевски
Генерален Директор	Томе Перински
Директор на сектор за внатрешна ревизија	Тихомир Трајковски
Директор на сектор за управување со ризици, финансии на банката и средства	Стојна Стојкоска
Директор на сектор за работа со стратешки комитенти	Љиљана Настоска
Директор на сектор за развој и логистика на Банката	Јорданка Грујоска
Помошник Директор на сектор за платен промет и логистика на продажбата	Слаѓана Белева
Директор на сектор за работа со готовина и хартии од вредност	Душко Спиковски
Помошник Директор на деловен сектор - деловна мрежа	Антонио Аргир

2. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско известување (IFRS).

(б) Основи за мерење

Консолидираните финансиски извештаи се изготвени според историска вредност освен за:

- Финансиските инструменти за тргување кои што се мерат по објективна вредност
- Средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност

(в) Функционална и известувачка валута

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (МКД), кои се функционална валута на Банката. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

(г) Употреба на проценки и мислења

Изготвувањето на финансиските извештаи му налага на раководството да прави проценки и претпоставки кои се важни за примената на сметководствените политики и износите на активата, обврските, приходите и расходите во извештајот. Фактичките резултати можат да се разликуваат од тие проценки.

Проценките и основните претпоставки се следат на дневна основа. Ревидирањето на сметководствените проценки е признаено за периодот во кој се ревидира проценката и во било кои идни периоди во кои ќе имаат ефект.

Особено, информациите за критичните прашања во проценките и мислењата околу примената на сметководствените политики кои имаат најголемо влијание врз признаените износи во одделните финансиски извештаи се опишани во белешката бр. 4.

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики прикажани во продолжение се применувани конзистентно за сите периоди прикажани во овие консолидирани финансиски извештаи и се применувани конзистентно од друштвата во Групата.

(а) Основи за консолидација

(i) Подружници

Подружници се оние друштва кои се контролирани од Групата. Контрола постои кога Групата има моќ, директно или индиректно, да управува со финансиските и деловните политики на подружниците за да добие одредена корист од тие активности. Финансиските извештаи на подружниците се вклучени во консолидираните извештаи од моментот на започнувањето до моментот на завршувањето на контролата врз нив.

(ii) Придружени претпријатија

Придружените претпријатија се претпријатија во кои Групата има значајно влијание, но не и контрола врз финансиските и оперативните политики на претпријатијата. Вложувањата во придруженото претпријатие се евидентираат со примена на методата на главнина. Консолидираните финансиски извештаи го вклучуваат уделот на Групата во приходите и расходите на придруженото претпријатие по корекциите за поврзување на сметководствените политики со оние на Групата, од датумот кога почнува значајното влијание до датумот кога значајното влијание престанува. Доколку уделот на Групата во загубата на придруженото претпријатие ја надминува сметководствената вредност на вложувањето, Групата ја сведува сегашната вредност на вложувањето (вклучувајќи ги и долгорочните инвестиции) на нула и престанува со признавање на идните загуби освен доколку Групата превзела обврски или извршила плаќање во име на придруженото претпријатие.

(iii) Трансакции елиминирани при консолидацијата

Сметките и трансакциите, како и било какви нереализирани добивки кои произлегуваат од меѓусебните односи се елиминирани при изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи. Нереализираните добивки кои произлегуваат од трансакции со придружено претпријатие се елиминираат од вложувањето до степенот на учество на Групата во придруженото претпријатие. Нереализираните загуби се елиминираат на ист начин како и нереализираните добивки, но само доколку не постојат докази за оштетување.

(б) Странска валута

(i) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во важечката функционална валута на друштвата во Групата по курсот кој важи на денот на трансакцијата. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во функционалната валута по средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите произлезени по овој основ се разлика помеѓу амортизираната вредност на функционалната валута на почетокот на периодот коригирана за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната вредност на странската валута искажани по курсот кој важи на крајот на периодот. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето се признаваат како добивка или загуба, освен разликите кои произлегуваат од превреднување на капитални инструменти расположливи за продажба.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Странска валута (продолжение)

(i) Трансакции во странска валута (продолжение)

Девизните средства со кои што работи Групата се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2006 и 2005 година беа како што следи:

	2006	2005
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,17	61,18
1 УСД	46,45	51,86

(в) Камата

Приходите и расходите по основ на камата се признаваат во билансот на успех со употреба на методата на ефективна каматна стапка. Ефективна каматна стапка е стапката по која се дисконтираат предвидените идни плаќања и приливи во текот на очекуваниот период на доставување на финансиското средство или обврска (или, каде што е соодветно, пократок период) на сегашната вредност на средството односно обврската. Ефективната каматна стапка се одредува при признавањето на финансиското средство и обврска и не се ревидира дополнително.

Пресметката на ефективната каматна стапка ги опфаќа сите платени или добиени провизии и трошоци на трансакцијата, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакционите трошоци се дополнителни трошоци кои директно ја зголемуваат вредноста на набавката, издавањето или располагањето со финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камата прикажани во билансот на успех опфаќаат:

- Камата на финансиските средства и обврски по амортизираната вредност со примена на ефективната каматна стапка
 - Камата на вложувањата расположливи за продажба со примена на ефективната каматна стапка
- Приходот од камата на сите финансиски средства за тргување се смета дека е незначителен за трговските активности на Групата и е презентираан заедно со другите промени во објективната вредност на средствата за тргување во нето приходи од тргување.

(г) Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и надомести кои се составен дел ефективната каматна стапка на финансиското средство или обврска се вклучени во мерењето на ефективната каматна стапка.

Другите приходи од провизии и надомести кои настануваат по основ на финансиските услуги на Групата вклучувајќи менувачко работење, издавање на банкарски гаранции, акредитиви, платен промет во земјата и странство и други услуги се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(г) Провизии и надомести (продолжение)

Расходите од провизии и надомести настануваат по основ на финансиски услуги што ги добива Групата и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

(д) Нето приходи од тргување

Нето приходите од тргување ги вклучуваат добивките намалени за загубите од финансиските средства и обврски за тргување и ги вклучуваат сите реализирани и нереализирани промени во објективната вредност, каматите, дивидендите и курсните разлики.

(ѓ) Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во билансот на успех кога ќе биде утврдено правото да се прими плаќањето. За вложувањата во акции тоа е обично датумот по кој акцијата не носи право на дивиденда за тековната година. Дивидендите претставуваат компонента на нето приходи од тргување, или дивиденди врз база на основната класификација на сопственичкиот инструмент.

(е) Приходи од наемнини

Приходот од наемнини од недвижностите дадени под закуп се признава во билансот на успех по пропорционална метода за времетраење на закупот. Користите од наемот се признаваат како составен дел од вкупните приходи од наемнини.

(ж) Даноци

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех, освен кога се однесува за ставки коишто се признаени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Данокот од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка на денот на билансот на состојба, и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок се признава со користење на методата на билансот на состојба, и произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и износите ползувани за даночни цели. Одложениот данок не се признава за следните временни разлики: првично признавање на гудвил, првично признавање на средства и обврски во трансакција која не е бизнис комбинација и не влијае врз сметководствениот ниту врз приходот кој се оданочува, и разликите по основ на вложувањата во подружници и придружени претпријатија до степен дека тие веројатно нема да се повратат во блиска иднина.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(ж) Даноци (продолжение)

Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се на сила или се генерално усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава само за износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложените даночни средства се намалуваат за износот за кој повеќе не е веројатно дека може да биде искористен.

Дополнителни даноци од добивка што произлегуваат од распределбата на дивиденди се признаваат во моментот кога се признава и обврската за плаќање на дивиденда.

(з) Финансиски средства и обврски

(i) Признавање

Групата почетно ги признава кредитите и побарувањата, депозитите, обврските по кредити и субординираните обврски на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групата станува страна во договорните одредби на инструментот.

(ii) Де признавање

Групата ги депривира финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг. Било какви учества во трансферираните финансиски средства, ако има такви, кои се создадени или задржани од страна на Групата се признаваат како посебни средства или обврски.

Групата ги депривира финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iii) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Групата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции како што се активностите за тргување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства и обврски (продолжение)

(iv) Принцип на мерење според амортизирана вредност

Амортизирана вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износот според којшто финансиското средство или обврска се мерат при почетното признавање, намален за отплатите на главнината, плус или минус акумулираната амортизација со примена на методата на ефективна каматна стапка на било која разлика помеѓу почетно признаениот износ и износот при достасувањето, намалена за евентуалните загубите поради оштетување.

(v) Принцип на мерење според објективната вредност

Објективната вредност на финансиските инструменти се базира на котираната пазарна цена за финансиските инструменти на пазарот.

По првичното признавање, сите инструменти за тргување и сите средства расположливи за продажба се мерат по објективна вредност, освен оние инструменти кои немаат котирана пазарна цена и чија објективна вредност не може веродостојно да се измери, и кои се мерат по набавната вредност, намалена за загубите поради оштетување.

(vi) Идентификација и мерење на загуби поради оштетување

Средствата на Групата се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба за да се определи дали постојат објективни докази за оштетување на финансиските средства. Финансиските средства се оштетени кога објективниот доказ укажува дека се појавува загуба по првичното признавање на средствата и дека загубата ќе се одрази на идните парични текови на средството кои можат да се проценат.

Групата прави проверка за оштетувањето на средствата на ниво на специфичните средства и на колективно ниво. На сите индивидуално значајни финансиски средства се прави проценка за специфично оштетување. Сите финансиски средства кај кои не е евидентирано специфично оштетување потоа се проценуваат на колективно ниво за да се утврди дали настанало оштетување кое не е сеуште идентификувано. Средствата кои не се индивидуално значајни се проценуваат колективно групирајќи ги заедно со финансиските средства со слични карактеристики на ризик.

Објективниот доказ дека настанало оштетување на финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) може да опфати и неплаќање на обврска од страна на должник, реструктурирање на кредит или аванс од страна на Групата, индикации за стечај на должник или издавач, исчезнување на активен пазарен сегмент за одреден вид на хартии од вредност, или други фактори кои се значајни за одредена група на средства како што се промени во способноста за плаќање на должници или издавачи во групата, или економските состојби поврзани со неможноста за плаќање во групата.

Загубите од оштетување на средствата проценети по амортизационата вредност се мерат како разлика помеѓу книговодствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови дисконтирани по првичната ефективна каматна стапка на средствата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства и обврски (продолжение)

(vi) Идентификација и мерење на загуби поради оштетување (продолжение)

Загубите се признаваат во билансот на успех и се рефлектираат на сметките за издвојувања по основ на кредити и аванси. Каматата на оштетеното средство продолжува да се признава преку дисконтот.

Ако во наредниот период загубите поради оштетување се намалуваат, ослободувањето на посебната резерва се признава во билансот на успех.

Загубите од оштетување на вложувањата расположливи за продажба се признава со пренос на разликата помеѓу амортизираната набавна вредност и тековната објективна вредност од капиталот во билансот на успех. Доколку некој иден настан предизвика износот на загубите од оштетување на должничките хартии од вредност расположливи за продажба да се намали, загубата поради оштетување повторно се мери низ билансот на успех.

Секое подобрување на објективната вредност на оштетените вложувања во акции расположливи за продажба се признава директно во капиталот. Промените во посебните резерви се рефлектираат како компонента на приходите од камата.

(vii) Објективната вредност низ билансот на успех

Групата ги одредува финансиските средства и обврски по објективна вредност низ билансот на успех во случај кога:

- Средствата или обврските се управувани, вреднувани и искажани интерно по објективна вредност;
- Одредувањето ја елиминира или значително ја намалува сметководствената разлика која инаку би произлегла; или
- Средството и обврската содржи деривати кои значително ги менуваат паричните текови кои би биле потребни според договорот.

Финансиските средства одредени по објективна вредност преку билансот на успех ги вклучуваат и финансиските средства за тргување.

(с) Парични средства и паричен еквивалент

Паричните средства и паричниот еквивалент го сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, депозитите во Народна Банка на Република Македонија ("НБРМ"), како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои подлежат на незначителен ризик од промена на нивната објективна вредност и Групата ги користи за управување со своите краткорочни обврски.

Во билансот на состојба паричните средства и паричните еквиваленти се прикажани по амортизирана вредност.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Финансиски средства за тргување

Финансиски средства за тргување се оние кои што биле стекнати главно со цел за продажба во блиска иднина, или се чуваат како дел од портфолио кое се управува заедно, со цел остварување профит на краток рок.

Финансиските средства за тргување почетно се признаваат и последователно се мерат по објективна вредност во билансот на состојба. Сите промени во објективната вредност се признаваат како дел од нето приходите од тргување во билансот на успех. Финансиските средства за тргување не се рекласификуваат после нивното иницијално признавање.

(ј) Кредити и аванси одобрени од Групата

Кредитите и авансите се недеривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не се котираат на активниот пазар и кои Групата нема намера да ги продаде веднаш или во најкраток рок.

Кога Групата е давател на лизинг во договор за лизинг со кој се пренесуваат сите случајни ризици или придобивки од сопственоста врз средството на примачот на лизингот, договорот се прикажува во позицијата кредити и аванси.

Кредитите и авансите иницијално се мерат по објективна вредност плус зголемувањето за директните трошоци од трансакцијата, а подоцна се мерат по амортизирана вредност со примена на методата на ефективната каматна стапка, освен кога Групата ќе избере да ги прикаже кредитите и авансите по објективна вредност преку билансот на успех како што е опишано во сметководствените политики (i)(vii).

(к) Вложувања

Вложувањата почетно се искажуваат по нивната објективна вредност зголемена за директните трансакциони трошоци и последователно се мерат во зависност од нивната класификација на вложувања чувани-до-достасаност, објективна вредност низ билансот на успех или расположливи-за-продажба.

(i) Вложувања чувани-до-достасаност

Вложувањата чувани-до-достасаност се недериватни средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на доспеаност кои Групата има намера и можност да ги чува до достасаност и кои не се определени по објективна вредност преку билансот на успех или не се расположливи за продажба.

Вложувањата чувани-до-достасаност се проценуваат по амортизирана вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка. Продажба или рекласификација на значителен износ на средствата чувани-до-достасаност далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите средства чувани-до-достасаност како средства расположливи-за-продажба, а Групата нема да може да класификува вложувања како чувани-до-достасаност во тековната и следните две години.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(к) Вложувања (продолжение)

(ii) Вложувања расположливи-за-продажба

Вложувања расположливи за продажба се недериватни инструменти кои не се определени во друга категорија на финансиски средства. Сопственичките хартии од вредност кои не се котираат и чија објективна вредност не може со сигурност да се определи се прикажуваат по набавна вредност. Приходот од камата се признава во билансот на успех со примена на методата на ефективна каматна стапка. Приходот од дивиденда се признава кога на Групата ќе и биде утврдено правото да се прими плаќањето. Приходите или загубите од курсни разлики за должничките хартии од вредност се признаваат во билансот на успех.

Промените во објективната вредност се евидентираат во капиталот сè додека вложувањата не се продадени или оштетени, кога износот признаен во капиталот се носи во билансот на успех.

(iii) Објективна вредност преку билансот на успех

Групата ги прикажува вложувањата по објективна вредност чија промена се признава веднаш во билансот на успех како што е опишано во сметководствените политики (i)(vii).

(л) Недвижности, постројки и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите, постројките и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Софтверот кој е интегрален со функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од опремата.

Кога деловите на недвижностите и опремата имаат различен животен век тие се третираат како посебни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите, постројките и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Групата и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите, постројките и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(л) Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата се пресметува по пропорционална метода во текот на предвидениот полезен век на траење на секој дел од недвижностите односно опремата. Амортизацијата на изнајмените средства е на покус рок од наемот и нивниот век на ползување. Не се врши амортизација на земјиштето.

Годишните стапки на амортизација врз база на нивниот век на траење се како што следи:

	2006	2005
	%	%
Згради	2,5	2,5
Мебел и опрема	10 - 25	10 - 25

Методите на амортизација, векот на траење, и неотпишаната вредност се проценуваат повторно на датумот на изготвување на финансиските извештаи.

(м) Недвижности дадени под закуп

Недвижностите дадени под закуп вклучуваат згради во сопственост на Групата кои се чуваат за да се заработуваат наемнини или за зголемување на вредноста на капиталот или за двете заедно. Групата има недвижности стекнати преку реализација на обезбедувањето по основ на кредити и побарувања.

Недвижностите дадени под закуп почетно се мерат според нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираната загуба поради оштетување.

Амортизацијата на недвижностите дадени под закуп се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот пропишан полезен век на траење, кој е приближно еднаков на полезниот век на траење на слични средства вклучени во недвижности, постројки и опрема. Вложувањата во недвижности дадени под закуп периодично се проверува заради загуби поради оштетување.

Годишните стапки на амортизација се како што следи:

	2006	2005
	%	%
Згради	2,5	2,5

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(н) Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства кои ги набавила Групата се искажани според нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување.

(ii) Последователни издатоци

Последователните издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска добивка од специфичните средства на кои се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци кога истите настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се вклучува во билансот на успех по пропорционална метода во текот на нивниот полезен век на траење. На нематеријалните средства не им се пресметува амортизација сè до нивното ставање во употреба.

Годишните стапки на амортизација се како што следи:

	2006	2005
	%	%
Софтвер	20	20
Патенти и лиценци	20	20
Останато	20	20

(њ) Загуби поради оштетување на нефинансиските средства

Нефинансиските средства на Групата, освен за одложените даночни средства, се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои ваква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загуба поради оштетување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или за единицата која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува којашто генерира парични приливи што во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради оштетување се признаваат во билансот на успех. Загубите поради оштетување се распределуваат за да се намали сметководствениот износ на останатите средства во единицата (група на единици) врз пропорционална основа.

Надоместливиот износ на дадено средство или на единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од употребната вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(њ) Оштетување на нефинансиски средства (продолжение)

Загубата поради оштетување евидентирана во претходните периоди се проценува на секој датум на изготвување на извештаите заради евентуални индикации за намалување на загубата поради оштетување или непостоење на истата. Загубата поради оштетување се ревидира доколку постои промена во проценките користени при одредување на надоместливиот износ. Загубата поради оштетување се ревидира доколку сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нетирана за амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството.

(о) Депозити, обврски по кредити и субординирани обврски

Депозитите, обврските по кредити и субординираните обврски претставуваат главен извор за финансирање на активностите на Групата.

Групата ги класифицира капиталните инструменти како финансиски обврски или сопственички инструменти во согласност со договорените услови во предметниот инструмент.

Депозитите, обврските по кредити и субординираните обврски почетно се мерат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакционите трошоци, а потоа по амортизираната вредност со примена на методата на ефективна каматна стапка, освен во случај кога Групата одлучува да ги прикаже обврските по нивната објективна вредност преку билансот на успех.

(п) Резервирања

Резервирање се признава во билансот на состојба кога Групата како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и постои веројатност дека ќе има одлив од Групата за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на паричните средства и каде што е потребно ризиците специфични за обврската.

Резервирање за покомплексните договори се признава во случај кога очекуваните користи за Групата по основ на договорот се пониски од неодминливите трошоци за да се испочитуваат обврските по основ на договорот. Резервирањето се мери по моменталната вредност на пониската ставка од очекуваниот трошок за затворање на договорот и очекуваниот нето трошок за продолжување на договорот. Пред да се воспостави резервирањето, Групата ја признава загубата за оштетување на средствата кои се во врска со таквиот договор.

(р) Бенефиции за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Групата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на македонските закони. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех кога се пресметуваат.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(p) Бенефиции за вработените (продолжение)

(ii) Краткорочни користи

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Групата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколу Групата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(iii) Останати користи за вработените

Нето обврските на Групата по основ на долгорочни *користи* за вработените, кои не се планови за пензии, претставува износот на идните бенефиции кои ќе ги стекнат вработените за возврат за нивните услуги во тековниот и претходните периоди; ваквата бенефиција се дисконтира за да се определи сегашната вредност и објективната вредност на било кои други средства во врска со неа кога се издвојуваат. Актуарските добивки или загуби се признаваат во билансот на успех во периодот кога настануваат.

(c) Акционерски капитал и резерви

(i) Приоритетни акции

Приоритетните акции, кои не се откупливи, се прикажуваат како капитал.

(ii) Откуп на сопствени акции

Кога Групата откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот. Откупените акции се класифицираат како трезорски акции и претставуваат негативна ставка во вкупниот капитал.

(iii) Трошоци за издавање акции

Дополнителните трошоци кои директно произлегуваат од издавањето на сопственички инструменти се одземаат од иницијалната вредност на инструментот.

(iv) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврска во периодот кога се објавени.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(v) Нови стандарди и толкувања кои сеуште не се усвоени

Одреден број на нови стандарди, измени на стандардите и нивни интерпретации не се стапени на сила заклучно со 31 декември 2006 година и не се применети во изготвувањето на овие консолидирани финансиски извештаи:

- IFRS 7 Финансиски инструменти: Обелоденување (важи од 1 јануари 2007 година). Стандардот налага пообемно објавување на значењето на финансиските инструменти за финансиската состојба и перформансите на друштвото, квалитативното и квантитативното презентирање на видовите и степенот на ризик. Групата смета дека потребните важни дополнителни презентации ќе бидат поврзани со нејзините цели, политики и процеси во управувањето со финансијот ризик. Групата ќе започне со примената на IFRS 7 за годишните периоди од 1 јануари 2007 година.
- IAS 1 Измена на IAS 1 Презентација на финансииските извештаи – презентирање на капиталот (важи од 1 јануари 2007 година). Како комплементарна измена која произлегува од IFRS 7 (погоре). Стандардот налага подетално прикажување на капиталот на Групата. Оваа измена бара значително пошироко објавување на структурата на капиталот на Групата. Групата ќе започне со примена на IAS 1 за годишните периоди од 1 јануари 2007 година.
- IFRS 8 Оперативни сегменти (стапува на сила од 1 јануари 2009 година). Стандардот налага сегментарно прикажување врз основа на компонентите на субјектот кои ги следи раководството во процесот на одлучување за оперативни прашања. Оперативните сегменти се компоненти на субјектот, за кои се достапни одделни финансиски информации кои редовно се вреднуваат од страна на одговорното лице за оперативни активности при донесување на одлуки околу распределбата на средствата и проценката на перформансите. Групата смета дека со новиот стандард значајно ќе се промени презентирањето на своите оперативни сегменти во консолидираните финансиски извештаи.
- IFRIC 7 Примена на преформулирање по IAS 29 Финансиско Известување во хиперинфлаторни економии (важи за годишните периоди од и по 1 март 2006 година). Толкувањето содржи упатство за начинот на преформулирање на финансиските извештаи во согласност со IAS 29 во првата година откако ќе се идентификува хиперинфлацијата во економијата на која припаѓа функционалната валута на субјектот. Толкувањето е ирелевантно за работењето на Групата бидејќи таа нема валута на хиперинфлаторна економија како своја функционална валута.
- IFRIC 8 Во рамки на IFRS 2 (важи за годишните периоди од или по 1 мај 2006 година). Толкувањето појаснува дека сметководствениот стандард IFRS 2 Плаќања кои произлегуваат од акциите се однесува на аранжмани во кои субјектот врши плаќања без или неадекватен надомест. Толкувањето е ирелевантно за работењето на Групата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(v) Нови стандарди и толкувања кои сеуште не се усвоени (продолжение)

- IFRIC 9 Повторна проценка на Вградени Деривати (важи за годишни периоди од и по 1 јуни 2006 година). Толкувањето налага дека повторната проценка дали дериватот треба да се одвои од основниот договор треба да се направи само во случај кога настапиле промени во условите на договорот со кои значајно ќе се променат паричните текови. Толкувањето е ирелевантно за работењето на Групата.
- IFRIC 10 Периодични финансиски извештаи и загуби поради оштетување (важи за годишни периоди од или по 1 ноември 2006 година). Толкувањето не дозволува повраток на загуба поради оштетување која е признаена во претходниот период во однос на гудвил, вложувања во сопственички инструменти или финансиски средства прикажани по набавна вредност. Толкувањето е ирелевантно за работењето на Групата.
- IFRIC 11 IFRS 2 – Трансакции со акции на Групата и трезорски акции (стапува на сила за годишните периоди на или по 1 март 2007 година). Толкувањето налага аранжманите за плаќања со кои субјектот добива стоки или услуги за сметка на своите сопственички инструменти да се прокнижат како платежни трансакции порамнети со капитал, без оглед на тоа како се стекнати сопственичките инструменти. Исто така обезбедува и насоки за тоа дали во таквите платежни аранжмани во кои добавувачите на стоки или услуги за другиот субјект се стекнуваат со сопственички инструменти од неговата мајка -фирма, треба да бидат прокнижени како трансакции порамнети со пари или порамнети со капитал во финансиските извештаи на субјектот. Толкувањето е ирелевантно за работењето на Групата.
- IFRIC 12 Услуги во концесиони аранжмани (стапува на сила од 1 јануари 2008 година). Толкувањето содржи упатство за претпријатијата од приватниот сектор за некои прашања околу признавањата и проценките кои се јауваат во книжењето на услугите во концесиони аранжмани. Толкувањето е ирелевантно за работењето на Групата.

(г) Споредбени податоци

За посоодветна презентација на трансакциите класификацијата на поедини ставки во тековната година се разликуваат од минатата година. Заради тоа каде што беше неопходно, споредбените податоци се променети за да се усогласат со презентацијата во тековната година.

4. Управување со финансиски ризик

(а) Вовед

Групата е изложена на следните ризици од употребата на финансиските инструменти:

- Кредитен ризик
- Ризик на ликвидност
- Пазарен ризик

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Групата на секој од горе наведените ризици и целите, политиките и процедурите на Групата за мерење и управување со ризикот.

Рамка за управување со ризик

Управниот одбор има целосна одговорност за воспоставувањето и превидите околу рамката за управување со ризикот на Групата. Управниот Одбор формираше одбор за управување со средствата и обврските на Групата (ALCO), одбор за кредитни ризици, кои се одговорни за развојот и следењето на политиките за управување со ризикот на Групата во нивните специфични области. Сите одбори редовно изготвуваат извештаи за своите активности за потребите на Управниот одбор.

Политиките за управување со ризикот на Групата се изготвени со цел да се идентификуваат и анализираат ризиците со кои се соочува Групата, да се определат механизми за ограничување и контрола на ризиците, следење на ризиците и приближувањето до лимитите. Политиките и системите за управување со ризикот се проверуваат редовно со цел да ги следат промените во пазарните услови, како и продуктите и услугите кои се нудат. Преку своите стандарди и процедури за обука и управување, Групата настојува да развие дисциплинирана и конструктивна контролна рамка во која сите вработени ја разбираат својата улога и обврска.

Одборот за ревизија на Групата е одговорен за следење на усогласеноста со политиките и процедурите за управување со ризик и за проверување на адекватноста на рамката за управување со ризик во однос на ризиците со кои се соочува Групата. Во обавување на оваа функција Одборот за ревизија е помогнат од Внатрешната ревизија. Внатрешната ревизија врши редовни и повремени проверки на контролата и процедурите за управување со ризик а за резултатите од таа проверка го известува Одборот за ревизија.

(б) Кредитен ризик

Кредитниот ризик е ризик од финансиска загуба за Групата во случај кога комитентот или договорната страна поврзана со финансискиот инструмент не ги исполни своите договорни обврски, и во принцип произлегува од кредити и аванси кои Групата ги одобрува на комитентите, и од вложувањата во хартии од вредност. За потребите на известувањето за управувањето со ризик Групата ги разгледува и консолидира сите елементи на изложеност на кредитен ризик (како што е ризикот од неплаќање на должникот, ризик на земјата и ризик на секторот).

Кредитниот ризик кој произлегува од хартиите од вредност за тргување се следи и управува посебно, но се прикажува како компонента на пазарниот ризик.

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(б) Кредитен ризик (продолжение)

Концентрацијата на кредитен ризик (билансна или вонбилансна) која произлегува од финансиските инструменти, постои за група на клиенти кога тие имаат слични економски карактеристики, кои би предизвикале промените во економските и други околности подеднакво да влијаат врз нивните способности за исполнување на договорните обврски. Групата нема значителна концентрација на кредитниот ризик по поодделен клиент.

Најзначајните концентрации на кредитен ризик се по локација и тип на клиент за кредитите и авансите одобрени од Групата, превземените обврски за кредитирање и издадените гаранции.

Максималната изложеност на кредитниот ризик е презентирана преку сегашната вредност на финансиските средства во билансот на состојба.

Политика на Групата е да бара соодветно обезбедување од одредени клиенти пред да бидат префрлени средствата од одобрените кредити. Гаранциите и акредитивите се исто така предмет на строга кредитна проценка пред да бидат одобрени.

Обезбедувањето за кредитите, гаранциите и акредитивите вообичаено е во форма на парични средства, банкарски гаранции и гаранции од Групата и од првокласни компании, недвижен имот, залихи или друга сопственост.

Географска концентрација на средствата, обврските и вонбилансните ставки

	Вкупно средства	Вкупно обврски	Потенци- јални обврски
Состојба на 31 декември 2006			
Република Македонија	25.673.323	20.614.708	4.883.804
Земји членки на ЕУ	2.224.283	4.856.680	555
Земји во Европа кои не се членки на ЕУ	938.862	734.630	57.406
Други земји	84.716	131.539	86
	28.921.184	26.337.557	4.941.851
Состојба на 31 декември 2005			
Република Македонија	17.238.697	15.000.076	3.289.406
Земји членки на ЕУ	4.046.958	4.373.895	-
Земји во Европа кои не се членки на ЕУ	618.493	46.543	-
Други земји	23.676	-	-
	21.927.824	19.420.514	3.289.406

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(в) Ризик од ликвидност

Ризикот на ликвидноста се појавува при севкупното финансирање на активностите на Групата и во управувањето со позициите. Тој го вклучува ризикот од неможност да се обезбедат средства со соодветен рок на доспевање и каматни стапки и ризикот од неможност да се ликвидира одредено средство по разумна цена и во соодветен временски период.

Управување со ризик од ликвидност

Групата има пристап до различни извори за финансирање. Средствата се обезбедуваат преку широк спектар на инструменти вклучувајќи депозити, обврски за кредити и акционерски капитал. Ова ја зголемува флексибилноста за финансирање, ја ограничува зависноста од поединечни извори на финансирање и ги намалува трошоците. Групата тежнее да одржува рамнотежа меѓу континуитетот во финансирањето и флексибилноста преку употреба на обврски со различен период на достасување. Групата континуирано го проценува ризикот на ликвидност со идентификување и следење на промените во финансирањето кои се потребни за исполнување на целите на работењето поставени во стратегијата на Групата. Паричните средства и паричните еквиваленти, краткорочните пласмани кај странски банки и благаничките записи претставуваат 38,03% (2005: 36,43%) од вкупната актива на Групата.

Анализата на вкупните средства и обврски на Групата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е прикажана подолу:

Состојба на 31 декември 2006	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	над 5 години	Вкупно
Актива						
Парични средства и депозити кај НБРМ	3.659.213	-	-	-	-	3.659.213
Благајнички записи и државни записи	3.454.658	871.038	630.817	-	-	4.956.513
Финансиски инструменти за тргување	44.156	1.584	45.419	-	-	91.159
Пласмани во, и кредити на други банки	2.337.607	15.340	329.409	272.796	11.551	2.966.703
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	1.298.861	1.407.518	5.894.743	5.916.695	1.189.514	15.707.331
Останата актива	73.289	-	280.906	-	-	354.195
Останати вложувања	16.581	-	203.844	641.033	283.822	1.145.280
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	40.790	40.790
	10.884.365	2.295.480	7.385.138	6.830.524	1.525.677	28.921.184
Обврски						
Депозити на банки и други финансиски организации	532.482	424.718	632.341	17.342	-	1.606.883
Депозити на други клиенти	10.061.770	5.107.193	2.521.474	562.370	293.488	18.546.295
Обврски по кредити	40.799	430.581	1.133.796	3.819.112	221.166	5.645.454
Субординирани обврски	-	-	-	-	314.075	314.075
Останати обврски	177.966	-	-	-	-	177.966
Обврски за данок од добивка	25.627	-	-	-	-	25.627
Одложени обврски за данок	21.257	-	-	-	-	21.257
	10.859.901	5.962.492	4.287.611	4.398.824	828.729	26.337.557
Рочна неусогласеност	24.464	(3.667.012)	3.097.527	2.431.700	696.948	2.583.627

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(в) Ризик од ликвидност (продолжение)

Состојба на 31 декември 2005	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	над 5 години	Вкупно
Актива						
Парични средства и депозити кај НБРМ	1.623.121	-	-	664.805	-	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	2.311.027	75.105	84.527	-	-	2.470.659
Пласмани во, и кредити на други банки	3.632.747	156.946	353.678	34.861	18.143	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	992.943	924.473	4.125.825	4.982.178	633.810	11.659.229
Останата актива	44.621	7.827	244.694	-	-	297.142
Останати вложувања	11.287	-	101.760	441.702	433.116	987.865
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	28.628	28.628
	8.615.746	1.164.351	4.910.484	6.123.546	1.113.697	21.927.824
Обврски						
Депозити на банки и други финансиски организации	437.892	24.000	30.724	-	-	492.616
Депозити на други клиенти	7.686.788	887.048	3.742.813	187.136	242.031	12.745.816
Обврски по кредити	99.985	239.566	1.004.889	4.289.486	403.580	6.037.506
Останати обврски	105.203	-	-	-	-	105.203
Обврски за данок од добивка	-	19.296	-	-	-	19.296
Одложени обврски за данок	20.077	-	-	-	-	20.077
	8.349.972	1.169.910	4.778.426	4.476.622	645.611	19.420.541
Рочна неусогласеност	265.774	(5.559)	132.058	1.646.924	468.086	2.507.283

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(г) Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризик од промена на пазарните цени, како што се каматната стапка, цената на капиталот, девизниот курс и кредитните маржи (не се поврзани со промените во кредитната способност на должникот/издавачот) кои можат да влијаат врз добивката на Групата и врз вредноста на финансиските инструменти кои ги поседува. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик преку прифатливи параметри и оптимален поврат.

(и) Каматен ризик

Групата е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства (вклучувајќи ги и вложувањата) и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Групата е исто така изложена на основниот ризик кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки, како што се на пример каматната стапка на штедните влогови на населението, ЛИБОР и и различни видови на камати.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловните стратегии на Групата.

Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на реагирање на сензитивноста на Групата на промените на каматните стапки. Генерално, Групата е осетлива на промените во средствата бидејќи за најголемиот дел на каматоносните средства и обврски Групата го задржува правото за истовремено менување на каматните стапки, како во активата така и во пасивата.

Во услови кога се намалуваат каматните стапки, ќе се намалат и каматните маргини како резултат на тоа што каматните стапки на обврските ќе се намалат со понизок процент во споредба со каматните стапки на средствата. Како и да е, крајниот ефект ќе зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, опкружувањето и стапката на инфлација.

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

Анализата на вкупните средства и обврски на Групата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до следниот датум на кој може да се променат каматните стапки е прикажана подолу:

Состојба на 31 декември 2006	до 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	над 5 години	Некама- тоносни	Вкупно
Актива							
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија	1.356.407	-	-	-	-	2.302.806	3.659.213
Благајнички записи и државни записи	3.428.250	863.567	630.817	-	-	33.879	4.956.513
Финансиски инструменти за тргување	44.156	-	45.419	-	-	1.584	91.159
Пласмани во, и кредити на други банки	2.336.806	13.848	326.285	262.905	11.551	15.308	2.966.703
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	4.424.256	3.235.668	3.769.906	2.486.713	1.137.203	653.585	15.707.331
Други вложувања	-	-	203.813	565.439	257.189	118.839	1.145.280
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	-	40.790	40.790
	11.589.875	4.113.083	4.976.240	3.315.057	1.405.943	3.166.791	28.566.989
Обврски							
Депозити на банки и други финансиски организации	270.762	416.370	632.341	17.342	-	270.068	1.606.883
Депозити на други клиенти	9.790.210	5.043.437	2.521.474	562.370	293.488	335.316	18.546.295
Обврски по кредити	1.391.766	3.523.497	293.736	323.194	44.426	68.835	5.645.454
Субординирани обврски	-	314.075	-	-	-	-	314.075
	11.452.738	9.297.379	3.447.551	902.906	337.914	674.219	26.112.707
Нето каматен ризик 2006	137.137	(5.184.296)	1.528.689	2.412.151	1.068.029	2.492.572	2.454.282

4. Управување со фианнсиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

Состојба на 31 декември 2005	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Некама- тоносни	Вкупно
Актива							
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија	578.132	-	-	-	-	1.709.794	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	2.311.027	75.105	84.527	-	-	-	2.470.659
Пласмани во, и кредити на други банки	3.628.228	157.103	353.365	34.861	18.143	4.675	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	578.455	3.803.869	3.524.384	2.789.982	606.516	356.023	11.659.229
Други вложувања	11.287	-	101.760	441.702	409.252	23.864	987.865
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	-	-	-	28.628	28.628
	7.107.129	4.036.077	4.064.036	3.266.545	1.033.911	2.122.984	21.630.682
Обврски							
Депозити од банки и други финансиски организации	321.907	24.000	30.724	-	-	115.985	492.616
Депозити на други клиенти	7.451.695	1.806.399	2.823.462	187.136	242.031	235.093	12.745.816
Обврски по кредити	188.433	2,293,254	1.125.830	2.139.820	232.397	57.772	6.037.506
	7.962.035	4.123.653	3.980.016	2.326.956	474.428	408.850	19.275.938
Нето каматен ризик 2005	(854.906)	(87.576)	84.020	939.589	559.483	1.714.134	2.354.744

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(ii) Валутен ризик

Групата се изложува на валутен ризик преку трансакциите во странска валута. Групата е убедена дека нето изложеноста се одржува на задоволително ниво преку купување и продажба на девизи заради надоместување на краткорочни отстапувања.

Состојба на 31 декември 2006

	ЕУР	УСД	МКД	Останати	Вкупно
Монетарни средства					
Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија	1.881.009	165.184	1.178.978	434.042	3.659.213
Благајнички записи и државни записи	-	-	4.956.513	-	4.956.513
Финансиски инструменти за тргување	-	-	91.159	-	91.159
Пасмани во, и кредити на други банки	1.633.456	1.332.447	800	-	2.966.703
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	10.39.177	35.998	4.875.271	401.885	15.707.331
Останата актива	2.265	2.310	325.633	987	354.195
Останати вложувања	918.676	1	226.603	-	1.145.280
Вложувања во придружени претпријатија	-	-	40.790	-	40.790
	14.852.583	1.535.940	11.695.747	836.914	28.921.184
Монетарни обврски					
Депозити на банки и други финансиски организации	889.309	54.571	558.839	104.164	1.606.883
Депозити на други клиенти	9.584.771	1.498.614	7.324.659	138.251	18.546.295
Обврски по кредити	5.418.067	94.330	23.421	109.636	5.645.454
Субординирани обврски	-	-	-	314.075	314.075
Останати обврски	5.917	466	171.489	94	177.966
Обврски за данок од добивка	-	-	25.627	-	25.627
Обврски за данок од добивка	-	-	21.257	-	21.257
	15.898.064	1.647.981	8.125.292	666.220	26.337.557
Нето позиција	(1.045.481)	(112.041)	3.570.455	170.694	2.583.627

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(ii) Валутен ризик

Состојба на 31 декември 2005

	ЕУР	УСД	МКД	Останати	Вкупно
Монетарни средства					
Парични средства и депозити кај					
Народна Банка на Република Македонија	1.215.589	93.109	715.491	263.737	2.287.926
Благајнички записи и државни записи	-	-	2.470.659	-	2.470.659
Пласмани во, и кредити на други банки	3.159.816	1.012.075	24.484	-	4.196.375
Кредити и аванси дадени на клиенти останати	7.375.200	72.676	4.211.353	-	11.659.229
Останати средства	8.155	5	288.982	-	297.142
Останати вложувања	918.054	-	69.811	-	987.865
Вложувања во придружени претпријатија	28.628	-	-	-	28.628
	12.705.442	1.177.865	7.780.780	263.737	21.927.824
Монетарни обврски					
Депозити на банки и други финансиски организации	121.758	56.508	304.331	10.019	492.616
Депозити на други клиенти	6.903.656	1.094.674	4.641.117	106.369	12.745.816
Обврски по кредити	5.771.993	116.812	148.701	-	6.037.506
Останати обврски	2.281	-	102.880	42	105.203
Обврски за данок од добовка	-	-	19.296	-	19.296
Одложени обврски за данок	-	-	20.077	-	20.077
	12.799.688	1.267.994	5.236.402	116.430	19.420.514
Нето позиција	(94.246)	(90129)	2.544.378	147.307	2.507.310

(iii) Ризик од цената на капиталот

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае врз објективната вредност на вложувањата во акции и останати инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или индексот на цените на капиталот. Примарната изложеност на цената на капиталот произлегува од сопственички вложувања со кои не се тргува. Групата има вакви вложувања, а кои се предмет на ризикот од промената на цената на капиталот.

Групата управува со ризикот од промена на цената на капиталот преку одржување на диверзифицирано портфолио на вложувања во акции.

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(iv) Објективна вредност

Објективната вредност претставува износ за кој средствата можат да се заменат или обврските да се подмират по пазарни услови. Објективната вредност се базира на проценка од страна на раководството според профилот на средствата и обврските.

Следнава табела ја прикажува набавната вредност и објективната вредност на финансиските средства и обврски кои во билансот на состојба не се прикажани по објективна вредност.

	Набавна вредност		Објективна вредност	
	2006	2005	2006	2005
Финансиски средства				
Пласмани во и кредити на други банки	2.966.703	4.196.375	2.966.703	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	15.707.331	11.659.229	17.948.051	12.767.458
Финансиски обврски				
Депозити на банки и други финансиски организации	1.610.137	492.616	1.610.137	492.616
Депозити на други клиенти	18.542.382	12.745.816	18.542.382	12.745.816
Обврски по кредити	5.645.454	6.037.506	5.645.454	6.037.506

Пласмани во и кредити на други банки

Пласманите во, и кредитите на други банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите и депозитите орочени прекуноќ е иста со нивната книговодствена вредност поради нивната краткорочност.

Кредити и аванси дадени на останати клиенти

Кредитите и авансите дадени на останати клиенти се прикажани по амортизирана вредност намалени за посебната резерва поради оштетување. Објективната вредност на кредитите и авансите со флукуирачка каматна стапка е приближна на нивната набавна вредност. Проценетата објективна вредност на кредитите и авансите со фиксна каматна стапка претставува дисконтиран износ од проценетите идни парични текови кои се очекува да се примат. Со цел да се утврди објективната вредност проценетите идни парични текови се дисконтираат користејќи ги каматните стапки кои преовладуваат на денот на изготвување на билансот на состојба. Објективната вредност ги опфаќа очекуваните идни загуби, додека амортизираната вредност и оштетувањето ги содржат само настанатите загуби на денот на изготвување на билансот на состојба.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства кои ги вклучуваат паричните средства и паричните еквиваленти поради нивната природа и краткорочен карактер се смета дека е апроксимативна на нивната книговодствена вредност.

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(iv) Објективна вредност

Депозити и обврски по кредити

Проценетата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување.

Објективната вредност на орочените депозити со варијабилни каматни стапки е нивната книговодствена вредност на денот на изготвување на билансот на состојба.

Обврските по кредити имаат главно варијабилни каматни стапки и поради променливоста на каматните стапки, книговодствената вредност не е материјално различна од нивната објективна вредност.

(д) Употерба на проценки и мислења

Групата прави проценки и претпоставки кои влијаат врз презентираниите износи на активата и обврските во текот на наредната година. Проценките и мислењата се прават во континуитет и се базираат врз минати искуства и други фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идните настани кои можат да се очекуваат под тие услови.

Овие податоци се замена за коментарите во врска со управувањето со финансиски ризик. (види белешка 4).

(ii) Клучни фактори за несигурност во проценката

Загуби од оштетување по основ на кредити и аванси

Групата го разгледува кредитното портфолио заради проценка на загубите поради оштетување на месечна основа. При одлучувањето дали загубата од оштетување треба да се внесе во билансот на успех Групата прави проценка дали постои очевиден податок кој укажува дека има мерливо опаѓање во предвидените идни парични текови од кредитното портфолио пред да се идентификува ваквото опаѓање кај некој поединечен кредит во тоа портфолио. Ваквиот доказ може да опфаќа видливи податоци кои укажуваат на постоење на неповолни промени во платежната состојба на должниците во групата, или националните односно локалните економски услови кои се поврзани со ненаплатата на побарувањата на Групата. Групата ги користи проценките базирани врз минати искуства за средствата чии карактеристики на кредитниот ризик и објективните докази за оштетување се слични со оние во портфолиото.

Оштетување на вложувања во акции расположливи за продажба

Групата одредува дека постои оштетување на вложувањата во акции расположливи за продажба во случај кога објективната вредност значително или континуирано опаѓа под набавната вредност. Одредувањето што е значително односно што е континуирано базира на проценка. Притоа, меѓу останатите фактори Групата ја проценува номиналната променливост на цената на акцијата. Освен тоа оштетувањето може да биде соодветно во случај кога постои доказ за влошеност на финансиската состојба на инвеститорот, перформансите на секторот, промените во технологијата и оперативните и финансиските парични текови.

4. Управување со финансиски ризик (продолжение)

(д) Употреба на проценки и мислења

(i) Клучни фактори за несигурност во проценката

Оштетување на стекнати средства

Процесот на пресметување на загуба од оштетување бара од раководството да направи важни и комплексни проценки за проектираниот период на продажба на стекнатите средства во замена на сомнителни и спорни побарувања, нивната проценета нето продажна вредност и соодветната дисконтна стапка по која ќе се дисконтираат очекуваните приливи од продажбата на одредени делови од стекнатиот имот до сегашната нето вредност.

Раководството на Групата е уверено дека стекнатите средства ќе бидат продадени во разумен рок без загуба. Во спротивно ќе се прават корекции во текот на наредните периоди доколку пазарните случувања укажуваат дека таквите корекции се прикладни.

(ii) Критични сметководствени оценки во примената на сметководствените политики на Групата

Критичните сметководствени оценки кои се прават во примената на сметководствените политики на Групата опфаќаат:

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Групата овозможуваат средствата и обврските да се распределат во различни сметководствени категории во одредени ситуации:

- При класификацијата на финансиските средства “за тргување”, Групата одлучи дека е задоволен описот на финансиски средства кои се чуваат со цел да се продадат како што стои во сметководствената политика к.
- Во определбата на финансиски средства и обврски по објективна вредност преку билансот на успех, Групата оцени дека е исполнет еден од критериумите за таквата распределба опишана во сметководствената политика и(vii).
- При класификација на финансиски средства кои се чуваат до доспевање Групата одреди дека има намера и способност да ги чува средствата до нивната дата на доспевање како што налага сметководствената политика м(i).

5. Нето приходи од камати

	2006	2005
Приходи од камати		
Население	405.554	304.856
Претпријатија	1.275.458	953.016
Домашни банки и други финансиски организации	36.569	19.906
Странски банки	123.114	115.213
	1.840.695	1.392.991
Расходи од камати		
Население	173.966	101.404
Претпријатија	207.948	167.110
Домашни банки	19.860	20.563
Странски банки	253.020	166.713
	654.794	455.790
Нето приходи од камати	1.185.901	937.201

6. Нето приходи од провизии и надомести

	2006	2005
Приходи од провизии и надомести		
Население	74.242	85.146
Претпријатија	340.062	311.996
Банки	27.611	9.779
Останато	16.355	10.474
	458.270	417.395
Расходи од провизии и надомести		
Други финансиски организации	18.611	15.994
Банки	58.575	56.897
Останато	1.087	771
	78.273	73.662
Нето приходи од провизии и надомести	379.997	343.733

7. Приходи од дивиденди

	2006	2005
Вложувања во хартии од вредност	4.172	3.664
	4.172	3.664

8. Нето приходи од тргување

	2006	2005
Нето (расходи)/приходи од тргување	(159)	25.354
Приходи од камата од средства за тргување	1.405	-
	1.246	25.354

9. Нето приходи од курсни разлики

	2006	2005
Позитивни курсни разлики	1.195.894	1.142.644
Негативни курсни разлики	(1.060.009)	(1.023.565)
	135.885	119.079

10. Останати приходи од дејноста

	2006	2005
Приходи од наемнини	8.942	8.955
Капитална добивка	4.436	130
Наплатени отпишани побарувања	26.469	1.450
Неисплатен дел од награди за вработени	5.787	-
Нето приходи од продажба на средства расположливи за продажба	12.773	8.475
Останато	14.480	8.341
	72.887	27.351

11. Останати расходи од дејноста

	2006	2005
Трошоци за вработените (белешка 12)	397.954	345.296
Административни и маркетинг трошоци	182.778	103.472
Премии за осигурување на депозити	47.840	32.230
Премии за осигурување на средства	15.631	17.472
Амортизација на недвижности, постројки и опрема	66.441	60.855
Амортизација на нематеријални средства	8.657	6.695
Амортизација на недвижности дадени под закуп	1.659	1.659
Актуарски пресметки за отпремнини	7.713	4.568
Загуба поради оштетување на средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	8.910	11.869
Расходи по судско извршување	164	19.309
Трошоци за кирии	37.357	25.495
Останато	32.119	52.624
	807.223	681.544

12. Трошоци за вработените

	2006	2005
Плати	178.341	149.771
Даноци и придонеси	133.770	112.980
Надоместоци за храна и превоз	16.555	13.635
Регрес за годишен одмор	4.580	3.683
Награда за членови на Управен одбор, Работоводен орган и вработени	60.700	61.780
Останато	4.008	3.447
	397.954	345.296

Просечниот број на вработени во 2006 година е 408 (2005: 325).

13. Нето загуби поради оштетување

	2006	2005
Посебна резерва за:		
Пласмани во, и кредити на други банки (белешка 18)	(592)	811
Кредити и аванси дадени на комитенти (белешка 19)	431.359	325.685
Останата актива (белешка 20)	2.896	-
Вложувања	1.520	-
Потенцијални и преземени обврски (белешка 31)	28.333	9.361
	463.516	335.857

14. Данок на добивка

Признаен во билансот на состојба	2006	2005
Расходи за тековен данок		
За тековна година	80.702	54.483
Вкупно	80.702	54.483

Усогласување на применетата даночна стапка

	2006	2006	2005	2005
Добивка пред оданочување		506.525		422.467
Данок на добивка	15,0%	75.978	15,0%	63.370
Расходи непризнаени за даночни цели	6,5%	33.229	3,1%	13.091
Даночно ослободени приходи	(2,2%)	(11.301)	(2,0%)	(8.570)
Даночни ослободувања	(3,4%)	(17.204)	(3,2%)	(13.408)
	15,9%	80.702	12,9%	54.483

14. Данок на добивка

Данок на добивка признаен директно во капиталот

	2006	2005
Финансиски средства расположливи за продажба	1.180	16.294
	1.180	16.294

Управата за јавни приходи е надлежна да врши целосна даночна контрола за годината којашто завршува на 31 декември 2006.

Обврските на Групата за данок на добивка се базираат на даночните извештаи кои тоа ги поднесува на даночната контрола, а истите се сметаат за финализирани после извршена контрола од централните даночни власти или по истек на 5 години од годината кога биле поднесени.

Раководството на Групата не е запознаено со настани кои би предизвикале потенцијални обврски по овој основ.

15. Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија

	2006	2005
Тековна сметка кај НБРМ	853.763	483.789
Парични средства во благајна	1.130.143	522.837
Тековни сметки кај домашни банки	20.532	38.334
Тековни сметки кај странски банки	596.264	578.132
Останати краткорочни високо ликвидни вложувања	1.595	29
Вклучено во парични еквиваленти (белешка 36)	2.602.297	1.623.121
Ограничени сметки	1.481	-
Задолжителна резерва во девизи кај НБРМ	1.055.435	664.805
	3.659.213	2.287.926

Групата е должна да држи задолжителна резерва во денари и девизи кај Народна Банка на Република Македонија ("НБРМ").

Задолжителната резерва во денари во износ од МКД 760.143 илјади на ден 31 декември 2006 година претставува 10% од просечната месечна состојба на депозитите по видување, орочените депозити до 3 месеци и на депозитите орочени на 3 и повеќе месеци. Каматната стапка на средствата издвоени за задолжителна резерва во денари изнесува 2 % (2005: 2%). Средствата за задолжителна резерва се чуваат на тековната сметка кај НБРМ и во благајната.

15. Парични средства и депозити кај Народна Банка на Република Македонија (продолжение)

Задолжителната резерва во девизи на ден 31 декември 2006 година претставува 10 % од просечните дневни состојби на сметките искажани во евра со примена на средниот курс на НБРМ кој важи на последниот ден на пресметката. На издвоените средства за задолжителна резерва во девизи Групата не добива камата. Банките се должни износот на пресметаната задолжителна резерва да го трансферираат во евра на сметката на Народна Банка кај Deutsche Bundesbank Frankfurt.

Ограничените сметки претставуваат издвоени средства по отворени акредитиви за сметка на коминтентите на Групата.

16. Благајнички записи и државни записи

	2006	2005
Благајнички записи	3.289.001	2.210.567
Државни записи до 90 дена	1.032.429	175.565
Вклучено во парични средства и парични еквиваленти (белешка 36)	4.321.430	2.386.132
Државни записи над 90 дена чувани до доспевање	635.083	84.527
	4.956.513	2.470.659

Благајничките записи се должнички хартии од вредност издадени од НБРМ со рок на доспевање од 28 дена. Групата добива ефективна каматна стапка од 5,52% - 5,92% (2005: 8,20% - 10%) на годишно ниво. Во вкупниот износ на балајничките записи е содржана камата во износ МКД 7.471 илјади (2005: МКД 7.095 илјади).

Државните записи со рок на доспевање до 90 дена и над 90 дена се со каматна стапка од 5,99% - 8,80% (2005: 8,19% - 11,90%) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државните записи е содржана камата во износ од МКД 26.408 илјади (2005: 3.152 илјади).

17. Финансиски средства за тргување

	2006	2005
Државни записи	46.587	-
Државни обврзници	44.572	-
	91.159	-

Државните записи се со рок на доспевање од 90 дена до 1 година и со каматна стапка од 9% (2005: нема) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државите записи наменети за тргување содржана е камата во износ од МКД 1.169 илјади (2005: нема).

Државните обврзници се со рок на доспевање до 1 месец и со каматна стапка од 9% (2005: нема) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државните обврзници наменети за тргување е содржана камата во износ од МКД 415 илјади (2005: нема).

18. Пласмани во и кредити на други банки

	2006	2005
Кредити на други банки и финансиски институции	299.615	85.497
Пласмани во странски банки	2.631.617	4.112.703
Пласмани во домашни банки	36.704	-
	2.967.936	4.198.200
Посебна резерва	(1.233)	(1.825)
Пласмани во, и кредити на други банки		
намалени за посебната резерва	2.966.703	4.196.375

Движење на посебната резерва на пласмани во, и кредити на банки

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	1.825	1.014
Нето (намалување)/зголемување на посебна резерва (белешка 13)	(592)	811
Состојба на 31 декември	1.233	1.825

Дадените кредити на други банки и финансиски институции се со каматна стапка од 5,7% - 8,75% (2005: 7% - 9%) на годишно ниво. Пласманите во странски банки се со каматна стапка од 3% - 5,52% (2005: 2,05% - 4,4%) на годишно ниво, а во домашни банки се со камата од 3,66% (2005: 7% - 9,5%) на годишно ниво.

На 31 декември 2006 година дел од пласманите во странски банки во износ од МКД 246.026 илјади (2005: МКД 413.721 илјади) претставуваат депозит во LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt како обезбедување по кредити земени од истата банка (види белешка 28).

19. Кредити и аванси дадени на останати клиенти

	Краткорочни		Долгорочни	
	2006	2005	2006	2005
Население	717.632	401.975	4.041.462	2.468.323
Претпријатија	5.020.516	3.647.353	7.655.390	6.486.678
Јавен сектор	43.822	-	-	-
	5.781.970	4.049.328	11.696.852	8.955.001
Посебна резерва	(704.016)	(530.704)	(1.067.475)	(814.396)
Тековна достасаност	3.523.168	2.462.991	(3.523.168)	(2.462.991)
Кредити и аванси намалени за посебната резерва	8.601.122	5.981.615	7.106.209	5.677.614

Каматната стапка на кредитите се движи од 2,6% - 25,4% (2005: 2,6%-25,4%) на годишно ниво.

Движење на посебната резерва на кредити и аванси дадени на останати клиенти

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	1.345.100	1.019.415
Нето зголемување на посебната резерва (белешка 13)	431.359	325.685
Отпишување	(4.968)	-
Состојба на 31 декември	1.771.491	1.345.100

Концентрација на кредитниот ризик според сектори:

	2006		2005	
		%		%
Трговија	4.475.227	25,6	5.170.427	39,7
Индустрија	3.879.126	22,19	3.367.253	25,9
Земјоделство и шумарство	777.097	4,45	194.371	1,5
Градежништво	741.389	4,24	547.873	4,2
Население	4.831.253	27,65	2.875.217	22,1
Останати	2.774.730	15,87	849.188	6,6
Посебна резерва	(1.771.491)		(1.345.100)	
	15.707.331	100%	11.659.229	100%

19. Кредити и аванси дадени на останати клиенти (продолжение)**Географска концентрација на ризикот по основ на дадени кредити:**

	2006	%	2005	%
Република Македонија	15.707.331	100	11.659.229	100

20. Останата актива

	2006	2005
Средства добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања	280.908	259.636
Аванси	12.804	7.567
Останато	63.379	29.939
Посебна резерва	(2.896)	-
Останата актива намалена за посебната резерва	354.195	297.142

Движење на посебната резерва за останатата актива

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	-	-
Зголемување на посебната резерва (белешка 13)	2.896	-
Состојба на 31 декември	2.896	-

Средствата добиени во замена за сомнителни и спорни побарувања се состојат од деловни простории, станови и опрема кои не се користат за редовното работење на Групата.

Пазарот во Република Македонија за некои видови на обезбедување е во почетна фаза. Раководството направи проценка за очекуваниот износ на наплатата, намален за трошоците од реализацијата, врз основ на многу фактори, вклучувајќи и проценка од независен проценител. Сепак фактичкиот износ од реализација на наплатата може да се разликува од предвидувањата.

21. Други вложувања

	2006	2005
Хартии од вредност расположливи за продажба		
Државни обврзници	966.056	904.993
Државни записи	76.966	-
Акции во банки и други финансиски организации:		
Комерцијална Банка А.Д. - Скопје	54.292	32.507
Табак осигурување А.Д. - Скопје	4.590	4.679
Македонска берза на долгорочни хартии од вредност	4.250	2.975
Централен депозитар за хартии од вредност	3.310	3.902
Клириншка куќа	10.110	9.870
Пазар на пари и краткорочни хартии од вредност	-	420
S.W.I.F.T.	596	596
MasterCard	1	-
Претпријатија:		
Алкалоид Скопје	-	4.325
Европа Скопје	-	1.307
Макпетрол Скопје	-	360
Топлификација	24.973	21.799
Пивара Прилеп	136	132
	1.145.280	987.865

Движење на посебната резерва за вложувања:

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	987.865	536.766
Зголемување	475.231	407.011
Промени во објективната вредност	12.442	108.636
Продажба	(330.258)	(64.548)
Состојба на 31 декември	1.145.280	987.865

Државните обврзници расположливи за продажба се со следниве карактеристики:

- обврзници издадени од државата за заробено девизно штедење во износ од МКД 252.367 илјади (2005: МКД 229.013 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 20 полугодишни рати на 1 април и 1 октомври, почнувајќи од 1 април 2002 година до 1 октомври 2011 година;
- обврзници за денационализација (01) во износ од МКД 2.102 илјади (2005: МКД 2.366 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 20 полугодишни рати на 1 април и 1 октомври, почнувајќи од 1 април 2002 година до 1 октомври 2011 година;
- обврзници за денационализација (02) во износ од МКД 153.967 илјади (2005: МКД 170.828 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2004 година до 1 јуни 2013 година;
- обврзници за денационализација (03) во износ од МКД 191.715 илјади (2005: МКД 210.401 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2005 година до 1 јуни 2014 година;
- обврзници за денационализација (04) во износ од МКД 266.129 илјади (2005: МКД 246.439 илјади) и со каматна стапка од 2% (2005: 2%) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, започнувајќи од 1 јуни 2006 година до 1 јуни 2015 година;

21. Останати вложувања (продолжение)

- обврзници за денационализација (05) во износ од МКД 51.800 илјади (2005: нема) и со каматна стапка од 2% (2005: нема) годишно. Главнината се отплатува во 10 еднакви годишни рати на 1 јуни, почнувајќи од 1 јуни 2007 година до 1 јуни 2016 година;
- континуирани долгорочни обврзници во износ од МКД 34.857 илјади (2005: МКД 34.660 илјади) и со каматна стапка од 9% (2005: 9%) годишно купонска камата. Каматата се отплатува во годишни рати на две години, а главницата на крајот на втората година. Каматата се отплатува во две рати на 3 мај 2006 година и 3 мај 2007 година, а главнината достасува еднократно на 3 мај 2007 година.

Вкупната каматата за обврзниците за старо девизно штедење, денационализација и континуираните долгорочни обврзници е во износ МКД 13.119 илјади (2005: МКД 11.287 илјади).

Државните записи се со рок на доспевање од 90 дена до 1 година и имаат каматна стапка 8,79% (2005: нема) на годишно ниво. Во вкупниот износ на државните записи содржана е камата во износ од МКД 3.462 илјади (2005: нема).

22. Недвижности дадени под закуп

Вредноста на недвижностите на Групата дадени под закуп и соодветната амортизација се прикажани подолу:

	2006	2005
Набавна вредност		
Состојба на 1 јануари	66.369	66.369
Состојба на 31 декември	66.369	66.369
Амортизација		
Состојба на 1 јануари	11.761	10.101
Амортизација за годината	1.659	1.660
Состојба на 31 декември	13.420	11.761
Неотпишана вредност на 31 декември	52.949	54.608

23. Вложувања во придружени претпријатија

	2006	2005
Нов Пензиски Фонд	40.790	28.628
	40.790	28.628

Вложувања на Групата во придружени претпријатија:

		Учество во %	
	Земја	2006	2005
Нов Пензиски Фонд А.Д. – Скопје	Република Македонија	49%	49%

23. Вложувања во придружени претпријатија (продолжение)

Финансиски информации за придруженото претпријатие, некорегирани за процентот на сопственост на Групата:

	Актива	Пасива	Капитал	Приходи	Загуба
2005					
Нов Пензиски Фонд А.Д. – Скопје					
Состојба на 31 декември	67.708	8.876	58.832	3.825	(33.702)
2006					
Нов Пензиски Фонд А.Д. – Скопје					
Состојба на 31 декември	92.984	9.741	83.243	58.113	(5.762)

24. Нематеријални средства

Набавната вредност на нематеријални средства и соодветната амортизација се прикажани подолу:

	Софтвер	Права и лиценци	Останато	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари 2006	14.491	16.173	8.302	-	38.966
Зголемувања	10.016	11.603	2.196	25.795	49.610
Пренос од инвестиции во тек	122	-	-	(122)	-
Оттуѓување и расходување	-	(75)	-	-	(75)
Состојба на 31 декември 2006	24.629	27.701	10.498	25.673	88.501
Амортизација					
Состојба на 1 јануари 2006	5.303	7.556	4.161	-	17.020
Амортизација за годината	3.365	3.803	1.488	-	8.656
Оттуѓување и расходување	-	(75)	-	-	(75)
Состојба на 31 декември 2006	8.668	11.284	5.649	-	25.601
Неотпишана вредност на 31 декември 2006	15.961	16.417	4.849	25.673	62.900
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	9.188	8.617	4.141		21.946

24. Нематеријални средства (продолжение)

	Софтвер	Права и лиценци	Останато	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2005	13.984	10.552	9.792	34.328
Зголемувања	585	5.621	(933)	5.273
Пренос од инвестиции во тек	(78)	-	-	(78)
Оттуѓување и расходување	-	-	(557)	(557)
Состојба на 31 декември 2005	14.491	16.173	8.302	38.966
Амортизација				
Состојба на 1 јануари 2005	2.490	5.156	3.980	11.626
Амортизација за годината	2.813	2.400	515	5.728
Оттуѓување и расходување	-	-	(334)	334
Состојба на 31 декември 2005	5.303	7.556	4.161	17.020
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	9.188	8.617	4.141	21.946
Неотпишана вредност на 31 декември 2004	11.494	5.396	5.812	22.702

25. Недвижности, постројки и опрема

Набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата и соодветната амортизација се прикажани подолу:

	Згради	Мебел и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2006	391.645	315.906	42.805	750.356
Зголемувања	-	75.674	1.959	77.633
Пренос од инвестиции во тек	29.548	250	(29.798)	-
Оттуѓување и расходување	-	(14.863)	-	(14.863)
Состојба на 31 декември 2006	421.193	376.967	14.966	813.126
Амортизација				
Состојба на 1 јануари 2006	43.731	182.560	-	226.291
Амортизација за годината	10.413	56.028	-	66.441
Оттуѓување и расходување	-	(13.074)	-	(13.074)
Состојба на 31 декември 2006	54.144	225.514	-	279.658
Неотпишана вредност на 31 декември 2006	367.049	151.453	14.966	533.468
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	347.914	133.346	42.805	524.065

На 31 декември 2006 година Групата нема недвижности, постројки и опрема дадени под залог (2005: нема).

25. Недвижности, постројки и опрема (продолжение)

	Згради	Мебел и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1 јануари 2005	376.914	258.371	56.525	691.810
Зголемувања	1.152	57.507	25.031	83.690
Пренос од инвестиции во тек	31.921	6.830	(38.751)	-
	-	78		78
Оттуѓување и расходување	(18.342)	(6.880)	-	(25.222)
Состојба на 31 декември 2005	391.645	315.906	42.805	750.356
Амортизација				
Состојба на 1 јануари 2005	36.026	138.206	-	174.232
Амортизација за годината	10.608	51.214	-	61.822
Оттуѓување и расходување	(2.903)	(6.860)	-	(9.763)
Состојба на 31 декември 2005	43.731	182.560	-	226.291
Неотпишана вредност на 31 декември 2005	347.914	133.346	42.805	524.065
Неотпишана вредност на 31 декември 2004	340.888	120.165	56.525	517.578

26. Депозити на банки и други финансиски организации

	2006	2005
Депозити по видување:		
Банки и штедилници	280.941	114.606
Осигурителни компании	21.824	52.022
Останати финансиски организации	57.972	9.813
Орочени депозити:		
Банки и штедилници	1.070.874	86.958
Осигурителни компании	16.550	117.000
Останати финансиски организации	158.722	112.217
	1.606.883	492.616

Каматните стапки на депозитите по видување на банки и останати финансиски институции изнесуваат од 1% - 1,5% (2005: од 1% - 9,7%) на годишно ниво, а каматните стапки на орочените депозити изнесуваат од 1% - 9,3% (2005: од 2% - 9,7%) на годишно ниво.

27. Депозити на други клиенти

	2006	2005
Јавни институции		
- депозити по видување	416.071	72.752
- орочени депозити	122.454	127.454
Претпријатија		
- депозити по видување	4.648.912	2.676.111
- орочени депозити	4.851.226	4.031.174
Население		
- депозити по видување	3.210.146	2.633.356
- орочени депозити	5.135.103	3.057.015
Ограничени депозити		
- претпријатија	162.383	147.954
	18.546.295	12.745.816

Каматните стапки на депозитите по видување изнесуваат од 0% - 1% (2005: од 0,75% - 1%) на годишно ниво, а каматните стапки на орочените депозити изнесуваат од 1% - 8,75% (2005: од 2% - 8,5%) на годишно ниво.

28. Обврски по кредити

	2006		2005	
	Кратко- рочни	Долго- рочни	Кратко- рочни	Долго- рочни
Домашни извори:				
- Македонска банка за поддршка на развојот (МБПР)	-	387.247	-	486.663
- Македонска развојна фондација за претпријатија (МРФП)	-	114.448	-	138.443
Странски извори:				
- ЕИБ	-	814.585	-	749.607
- ЕБРД	-	1.249.219	-	1.243.715
- НЛБ Групација	-	2.386.129	79.531	2.850.767
- ИЦДФ Тајван	-	94.330	-	118.762
- Светска банка	-	225.876	-	303.233
- ИФАД 2 и ИФАД1	-	159.418	-	66.785
- Адриа Банк- Виена		214.202		
- Тековна достасаност	1.605.176	(1.605.176)	1.207.135	(1.207.135)
	1.605.176	4.040.278	1.286.666	4.750.840

28. Обврски по кредити (продолжение)

Каматните стапки на обврските по кредити се како што следи:

Извори на средства		Каматна стапка
Домашни извори:		
-МБПР	3 месечен ЕУРИБОР + 1%; 4% - 8%	4,5% - 8%
-МРФП	4,25 % - 6,3%	4,25% - 6,3%
Странски извори:		
-ЕИБ	3 месечен ЛИБОР + 0,25%	3 месечен ЛИБОР + 0,25%
-ЕБРД	6 месечен ЕУРИБОР + 2,25 - 2,5%	6 месечен ЕУРИБОР + 2,25 - 2,5%
-НЛБ Групација	ЕУРИБОР + 1,35% - 2,25% 3 месечен ЕУРИБОР 0,75 + 3,5%	ЕУРИБОР + 0,75% - ЕУРИБОР + 2,25%
-ИЦДФ Тајван	6 месечен ЛИБОР - 0,5%, 4%	6 месечен ЛИБОР - 0,5%
-Светска Банка	6 месечен ЕУРИБОР + 2,75%	-
-ИФАД 2 и ИФАД 1	1%	-
-АДРИА БАНК	3 месечен ЕУРИБОР + 1,85%	-

Услови за враќање на обврските по кредити:

	Вкупно	До 1 година	1-5 години	Над 5 години
Домашни извори:				
-МБПР	387.247	87.189	267.244	32.814
-МРФП	114.448	42.057	72.391	-
Странски извори:				
-ЕИБ	814.585	164.709	570.538	79.338
-ЕБРД	1.249.219	25.737	1.223.482	-
-НЛБ Групација	2.386.129	940.360	1.445.769	-
-ИЦДФ Тајван	94.330	14.321	49.237	30.772
-Свестска Банка	225.876	62.863	84.771	78.242
-ИФАД 2 и ИФАД 1	159.418	53.738	105.680	-
-Адриа Банк	214.202	214.202	-	-
Вкупно	5.645.454	1.605.176	3.819.112	221.166

Кредитите од Македонска банка за поддршка и развој, Македонска развојна фондација за претпријатија, ИФАД, ИЦДФ Тајван и Светска Банка се обезбедени со депонирани меници од НЛБ Тутунска банка АД.

Кредитот од ЕБРД има обезбедување Comfort Letter од NLB dd Љубљана.

Кредитот од ЕИБ има обезбедување банкарска гаранција од NLB dd Љубљана.

Кредитот од LHB Internationale Handelsbank AG Frankfurt во износ од МКД 246.026 илјади (2005: МКД 413.721 илјади), вклучен во кредити од НЛБ – групација, е со каматна стапка 3 месечен ЕУРИБОР +0,75% до 7,5% и е обезбеден со депозит (види белешка 18).

28. Обврски по кредити (продолжение)

Синдициран Кредит

НЛБ Тутунска банка АД на 19 декември 2006 година има склучено договор со ЕБРД на 55 милиони евра, со структура А и Б заем:

	Износ во ЕУР	Каматна стапка	Рок за враќање
Заем А	19.000.000	6 месечен Еурибор + 1,45%	2 години со можност 1 год. пролонгација
Заем Б	36.000.000	6 месечен Еурибор +1,20%	1 година со можност 1 год. пролонгација

Групата по овој основ нема повлечено средства од ЕБРД во 2006 година.

Кредит од ЕИБ

НЛБ Тутунска банка АД на 23 ноември 2006 година има склучено договор со ЕИБ на 10 милиони евра. Условите за секое поединечно влечење ќе бидат утврдени со повлекувањето на секоја транша. На 21 декември 2006 година Групата повлече износ од ЕУР 2.810.000 со следниве услови:

	Износ ов ЕУР	Каматна стапка	Рок за враќање
Заем	2.810.000	3 месечен Еурибор + 0,073%	8 години со вклучени 2 години грејс период

29. Субординирани обврски

	2006	2005
Субординиран кредит	314.075	-
	314.075	-

Субординираниот кредит од NLB InterFinanz е со каматна стапка е 3 месечен ЦХФ Либор + 3,25% и рок на достасување до 7 години. Конверзијата во капитал ќе биде утврдена со склучување на посебен Анекс Договор, по донесување на посебна одлука од релевантниот орган на Групата.

30. Останати обврски

	2006	2005
Обврски за предвремени уплати	74.336	4.310
Обврски за дивиденди	1.862	162
Обврски кон добавувачи	16.338	15.003
Обврски за пресметани награди на членови на Управен одбор, Работоводен орган и вработени	51.738	61.780
Обврски по актуарска пресметка	12.282	4.568
Останато	21.410	19.380
	177.966	105.203

31. Потенцијални и превземени обврски

Групата обезбедува банкарски гаранции и акредитиви за гарантирање на работењето на клиентите пред трети страни. Овие договори имаат фиксни лимити и вообичаено се одобруваат за период до три години. Достасувањата не се концентрирани во ниту еден период.

Договорените износи на потенцијалните обврски се определени во следната табела по категории:

	2006	2005
Гаранции:		
- во МКД	1.138.040	991.582
- во странска валута	1.453.019	1.328.715
Акредитиви		
- во странска валута	798.828	503.101
Лимити на чекови и картички	1.551.964	466.008
	4.941.851	3.289.406
Посебна резерва за вонбилансни ставки	(299.337)	(271.004)
	4.642.514	3.018.402

Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик затоа што во билансот на состојба се признаваат само провизиите и исправките за потенцијални загуби се до моментот кога преземените и потенцијални обврски ќе бидат исполнети или ќе достасаат. Голем дел од преземените и потенцијални обврски ќе достасаат без да бидат авансирани во целост или делумно. Поради тоа, износите не претставуваат идни парични текови.

Движење на посебна резерва за потенцијални и превземени обврски

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	271.004	261.643
Зголемување на посебната резерва (белешка 13)	28.333	9.361
Состојба на 31 декември	299.337	271.004

32. Одложени обврски за данок

	2006	2005
Состојба на 1 јануари	20.077	3.783
Промени евидентирани во капиталот	1.180	16.294
Состојба на 31 декември	21.257	20.077

Одложените обврски за данок произлегуваат од следново:

Одложени обврски за данок	21.257	20.077
Финансиски средства расположливи за продажба	21.257	20.077

33. Трансакции со поврзани субјекти

Во согласност со Статутот на Банката, највисок орган е Собранието на акционери на Банката кои поседуваат обични акции. Целокупната контрола на Групата ја врши Управен одбор кој е назначен од акционерите.

Групата е контролирана од Групацијата на Нова Љубљанска Банка ("НЛБ") која поседува 83,4% (2005: 78,2%) од акциите со право на управување.

Обемот на трансакциите со поврзаните страни е даден во табелата подолу:

За годината завршена на 31 декември 2006:

	Компанија- мајка и подружници	Придружени претпријатија
Биланс на успех		
Приходи од камати	42.298	-
Приходи од провизии и надомести	1.222	14
Расходи од камати	26.647	206
Расходи од провизии и надомести	7.962	-
Биланс на состојба		
Парични средства и еквиваленти		
Состојба на 1 јануари	75.327	-
Зголемување во текот на годината	70.336.378	-
Намалување во текот на годината	(70.373.921)	-
Состојба на 31 декември	37.784	-
Кредити		
Состојба на 1 јануари	2.487.591	-
Кредити одобрени во текот на годината	6.539.282	141
Вратени кредити во текот на годината	(8.476.943)	(141)
Состојба на 31 декември	549.930	-
Депозити		
Состојба на 1 јануари	285.559	12.267
Примени депозити во текот на годината	5.377.710	537.575
Повлечени депозити во текот на годината	(4.628.638)	(518.264)
Состојба на 31 декември	1.034.631	31.578
Обврски по кредити		
Состојба на 1 јануари	2.930.098	-
Кредити одобрени во текот на годината	2.185.795	-
Отплатени кредити во текот на годината	(2.415.689)	-
Состојба на 31 декември	2.700.204	-

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)**За годината завршена на 31 декември 2006:**

	Други поврзани страни
Биланс на успех	
Приходи од камати	366
Приходи од провизии и надомести	5.580
Расходи од камати	25.909
Расходи од провизии и надомести	8.620
Биланс на состојба	
Кредити	
Состојба на 1 јануари	5.534
Кредити одобрени во текот на годината	18.116
Вратени кредити во текот на годината	(19.384)
Состојба на 31 декември	4.266
Депозити	
Состојба на 1 јануари	641.202
Примени депозити во текот на годината	27.973.197
Повлечени депозити во текот на годината	(28.273.234)
Состојба на 31 декември	341.165

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2005:

	Компанија- мајка и подружници	Придружени претпријатија
Биланс на успех		
Приходи од камати	46.776	-
Приходи од провизии и надомести	490	151
Расходи од камати	85.230	72
Расходи од провизии и надомести	15.992	-
Биланс на состојба		
Парични средства и еквиваленти		
Состојба на 1 јануари	111.718	-
Зголемување во текот на годината	67.836.176	-
Намалување во текот на годината	(67.872.567)	-
Состојба на 31 декември	75.327	-
Кредити		
Состојба на 1 јануари	756.520	-
Кредити одобрени во текот на годината	48.799.693	-
Вратени кредити во текот на годината	(47.068.622)	-
Состојба на 31 декември	2.487.591	-
Депозити		
Состојба на 1 јануари	13.441	-
Примени депозити во текот на годината	2.845.239	246.559
Повлечени депозити во текот на годината	(2.573.121)	(234.292)
Состојба на 31 декември	285.559	12.267
Обврски по кредити		
Состојба на 1 јануари	1.534.907	-
Кредити одобрени во текот на годината	3.177.595	-
Отплатени кредити во текот на годината	(1.782.404)	-
Состојба на 31 декември	2.930.098	-

33. Трансакции со поврзани субјекти (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2005:

	Други поврзани страни
Биланс на успех	
Приходи од камати	284
Приходи од провизии и надомести	682
Расходи од камати	18.272
Биланс на состојба	
Кредити	
Состојба на 1 јануари	6.139
Кредити одобрени во текот на годината	10.028
Вратени кредити во текот на годината	(10.635)
Состојба на 31 декември	5.532
Депозити	
Состојба на 1 јануари	562.232
Примени депозити во текот на годината	15.770.987
Повлечени депозити во текот на годината	(15.692.017)
Состојба на 31 декември	641.202
Останато	
Состојба на 1 јануари	18.000
Состојба на 31 декември	18,000

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести на клучниот менаџерски персонал се како што следува:

	2006	2005
Извршни директори	73.803	63.112
Неизвршни директори	3.064	5.116
	76.867	68.228

34. Значајни подружници

	Земја на основање	Сопственост	
		2006	2005
НЛБ Тутунска брокер А.Д. Скопје	Република Македонија	100%	100%

35. Обврски по основ на работи во име и за сметка на правни лица и граѓани

	2006	2005
Правни лица	1.063.472	922.860
Физички лица	82.190	117.130
Останато	45.841	9.077
	1.191.503	1.049.067

Групата управува со средства во име и за сметка на тети лица кои се пласираат во главно во вид на кредити за разни клиенти. За своите услуги Групата наплатува надомест. Овие средства не припаѓаат на Групата и се водат одвоено од средствата на Групата. Групата не е изложена на било каков кредитен ризик во врска со таквите пласмани и не гарантира за овие вложувања.

36. Капитал и резерви**Акционерски капитал**

	Обични акции		Приоритетни акции	
	2006	2005	2006	2005
Во број на акции				
Издадени и целосно платени на 1 јануари	643.645	643.645	50.221	50.221
На 31 декември – издадени и целосно платени	643.645	643.645	50.221	50.221

Одобрениот акционерски капитал на Групата се состои од 643.645 обични акции и 50.221 приоритетни акции. Номиналната вредност по акција изнесува МКД 1.000 (2005: МКД 1.000).

Сопствениците на обични акции имаат право на дивиденда и право на глас по принципот една акција еден глас. Приоритетните акции даваат право на првенство во исплата на дивидендата и немаат право на глас. Сите акции се со еднаков ранг во однос на резидентниот статус на средствата на Банката.

Подолу се прикажани акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас:

	% на акции со право на глас	
	2006	2005
Акционер		
LHB AG – Франкфурт	35,2%	35,2%
NLB InterFinanz AG - Цирих	30,1%	24,9%
Nova Ljubljanska banka d.d. - Љубљана	18,1%	18,1%
Hrvatska Poštanska Banka d.d.- Загреб	5,5%	-
Тутунски Комбинат А.Д. Куманово	-	9,5%

36. Капитал и резерви (продолжение)

Законска резерва

Според локалната законска регулатива Групата треба да пресметува и издвојува 15% од нето добивката за годината за законска резерва се додека не се достигне износ еднаков од една петтина од основната главнина. Додека не го достигне минималното ниво, законската резерва може да се употреби само за покривање на загуби. Кога законската резерва ќе го надмине најмалиот износ, таа може да се употреби и за дополнување на дивиденда со одлука на Собранието, но само доколку износот за дивиденди во тековната деловна година не го достигнат најмалиот износ за дивиденда пропишан со Законот за Трговски Друштва или со Статутот на Банката.

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва го вклучува кумулативниот нето ефект од промените на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

Дивиденди

По денот на изготвување на билансот на состојба следниве дивиденди беа предложени од Управниот одбор на Групата.

	2006	2005
МКД 537 (2005: МКД 484) по обична акција	345.637	311.524
МКД 537 (2005: МКД 484) по приоритетна акција	26.969	24.307
	372.606	335.831

37. Парични средства и парични еквиваленти

За потребите на паричниот тек, паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат следниве позиции со доспеаност помала од 90 дена:

	2006	2005
Парични средства и депозити кај НБРМ (белешка 15)	2.602.297	1.623.121
Благајнички записи (белешка 16)	4.321.430	2.386.132
	6.923.727	4.009.253

38. Настан по денот на составување на билансот

На 30 декември 2006 година во Службен Весник број 139 беа објавени измени на Законот за Данок на добивка и Законот за Персонален данок на доход кои почнуваат да важат од 1 јануари 2007 година. Со измените, Република Македонија воведува таканаречен рамен данок односно униформирана стапка и за данокот на добивка и за персоналниот данок на доход. Даночните стапки ќе изнесуваат 10% со исклучок на 2007 кога стапките ќе изнесуваат 12% (2005: Данок на добивка со примена на даночна стапка од 15% и Персонален данок на доход со примена на прогресивни даночни стапки од 15%, 18% односно 24%).

НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје

**Неконсолидирани Финансиски Извештаи
изготвени во согласност со Меѓународните
стандарди за финансиско известување
за годината завршена на 31 декември 2006**

Биланс на успех

За годината завршена на 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Приходи од камата	5	1.837.182	1.391.807
Расходи од камата	5	(654.808)	(455.830)
Нето приходи од камата		1.182.374	935.977
Приходи од провизии и надомести	6	439.341	398.607
Расходи од провизии и надомести	6	(77.908)	(73.299)
Нето приходи од провизии и надомести		361.433	325.308
Приходи од дивиденди	7	688	847
Нето приходи од тргување	8	1.246	25.356
Нето приходи од курсни разлики	9	135.869	119.055
Останати приходи од дејноста	10	59.347	19.491
Приходи од дејноста		1.740.957	1.426.034
Останати расходи од дејноста	11	(796.656)	(671.145)
Нето загуби поради оштетување	13	(461.996)	(335.857)
Расходи од дејноста		(1.258.652)	(1.007.002)
Добивка пред оданочување		482.305	419.032
Данок од добивка	14	(78.028)	(55.936)
Нето добивка за годината		404.277	363.096

Белешките од страна 9-62 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Биланс на состојба

На 31 декември

во илјади МКД

	Белешка	2006	2005
Актива			
Парични средства и депозити кај			
Народна Банка на Република Македонија	15	3.655.242	2.279.648
Благајнички записи и државни записи	16	4.956.513	2.470.659
Финансиски инструменти за тргување	17	91.159	-
Пласмани во, и кредити на други банки	18	2.966.703	4.196.375
Кредити и аванси дадени на останати клиенти	19	15.707.331	11.659.229
Останата актива	20	354.126	296.269
Други вложувања	21	1.009.108	886.950
Недвижности дадени под закуп	22	52.949	54.608
Вложувања во подружници	23	30.864	30.865
Вложувања во придружени претпријатија	24	60.128	45.142
Нематеријални средства	25	62.457	21.864
Недвижности, постројки и опрема	26	503.685	494.895
Вкупна актива		29.450.265	22.436.504
Обврски			
Депозити на банки и други финансиски организации	27	1.610.137	496.517
Депозити на други клиенти	28	18.542.382	12.737.369
Обврски по кредити	29	5.645.454	6.037.506
Субординирани обврски	30	314.075	-
Останати обврски	31	175.043	102.635
Посебна резерва за вонбилансни ставки	32	299.337	271.004
Обврски за данок од добивка		24.299	19.296
Одложени обврски за данок	33	16.692	16.855
Вкупно обврски		26.627.419	19.681.182
Акционерски капитал	36	693.866	693.866
Премии од акции		968.422	968.422
Резерви		538.676	511.139
Задржана добивка		621.882	581.895
Вкупно капитал и резерви		2.822.846	2.755.322
Вкупно обврски и капитал и резерви		29.450.265	22.436.504

Белешките од страна 9-62 се составен дел од овие неконсолидирани финансиски извештаи.

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 3 – 62 се одобрени од Управниот одбор на 28 февруари 2007 година и беа потпишани во нивно име од:

Втор генерален директор
Г-дин Митре Колишевски

Прв генерален директор
Г-дин Ѓорѓи Јанчевски

НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје

Управна зграда
12 Македонска бригада 20
1000 Скопје

Тел: 02/ 31 05 601
Факс: 02/ 31 05 681

S.W.I.F.T.: TUTNMK22
e-mail: tbanka1@tb.com.mk

Текст: НЛБ Тутунска банка А.Д. Скопје
Дизајн: Студио Лого
Фото: Горѓи Христовски
Печати: Европа 92 Кочани

Годишниот извештај е достапен на:
<http://www.tb.com.mk>

Скопје 2007

